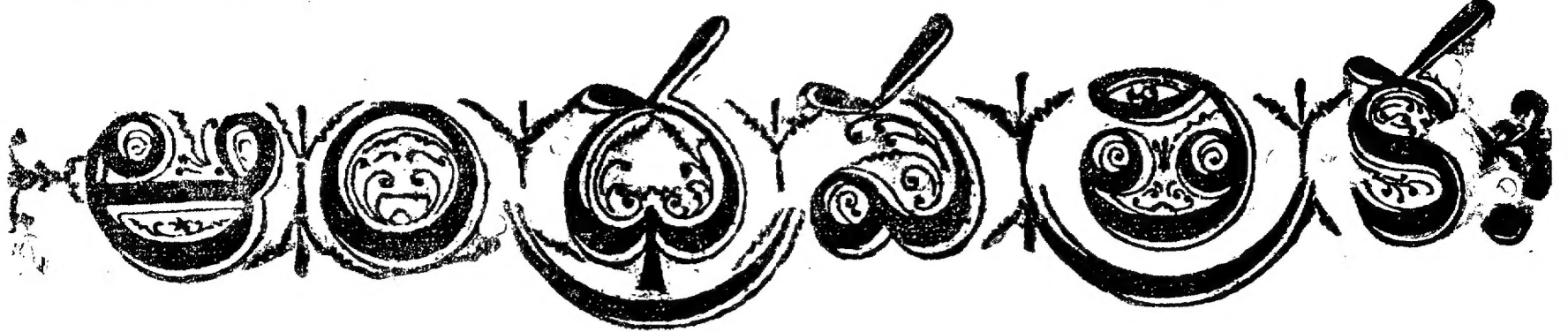

Register No. M. 1118.

Post Box No. 212.

విడి వట్రిక 1-4 0-1-4

Telephone No. 544.

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును.

31053

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ డిసంబరు నెల 10-వ తేది బుధవారము
శ్రీ రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, మార్గశిరమాన శుద్ధ చతుర్దశి ౧౪.

No. 212
సంచిక ౨౧౨

అమృతాంజనము నకలవిద

తలనొప్పుల మాన్పును, పొయ్యిబొట్ట బాపును,
చర్మపు నొప్పుల బారదోలును, పోట్లగొట్టును.
బెలుగుల క్షయించును వాపుల రూపుమాపును.
వర్షము తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

నొప్పులకు నంజీవివంటిది

ఉయ్యెండవ రుద్దగానే బెలుగు కట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి యహమున
కారోగ్యము కలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
విదేశములలో కూడ బాడుచున్నాడు.

డాక్టరు జార్జి డ్రైల్స్
ప్రపంచమునందు నుప్రసిద్ధమైనట్టి
లైన్ పర్ ఫ్యూమరీ

హిందూదేశము నందున్న మా అనేకపోషకులకు

తెలియజేయడ మేమన:

మా పలుకము, పరిమళద్రవ్యములను మీకు త్వరలో అందజేయుటకై మద్రాసు
బందరువీధి, నెం 52 గృహమునందు మా బ్రాంచి తెరిచియున్నామని సుందరములముగా
అందరికిని సంతసముతో తెలియజేయుచున్నాము. యికమునుపు మీ ఆర్డరులన్నియు ఈ బ్రాంచి
నుండియే పంపబడును. మీరందఱు మాకు తగునహాయ మొసగ ప్రార్థితులు.

ఏ. వి. ఆర్. ఏ. ఆడికపచెట్టి (కొలంబొ)

52, బందరు వీధి, మద్రాసు.

పురమాపీఠములు పోకరవనులు చేయునట్టి

వారెవ్వరో బాగుగా విచారించి

1842

మొదలు తెలిసికొనుడు.

బహుమానము నిచ్చుగొన్నెలు, పందెపులోటాలు ఎట్టిమాదిరిలో నైనను ఆర్థికబిచ్చిన సకాలములో తృప్తిరముగా తయారుచేసి యిచ్చెదము సీనువెండికి నవరంబంగారుకు పూచినచెదము.

రూ. 10 ఎత్తు మొదలుకొని రూ. 25 ఎత్తువరకు ఒకరూపాయ ఎత్తునకు 1-12-0, చొప్పునను అంతకుపైన ఒకరూపాయ ఎత్తు 1-8-0 చొప్పున విక్రయించబడును.

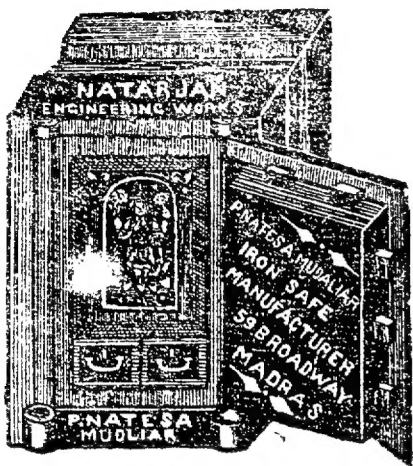
(2) ఉమ్మడి రామయ్యకెట్టి, గురుస్వామి కెట్టి, కంపెనీ

నగలవ రత్నములు 25, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు

న ర న ము

దృ డ మై న ది

న మ్మ క మై న ది.

యిప్పటిమొదలు ప్రకారము బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుపపెట్టెలు ఈదిగువ తెలుపబడిన వానివద్ద అమ్మకమునకు సిద్ధముగాయన్నది.

బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కోఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి. (1429)

పి. న. శే.శ. మొదలియార్,

ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు,

(ప్రాచీన),

59, ప్రాచ్య, మద్రాసు.

నటరాజన్ ఎంజనీరింగు వర్కుసు. ఐరన్ అండు బ్రాస్ ఫౌండర్లు ఆయిల్ ఎంజనులు, మోటారులు, మెషిన్లు, యంత్రములు, మొదలగునవి రిపేర చేయుటయందు సమర్థులగువారు. రైలుమిల్లులు, పుల్స్టి సిలండర్లు, పానీంగు, నట్టలు, సరసముగా యివ్వబడును. కుబ్జరాయప్ప, బిడ్డి, పెద్దనాయక మద్రాసు. మెషినులకు సంబంధించిన భాగములన్నియు అర్జును తయారుచేసి యివ్వబడును. ఉత్తరములు (వాసివ బయలు ప్రాంత)

Why Rack Your Brain Over Letter Writing. Master the Art with the help of

K. M. BANERJEE'S

Wide-World

English Correspondence.

The most complete and comprehensive guide to the art of Letter Writing.

Covers Elaborate Chapters on Practical Letter Writing and General Introduction containing on a brief scale the rule of grammar and idiom. Besides it has a big collection of specimen letters on all subjects, commercial and Business Correspondence and all sorts of Forms, legal and general. Invaluable also to students.

Price Re. 1/12/- Postage Extra. Correspondence in English only.

INDUSTRY OFFICE (Book Depot)

Shambazar, Calcutta.

అన్ని కేమిస్టులకు, ఔషధశాలలకు,

వైద్యశాలలకు

టిన్ క్చరు కార్డమమ్, సెనెగె మొదలగు మైకమును గలి

గించు ఔషధములను తయారుచేయుటకు ఒక పరిశ్రమశాల కట్ట

బడినది. గవర్న మెంటువారు కొన్ని సదుపాయముల నొనంగుటచే

పిటిని మిక్కిలి చౌకధరలకు విక్రయించుటకు మాకు వీలు గలదు.

మొత్తాండు టిన్ క్చరులకే వ్రాయుడు

టోకుగా విక్రయించు వారందరును ఉత్తరము వ్రాసిన ధరల

జాబితా పంపబడును.

1587

"Depot for Burroughs Wellcome & Co.,"

W. E. SMITH & Co. Ltd.

Chemists, Druggists and Aerated Water Manufacturers.

MOUNT ROAD, MADRAS.

Tei: KARDYL

Branches: Esplanade,

Phone 37

Phone: 225

Vepery

102

P. B. No. 314

Ootacamund

స్వ రాజ్య వారము

ఈనెల 14 వ తేదీవరకును జరుగును

పంకరాష్ట్రమున స్వరాజ్యవారమును ఈనెల 14 వ తేదీవరకును జరుపుటకు నిశ్చయించబడినది తేలికబంధు వాడు గారు ప్రకటించిరి. నేడు 9 వ తేదీవరకు తెలిసిన లెక్కలను బట్టి కలహదానగరమున 1,50,000 రూపాయలు చేరినవి. ఇంకను చాల లెక్కలుచేరలేదు. 7వ తేదీవరకు చేరిన కలహ రెండుమాడు రోజులలో ప్రకటించబడును. మొత్తము మాడు లెక్కలు పూర్తికావలెను. ఈమాడులన్నీలను కలకత్తా చౌకారా పగరములవారే పూర్తిచేయవలెను. ఈమొత్తము చేరినగాని తలచినరీతిని గ్రామములలో బనిజరుపుటకు వీలులేదు అని వాడు గారు నడివిరి. ఆ. ప్రె.

భారత కాంగ్రెసుసభ

కాన్ఫరెసుకు ఆహ్వానించుట

1925 వ సంవత్సరము డిసెంబరునెలలో మహాసభకు కాన్ఫరెసులో జరుపవలెనని బెల్గాం లో ఆహ్వానించుటకు కాన్ఫరెసునగర కాంగ్రెసుసభకు వాడు తీర్మానము చేసిరి.

(ఆ. ప్రె.)

బంగారు పెండింగ్ గైరావలంబోటీసు

తి. ముల శిరుశివగయరా దేవస్థానములలో 1924 వ సం॥ సెప్టెంబరునెల మొదలు 1924 వ సం॥ నవంబరునెల వరకు వచ్చిన బంగారు పత్రము రావస్తువులు యీదినుండి కనుపరచిన వాటిని 1924 వ సం॥ డిసెంబరునెల 15 వ తేదీ సోమవారం పగలు 12 ఘంటలు మొదలు తిరుపతి దేవస్థానం ఖజానావద్ద ఆదినమున్ను తరువాత యేలం పూర్తి అయ్యేవరకు ప్రతిదినము అదేవేళకు ప్రారంభించి యేలంవేయబడును. యేలంలో సవాలుచేయకొరు వారుదేవస్థానంకే చేరిలోముందుగా రూ 100-0-0 యలు ధరావత్తుకట్టి యేలంలో సవాలు చేయవలసినది.

యేలములో సవాలు ఖాయపరచబడిన విషయమును గురించి శ్రీ విచారిణకర్తలు వారి మంజూరు పుత్తపు నాడరైన తేదీ లగాయతు 30 దినములలోపల సవాలు మొత్తమును చెల్లించి లాట్లను పుచ్చుకోవలయును. అట్లు వాయదాలోపల తీసుకొననియెడల వాయదా మీటినతేదీ లగాయతు 30 దినములవరకు సీ లాట్లను, అమానత్తులో ఉంచడమగును. అట్టిరోజులకు దినం 1-కి లాటు 1-కి రూ 2 యలు జరిమానా చెల్లించి లాట్లు పుచ్చుకోవలయును. అందుకు తప్పినయెడల సీ లాట్లను ముగియేలం వేయించి అందుచే దేవస్థానమునకు కలిగే నష్టమును క్రమప్రకారం అసలే సవాలుదారువద్దకుంచి వసూలుచేయబడును.

(1) బంగారు ధాపా 1-కి 3) కులములకుంతున	కు 1509
(2) బంగారు వాణ్యములు లాటుగా రకములు	8
(3) పెండి ధాపాకు 1000 కులములకుంతున	కు 7289
(4) పెండి వాణ్యములు లాటుగా రకములు	2
(5) హాళిరూపాయలు	రూ 27587
(6) కేగడరూపాయలు ధాపాకు 1000 వంతున	రూ 2748
(7) కేగడరూపాయల వకలాటుగా	రూ 481
(8) రామ్రము వకలాటుగా	రూ 1240
(9) రాగివగైరా పాత్రలు వకలాటుగా	రూ 125
(10) వస్త్రములు వగైరాలు	...

తిరుమల శ్రీ శేంకటేశ్వరస్వామివారి శ్రేణి పాఠపాఠకు గుడ్డలు పూజ వై తేదీన యేలం వేయబడును.

దేవస్థానం ఆఫీసు } సి. దొరస్వామయ్య,
తిరుపతి, 9-9-24 } (ఫోన్) విచారిణకర్తలవారు

రాజకీయ ప్రాచ్యలిఖిత గ్రంథాలయ దుస్థితి

ఈ గ్రంథాలయము దళితము లగు గ్రంథాలయము లున్న సరియైన నిజము నసంఖ్యాకము లగు గ్రంథాలయములు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వములందుండి సంపాదించి పెట్టబడి యున్న వని యు పాతకమువలనయును బెట్టుట పునరుక్త మగును.

మొకటి, ప్రాచ్య, మొదలగు మహాకావ్యములు ద్రవ్యమును తక్కువెట్టుక తేజము దంతులను చెదబెట్టి నేకరించుచుండు కైఫీ యత్నము, సన్నదులు, దానకాసనములు, లోకము రికార్డులు, మున్న గా గల చరిత్రాంశములను తెలుపునట్టి గ్రంథములును, అగ్రగణ్యములగు ప్రాచీనగ్రంథక తలచే రచయింపబడినవివిధ కృత్రిమ గ్రంథములును, పురాతనవివాదగ్రంథములును వేన వేలున్నవనియు నెలరకు విదితము.

అట్టి మహామోహము తెచ్చెడిన గ్రంథాలయము లతిశీఘ్రము లై రెన్నోరు (పునర్లెఖనము) చేయుటకు సంసిద్ధములై నానా పక్షి కీడించుచున్నది.

ఇట్టి గ్రంథాలయము విద్యాభ్యాసాధికారుల విచారణలో నీర్లిన వివరించి యుండువారిపై నాధారపడి యున్నది. గ్రంథాలయములం తుండుపు ప్రకము లన్ననో లక్ష గ్రంథములకంటె పెక్కువగా నున్నవి. అయ్యచి సంస్కృతాంధ్ర ద్రావిడ భాషా కావి వాఙ్మయములకు సంబంధించినవిగా నున్నవి. వాటి పరిశీ లుల గమనిండుటకై నియమించుకొందువారి సంఖ్యనో అతి స్వల్పము. ఒక్కసంస్కృతభాషకు ముగ్గురు పండితులను, తెలుగు భాషకు ఒకరిని, ద్రావిడభాష ఒకరిని, నియమించి తక్కిన భాషలయందుండు గ్రంథములపై చూచెడివారును లేక పాదు పడిపోవునట్లు చేసియున్నారు.

ఈ గ్రంథాలయస్థితిగతులను చూచుచుండుటకు ఒకరైలు రియక్, అసిస్టెంటు లైబ్రరీయర్ 4 పండితులు ఒక కాపీస్టరు గ్రంథాలయమునకు వచ్చి చదువువారలకు పుస్తకముల నిచ్చుట కొకరును నియమింపబడియున్నారు. వీరి కందరికిని పైయశి కారిక్యులేషను, ఈక్కు శీటరు ప్రెసిడెంట్ కాలేజిలో సం స్కృత ప్రాసెస్ ఫడవియం దుండువారు. వీరికి గ్రంథాలయ స్థితిగతులను గమనించి లోపాలలోపములను సవరించుటకు గ్రంథాలయ పురోభివృద్ధికై తగినసలహాలను విద్యాభ్యాస ముఖ్యాధికారులకు తెలుపుటకు తగినయవకాశ ముండునని లోచన ప్రకృత క్యూలేటరుగారు ఈపదవి నలంకరించినవలెగాయతు నేటి వరకును వీ రేలాటి కేర్వొనగనయభివృద్ధియు చేసినటుల కా నరాదు. వీరికిపూర్వ మిథానము నలంకరించుచుండిన కేర్వొన లయిన శ్రీయుత రంగాచార్యులుగారు చేసిన మహోపకారము చే నానాస్థలములలోనుండి గ్రంథముల సాధించునట్లును అట్టి గ్రంథములను ముద్రించి లోక హితముచేయవలయుననియు చా ప్రయత్నములుచేసి గవర్న మెంటువారిచే నొక గ్రంథావన కాళు ను వారికాలములోనే నెలకొల్పిరి. అటుల నెలకొల్పినకాళుచే 1915 వ సంవత్సరమునుండి 1922 వరకును సమూహములను అపూర్వములను నగు గ్రంథరత్నము లాధింపబడినవి. పాప మా మహనీయు డీగ్రంథములను చూడకనే లోకాంతరగతుఁ డయ్యెను. ప్రకృతముం దాకాళునుగూడ దొరతనమువారు తీసి వేసిరి. అట్టిమహనీయుని కృపచేతనే నేటికాలమున కీగ్రంథాల య ముం డు నట్టి స్థలమైన తెలియు నట్లాయెను. పండితులు చేయునట్టి కేటలాగులను సరిచూచి సవరించి ముద్రణమునకు బంపుటమన్నగు కార్యములకై చూచుటకు లైబ్రరీయర్ అసిస్టెంటులైబ్రరీయన్ వీరువురులకు పని సరిపోవు తున్నది.

పండితులు ఒక సంస్కృతభాషకు మాత్రమిద్దరున్నారు. వారికి సహాయమునగుటకు పండిట్ కాపీస్టరు ఒక్కరున్నారు. తెలుగున కొకరిని ద్రావిడభాషకొకరిని పండితులుగా నియమించి వారికి సహాయము చేయుటకు కాపీస్టరు లేకనే నా గ్రంథములను చదువుచు చదివినవాటికి క్యూటలాగులు తయారుచేయుచు తంటాలుపడుచున్నారు. ఉండునట్టిగ్రంథములన్న నో లోకలోరికార్డులు మొదలుగాగల గ్రంథములు ఆంధ్రకర్ణాక ద్రావిడభాషలలోనే శిథిలకృతములై యున్నవి సంస్కృతముం దుకూడ క్షన్నవి. ఈగ్రంథములను చూచుటకును కేటలాగుల తయారుచేయుటకును మనమ్యసహాయముండ్రద్రావిడపండి తులకుచాలదు. ఇక కర్ణాటక భాషతో లెక్కలేనిగ్రంథములను చదివెత్తు సంబంధించిన లోకలోరికార్డులను ననేకవేల్చున్నవి. అభావ కొక పండితుడూదాత . ఉన్నయిద్దరికిని తగిన వేత

ముద్రిక - నాటకము

శ్రీయుత పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావు పంతులుగారి

నవీన నాటక రాజము

అద్భుతకథాగుంఫితము! ఆమూలాగ్రమధురము!!

అత్యంత నీతి బోధకము!! - డిల 0-12-0

వలయువారు:- పానుగంటి రాజారావు, పితావరం-

గోదావరిజిల్లా, ఆది ాయనలెను.

సముతేదు. ఈ గ్రంథాలయము పండితులను నిరుత్సాహులై పనిచేయుట కడుశోచనీయము. ఇక్కడిపండితులకు రూపాయలు 30 నుండి 40 వరకునే జీతముగా నిర్ణయించియున్నారు. ఇట్లుండుటచేతనే నిరుత్సాహులుగా నున్నారు.

ఇక గ్రంథాలయస్థితిగతులన్ననో వచ్చునట్టివిజిటరులకు తగిన ఫలము లేకుండుట ప్రధానమైనదాని. ఎట్లులో తంటాలు పడియోనను అదుపుకొందమున్ననో ఒకపు ప్రకమును తెప్పించుకొని చదువుటకు తెక్కలేని కేటలాగుల చూచి తెలిసికోవలసినది. నున్నది. చూచినప్పటికిని వాటినింబరులవ్రాసియిచ్చి తెప్పించు కొనుటకు చాలనేపడుచున్నది. అట్లులగుటకు కారణము సరి యైన క్యూటలాగులు లేనిలోపమే యనఁదగును.

అర్జించి తెచ్చియుండు గ్రంథములను చూచుటకైన నియ్యరు. అట్టిపు ప్రకములకు కాపీచేసి లైబ్రరీలోనుంచితర్వాత విజిటరుల కియ్యబడునని చెప్పుచున్నారు. పోనిందు అటులనే కాపీచేసిన తర్వాత చూతమునో, అర్జించి 2,3 సంవత్సరములై నేటివరకును కాపీచేయకనే యుంచి యుండుట కడు శోచ నీయము.

గ్రంథాలయముండుండునట్టి ప్రాచీనగ్రంథములను అనేక రికార్డులను కాపీలవ్రాయించి యుంచకనే నానాటి కొకపుత్ర ముచొప్పున నూడిపోవునట్టిస్థితిలో నుంచియుండుట మిక్కిలి సంతాపకరము.

దేకాటన మొనర్చి గ్రంథముల సంపాదించ మొదలిడి నచో గ్రంథముల సంఖ్యాకములు చిక్కినవి తెలిసియుండగా నాకాళును తీసివేసినవిషయ మత్యంతము శోచనీయము.

ఈగ్రంథాలయముయొక్క పురోభివృద్ధికై యాచెన్న పురిలో గొప్పపదవియందుండువారును విద్యావంతులునగు మహా శయ్యలందఱును కూడి "ఒకరిపరిపాలనక్రింద నుండుటచేతనే గ్రంథాలయము బాగుపడకపోవుచున్నదినియు దీని కొకకమిటీ నిర్ణయించి యాకమిటీవా రీగ్రంథాలయపంపిత్తుల గమనింప వలయునట్లు "తర్పరచవలయు"నని మిమోరియలు గవర్న మెంటు వారికంపియుండిరి.

దైవానుగ్రహముచే కమిటీవారిని నియమించియున్నారను చార నీవలచిం దొనర్చినందులకు చాల సంతసించుచున్నారము. ఇక నైన భాషాభిమానులను కలాకొటలునగు కమిటీవారి గ్రంథాలయలోపములన్నియు బాగుగ విచారించి వృద్ధికి తెత్తు రనియు మరల పుస్తకముల సాధించి గ్రంథాలయముం దుండు నేర్పాటుల చేయుదురనియు నిట్టి లోకోపకారకముగ గొప్ప విషయమందు చాల క్రద్ధవహించుదురనియు కొరుచున్నారు.

పైకెప్పిన యంశములు గాక యంకను కొన్నిటిని వివరిం చెదను. ఆ విషయములను కూడ కమిటీవారు చిరపు చేసినచో బాగుండును.

క్యూలేటరుగారు లైబ్రరీలో లేకనే దూరముననుండి లైబ్ర రియన్ జ్వాం యేవో కొన్నియంశములను తెలిసికొనుటకంటె లైబ్రరీయన్ గారికే అత్యుత్తముపడది నిచ్చిన బాగుండును.

లైబ్రరీయన్ మాన్యువల్నియు కమిటీవారి యభిప్రాయ సూచనముగ డైరెక్టురు గారే నిర్వహించినచో చాల బాగుం డును.

తక్కిన గ్రంథాలయములవలె గాక యక్కడనుండి దే శాంతములగుగూడ గ్రంథములను కొరినవారికి కాపీచేసి పంపు చుండుటచేత నీగ్రంథాలయము ప్రాశస్త్యము చెప్పునెక్కిరలేదు. కావున కొరినవారికి కాపీలపైపైచేయుటకు శిథిలులైన గ్రం థములను వ్రాసియుండుటకును క్యూటలాగులను తయారుచేయు టకును, ఆయాకార్యములకు తగినటుల భిన్నభిన్నకాళుల నేర్ప ముం అత్యంతావశ్యకము.

ప్రకృతముండు కమిటీలో మొదలుగా నియమింపబడి న మహాకావ్యముల స్వతంత్రకేంద్ర విశయోగపరచి భాషాభి మానలై గ్రంథాలయమును వృద్ధికి చేలయనని నిరీక్షించు చున్నాను.

హిందూస్థానీభాషలోనుండు గ్రంథములన్నిటికర్ణా టక భాషాగ్రంథముల స్థితికంటెను కడుశోచనీయమును విష యమునుగూడ గమనింతురుగాక. (ఒకవిలేఖరి)

జెజవాడ శ్రీమైలవరం బాలభారతి

సమాజమువారు

మండపేటలో

13-12-24 శనివారం ద్రాపతి

ప్రదర్శింతురు

టిక్కెట్లు ధర మూలము ప్రకారమే.

డాక్టరు కె. పట్టాభిరామయ్య,

కార్యదర్శి.

వెల్లింగుటన్ సినిమా,

మాంటు రోడ్డు, మద్రాసు.

8-12-24 లేది శనివారమునుండి 12-12-24 లేది శుక్ర వారమువరకు ఒకవారము వరకు మాత్రమే.

యూనివర్సల్ జ్యూయల్ అత్యద్భుతమైన పందెముగలది.

స్వారింగుయాత్

రెజినాల్డ్ డెన్సి, సాహస ధైర్యకార్యములు మానతగినవి. న్యూస్ లెదరువు మర్యాద చూపబడును.

37500- స్వరాసి-గొప్పలాటరి

గవర్న మెంటువారికి తెలియపర్చినవివరాలు టిక్కెట్టు 1-కి రు 5 లు. 7500 టిక్కెట్లు లాటరి వేయబడును.

గుంటూరు మునిసిపల్ గవర్నమెంటులోపల జాటుమిల్లు వద్దనున్న నాతాలూకు రియకరముల స్థలమున్న అందులో అమర్చబడియున్న విల్లింగుట టానరీతోననే టిక్కెట్టు 1-కి రు 5 లుచొ॥న 7500 టిక్కెట్లు పూర్తిఅయినవెంటనే తెనాలి లో కొంతమంది పబ్లిక్ ఆఫీసర్లయెనుట లాటరి కలుపబడును. వనూలు ఆయనసొమ్ములో యేజుంట్లగయరా కమీషను ఖర్చు లుపోన మిగతాసొమ్ము గుంటూరుడిప్రీప్ట కోఆపరేటివుయూ నియన్ బాంకింగు లిమిటెడ్ తెనాలిలో నిలువచేయబడును. లాటరీటిక్కెట్లు పూర్తిఅయినవెంటనే లాటరి కలుపబడు లేది యున్నప్పలయున్న, ఆఫీసర్లచేర్చును, ఆంధ్ర, వ్యవసాయప్రతిక లలో తెలియపర్చి లాటరీఅయినవెంటనే లాటరీఫలితమును పై పత్రికలో ప్రకటింపబడును. లాటరీకలుపుతేదీకి టిక్కెట్టు కొనుదూరు ఆందగు రావచ్చును. లాటరీలో ఫలితమును పొందు వాను తేమస్వంతెఖర్చులతో క్రమమైన దస్తావేజులు వగయిరాలు వ్రాయించుకొని రిజిస్టరుచేయించుకొనవలయును. ఇంకా ఒక రకమును తెలియగోచువారు ఈదినవ అడ్రెసుకు వ్రాసిన తెలుప బడును. టిక్కెట్టు మా యేజుంట్లద్వారాగాని మాకు గు 5 లు మునియార్డరుచేసేగాని టిక్కెట్టు సాంపదచ్చును. కనుక ఆంధ్ర సోషరు లందఱును టిక్కెట్టుని లాటరి త్వరలో పూర్తి చేయించుకలెనని నాప్రాధన.

మిక్కిలి నేని గుండారాయు

గుంటూరుజిల్లా, తెనాలి. లేక దుర్గాలండుకో,

(పిప్పర్ మర్చంట్సు) తెనాలి.

త మా పా లు (ఆంధ్రవత్రికకు ప్రత్యేకము)

బంగారం

కొనేవాడు—బంగారం నస్తువులు తెల్లగా ఉన్నాయి.
ఇదేబంగారమండీ?

వర్తకుడు—కాకిబంగారం.

ఉండడంపు

వరితీగ్గంమీద దీర్ఘపన్నాసము జరుగుచుండెను.
ఒకసభకు—ఎంతసేపుచెప్పిన అసలువిషయం లేద

మండీ? చెందజగ్గకుడు—ఇంతో చీకెనుపులెండి.

మిండి

రామయ్య కాఫీహోటలులో ఇడ్డెలను తింటుండెను.
ఇడ్డెలలో గుచ్చికపడలేదు.

రామయ్య—ఏమయ్యా, ఇడ్డెలలు బాగాలేవు.

హోటలకింగరు—అయ్యో, అట్లాఅంటారేమి? అచ్చం
గా మినపండిలో చేసామండి. బియ్యపుపిండి కొంచెముగా
లేదండి.

రామయ్య—ఇంతలానీకు, కొట్టినపిండిగదా!

వయస్సు

సోమయ్య—నాకు ముప్పయ్యేండ్లకంటే. రెండో
వినాపం చేసుకోవడానికి ఏంతుమదిరినవని, నాశత్రువు లం
టున్నాడు.

రామయ్య—పదిసంవత్సరాల క్రింద మీతోమాట్లాడి
నప్పుడుగూడ, తమరు ఇంతేవయస్సని చెప్పారు, ఏమనిజం?

కవిత్వం

కవి—నాకవిత్వ మెట్లావున్నది?
విమర్శకుడు—తమకావ్యాలూ, వ: శ్రేణులూ చూస్తే
భయంవేసి, గ్రంథించడమంటే మానికోవాలి.

బూడిదె

గరువు—విధూతిఅంటే బళ్ళెక్కము. విళ్ళెక్కానికి ఇం
కొహట చెప్ప.

శిష్యుడు—బూడిదె.

గురువు—(కోపంతో)—నేను చెప్పింది అదేనా?

శిష్యుడు—విధూతి అంటే బూడిదేకా.

ఎత్తు కత్తు

మల్ల కుక్కపడ్డ పుల్లయ్య నూరురూపాయలు చేబరులునీకు
కొనెను. ఎన్నిసార్లుఅడిగినా ఇయ్యకుండా కాలంజరిపెను.
మల్లయ్య ప్రాణం విసిగి తనవద్దతీసుకున్న నాలుగువందరూపా
యలను వడ్డీలో మూడుకోజుల్లో చెల్లించకపోతే కంప్లయంటు
చేస్తానని బజ్జెత్తుతైరం వ్రాసెను. పుల్లయ్యకు కోపంతోచ్చి
నీకుయియ్యాలింది నూరురూపాయలే అని జవాబువ్రాసెను.
మల్లయ్యకోరిక నెవేరింది.

దురభ్యాసము

ఉపన్యాసకుడు:—పోడుంవేసుకుంటే ఆయన ఊమవు
తుంది.

సభకుడు:—నాకు అరవైయేండ్లు. ఏభయియేండ్లజట్టి
పోడుంవేసుకుంటున్నా. నాకేంజబ్బుచేయలేదు.

ఉపన్యాసకుడు:—పోడుంవేసుకోకపోతే, నీకీపాటికి
డెబ్బయిండ్లు వచ్చేవి.

పాట

సంగీతపాటకుడు—నాపాట విన్నారగదా. ఎట్లావున్న
దండీ?

విద్యార్థుడు:—విన్నకొద్దీ కండ్లవెండి నీళ్లు కారినవంటి.
ఆలస్యము

యజమాని—ఈకోజా ఎందుకు ఆలస్యంగా వచ్చిశావు!
శిష్యుడు—తలకాయపెరిగి లే, షేరంచేయించుకుంటు
న్నానండి.

యజమాని-ఆఫీసుటయింలో ఎందుకు చేయించుకోవాలి.
నేనుకు—ఆఫీసుటయింలోనే తలపెరిగిందండి.

విశేషం

చొరయ్య—సభలోవిశేషాలేమిటి!
బీరయ్య—అనుకోని విశేషంజరిగింది.

నాపయ్య—ఉపన్యాసం చాలాబాగుందిగాబోలు.
బీరయ్య—అదికాదు.

నాపయ్య—ఉపన్యాసకునికి బహుమానమిచ్చారు కొ
బోలు.

బీరయ్య—అదికాదు;
నాపయ్య—ఇంకా ఏమిటి?

బీరయ్య—సభజగ్గలేదు

ఎవరి లోపం

బండివాడు—ఒండీ కానిమీదుగా పోవడానికి నీచే
లోపం. షేర్లకైసంవత్సరాలనుండి నేను బండిలోలుతున్నాను.

ఎప్పుడు యిట్లా జరగలేదు.
బాటసారి—నీచేలోపము, అరచై సంతవత్సరాల నుంచి
నేను నడుస్తున్నాను. ఎన్నడు యిట్లా జరగలేదు.

విశ్రాంతి

డాక్టరు—నీకు విశ్రాంతికావలెను. పట్టణం వదిలిపెట్టి
ఏమయినా పల్లెటూరుకుపోతే మంచిది.

వర్తకుడు—నేను ఆచే ఆలోచిస్తున్నాను. అప్పులబా
ధ చాలా ఎక్కువగా ఉన్నది.

కోరిక

మామగారు—మా అమ్మాయి చాలాగారాబంగా పెరి
గింది. కోరింది ఇయ్యకపోతే దిగులుపడుతుంటి.

అల్లుడు—నేను తప్ప వేరేమీ అక్కరలేదని చెప్పింది.
నూది

గంగయ్య—కూరలో గుండునూది వచ్చింది. గొంతు
లోకి పోయినట్లయితే, ఇవ్వాలే నాపని ఏమయ్యేదో!

పూటకూలివాడు—అది ఏమిచెయ్యదండి “ నే నీ ”
నూదండి.

తుమ్ము

ఒకడు—తుమ్ముకే చెడుగు సంభవించుందంటారు. మం
చి ఎవరికయినా కలుగుతుందా?

రెండోవాడు—చెయ్యలను.

దక్షిణాఫ్రికాభాతీయులు (ఎంగుఇండియా)

నేటాలుప్రభుత్వమువారింకను భారతప్రవాసకుల బా
ధించుమనే యున్నారు. ఏవిధముననైన నేమి వారిని ఆకాలనీలో
నుండి వెడలగొట్ట వారు నిశ్చయించుకొనుచున్నాడు. అచట
పన్ను తెల్లించు భారతీయులకు ముగ్గునిసిపాయినిచ్చి కల అధికార
మును దొరిగించుచు ఒక చట్టమును తేసిరి. భారతీయులు తమకు
గల నియోజకాధికారమును దూషించినటులు యెప్పుడును తిన
లేదు. సామాన్యులగ పోయినవలెనే యుండెను కాని వారియు
దేశీయుల భారతీయుల నాత్యంతముగలవారిని నేటాలులో
నుండియింతుండ ఆహ్వానపరుచుట యెయ్యన్నది. ఇదివరకువలె
నే గవర్నరు తెసరలు లూకరిన కాసనమున కంగీకరింపక తిర
స్కరించునని నమ్మెదము. మొ||క|| గాంధీ.

నూ వదుకు సంఘములు (ఎంగు ఇండియా)

త్రిమూర్తులో నూలుజనుకు సంఘ మేర్పడి పనిచేయు
చున్నట్లు శ్రీయుత నంబూద్రిపాడుగారు చెల్పుచున్నారు. ఈ
సంఘముచేయు పనులగుర్చి సమ్యక్ముగ యిప్పుడప్పుడే
వ్రాసెదాము. కాని అట్టి సంఘముల స్థాపించుట చాల
అవసరమే. వానివలన యెవరికివారు నూలుజనుకులైనది యు
త్సాహము గల్గుటయు శ్రాత్తవారికి సహాయమును గల్గును. త్రి
మూర్తు సంఘమునందు 25 మంది సభ్యులుగలరు. వారు పోటీ
లను జరిపెదరు. ప్రతిసభ్యుడును నెలకు 2 శేల గజములను
వడికి ఆ. భా. ఖర్చు సంఘమునకు బంపవలయును. దేశమంత
టను యిట్టి సంఘములు నిర్మింపవలయును. మొ||క|| గాంధీ.

బెల్గాంకొ గ్రెను వంటికులు

15 వ తేదీఉదయమునకు బెల్గాం చేరుదురు

బెల్గాంలో ధ్వజాహోహోత్సవము 15 వ తేదీఉదయ
యన జరుగునుగాన వంటికులందరూ 15 వ తేదీఉదయమునకు
బెల్గాంలో నుందురు. బెంగుళూరునుండి 18 వ తేదీఉదయము
40 మంది వంటికులు బయలుదేరి ఆరాత్రి 8 గంటలకు పారి
పారు చేరెదరు. అచట మైనూరు సంస్థానమునందలి కలంటిరు
లందరును కూడెదరు. 14 వ తేదీరాత్రి కారంచరయ అటనుండి
బయలుదేరి 15 వ తేదీ ఉదయమునకు బెల్గాం చేరెదరు.

మైనూరు కాసనసభ

రాజకుటుంబమునకు పాటిల్లినకప్పము
కాసనసభ్యుల తీర్మానము

బెంగుళూరు, డిశంబరు 9:— మైనూరు కాసనసభకా
ర్యక్తులయనకు సభ్యులు సమావేశము కాగానే దివానగు
కాసనసభాధ్యక్షుడు రాజకుటుంబమునకు గలిగినకప్పమునకు సా
నుభూతి చెల్పుచు నొకతీర్మానమును ప్రతిపాదించెను. రాజ
గారి క్షేమాదరి చనిపోయెను. తేవటివరకు కాసనసభ నిల్ప
చేయుటదను. (ఆ. ప్రె.)

బెల్గాంలో బుద్ధగయ విషయము

సింహళముబౌద్ధుల ప్రతినిధి

బుద్ధగయను బౌద్ధులకు పవిత్రమయినయెడలనుగూర్చి చ
ర్చించుటకు బెల్గామువెళ్లుటకు డాక్టరు కేసయిను పెరిగొగారిని
సింహళముబౌద్ధులు తమ ప్రతినిధిగా ఎన్నుకొనిరి.

కృష్ణాజిల్లా ఎయిడెడ్ స్కూల్స్ మేనేజర్లకు విజ్ఞప్తి

మనచే నడుపబడుచున్న ప్రాథమిక పాఠశాలలకు తగి
నంత ద్రవ్యసహాయము కలుగులేదని సంతృప్తిని జూపుచుండ
నానాటికి మామూలుస్థితికికూడ భంగము కలుగుచున్నది. గత
సంవత్సరము నిర్ణయమైన గ్రాంటులో రూ 100 కి రూ 5 లచొ||
తగ్గించి గ్రాంటు పంచిపెట్టబడినది. ఈసంవత్సరము జరుగుచున్న
ఫిలి గతముకన్న హీనముగా నున్నది. మనజిల్లాలో 3260
ప్రాథమికపాఠశాలలు ఉన్నవి. అందులో మనూరు 900 మాత్ర
మే స్థానికసంఘములోనే నడుపబడుచున్నవి. తక్కిన 2360
పాఠశాలలు వివిధమిమనసంఘములచేతను ప్రయత్నము సఫల
వల్ల ను న డు ప బ డు చు న్న వి. గ త స ం శ
త్సరములో స్థానికసంఘములచే నడుపబడుచున్న 900 పాఠశా
లలకు 4,70,000 లు ఖర్చుపెట్టబడినవి. మిగతా 2360 పాఠ
శాలలకు 1,81,000 మాత్రమే గ్రాంటుమూలమున ఖర్చుపెట్ట
బడినది. ప్రయత్నము నూనేజమెంటులోనున్న పాఠశాలలు సం
ఖ్యలో మూడురెట్లు ఎక్కువైయుండెయ్యు, మూడవవంతు
తక్కువ ఖర్చుతో నిర్వహింపబడినను “బడివాడు నడిచెడు
గుట్టునునే మరింత తడిమినట్లు” నానాటికి మనకే ఒత్తిడిని
కలిగించి ఫలితమును, మరింత శూన్యభావముగ జూపుచున్నారు.
ఈసంవత్సరము మనజిల్లా విద్యాసంఘమువారు, తగ్గింపుతేజం
డా గ్రాంటుపంచిపెట్టుటకై 2, 10,000 లు మదింపు చేసి
యుండగా ప్రభుత్వమువారు 1,76000 లు మాత్రమే మం
జూరు చేసియుండిరి. అందువల్ల 33,000 లు తగ్గిపోయినవి. ఈ
తగ్గుదలవల్ల 100-కి రూ 25 లు తగ్గించి గ్రాంటుపంచిపెట్టవలసి
వచ్చుచున్నది. గతసంవత్సరములో 100కి రూ 5 లు తగ్గించుట
వల్లనే ఆనేకచోటుల అసంతృప్తి బయలుదేరినదనియు ఈ
సంవత్సరము రూ 25 లచొప్పున మినహాయించి కొన్నిబడులు
మూసివేయవలసి వచ్చుననియు అందుకై మరదలాబడిన రూ 33,
000 లు కూడ మంజూరుచేయించవలసినదనియు ది 22-11-24
తేదీన జరిగిన కాన్ఫరెన్సు సమావేశము లో తీ
ర్మానించి మన జిల్లా విద్యా సంఘ ము వారు
ప్రభుత్వమువారికి వ్రాసియుండగా దానికి సరియయినజవాబు
వచ్చినట్లు కనుపడెను. మనకు, మానము గానుండుసంతకాలము,
మన విషయ మాలోచించువారుండుగాన యీ ప్రయత్నమును
చదివిన ప్రతి మానేజరును, తమరేంజిలోగాని తాలూకాలో
గాని, ఇదివరకే సంఘముండిన దానిలోనున్న, లేకున్న వెంటనే
రేంజిలోనుండు టీచరుమానేజర్లు సమావేశముచేసి సంఘమును
స్థాపించుచు, ప్రతిస్కూలువారు సంవత్సరమున కొకరూపాయి
చందాఇచ్చునట్లు ఏర్పాటుచేసికొని, అందులో రూ 5 లకు త
గ్గిమొత్తమును, మనజిల్లాసంఘమును దీక్షతో నడుపుచున్నవా
రికి సాధ్యమయినంత త్వరలో యాడికెంబరునెల చాటక పూ
ర్వము పంపడమేగాకుండా వెంటనే కాన్ఫరెన్సువారు కొరినమొ
త్తమును గ్రాంటుచేయనియెడల కొన్నిస్కూల్స్ మూసివేయవల
సివచ్చునుగానకు మంజూరుచేయవలసినదని కొయిచు మద్రాసు
గవర్నరుమెంటు శీక్రటరీకారికి, తిరిగి తక్కువగ్రాంటును మం
జూరుకొరుమని కాన్ఫరెన్సువారిని కొరుచు విడివిడిగా తీర్మాన
ములుచేసి, ప్రతిరేంజినుండియును వెంటనే పంపుకొనుట ప్రథమ
కర్తవ్యము, సిమ్మట ఫిబ్రవరినెలలోజరుగు మద్రాసు లెజిస్లేటి
వుకాన్ఫరెన్సువారి బడ్జెట్టుమీటింగు సమయమున మనజిల్లాకుతగిన
గ్రాంటుఇప్పించవలసినదిగా కొరుటను మనజిల్లాతరపున డెప్యూ
టీమెను సంఘవిషయమున మనజిల్లాసంఘప్రెసిడెంటుగారు చే
యిఏర్పాటులకు సిద్ధముగానుండి వారు కొరినవ్యక్తుల మనకే
లంచనలేక ద్రవ్యసహాయము చేయడమే గాకుండా, అవసరమ
యినయెడల ప్రతినిధులను పంపుటకుగూడ, సిద్ధముగా నుండున
ట్టి ప్రయత్నములో ప్రతిసంఘమును ఉండవలయును. ఇట్టితరు
ణమున పలుకుబడిగల ప్రతిటీచరు మానేజరును తనకే కీలంచన
లేక ప్రయత్నముచేసి, రేంజిసంఘముల మేలుపరచి, ఏస్వల్ప
మొత్తమునైనను, ప్రస్తుతము ననులాచేసి, జిల్లాసంఘమునకు
పంపుట ముఖ్యపరమని మనవిచేసికొనుచున్నాము.

నోటి మెంకటరామయ్య,
శీక్రటరీ.
యేలూరుతాలూకా ఎయిడెడ్ ఎలిమెంటరీస్కూల్స్
మానేజర్లసంఘము వల్లూరు యేలూరుతాలూకా కృష్ణాజిల్లా.

అకాలీలకు మహాత్ముని సలహా

సత్యాగ్రహమును విశదీకరించుట

సన్మానపత్రము ప్రత్యుత్తరము

ప్రియమైన ప్రతిక ప్రత్యేకవిలేజు ఆపత్రికకు అమృత వరుణుడి యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—

గురుకానగరమునందు ప్రజలకు రాజకీయము అందుకొన్నాము నానాటికి తగ్గుచుండినను అమృతపరము రాజకీయము లందు మోహము పూర్తిగా నశించలేదు. నేడు (రేచ లేదీ) గాంధీగారు అమృతపరలో ప్రవేశించినపు డీవిషయము బహుముఖము. గాంధీగారు పంజాబు రాష్ట్రము కిలాఫతు ఫభిసంధర్మమున మాటానా మోకతారి, సి. ఆర్. రెడ్డి, దేశాయి, శంకరలాలు బ్యాంకరు, నేలు జమ్మలూరు బహుజాన్ గార్లతో ఉదయం 10 గ విచ్చేసిరి. రైల్వేస్టేషనువద్ద గొప్పసత్కారము జరిగెను. కాకి కిష్టా, సర్దారు మంగళా సింగు మున్నగు వారలువచ్చి సన్మానించి హిందూ బండిలో దీనుకొనిపోయి లాలా సీతారామకుమారి (కాలితముల వర్తకుడు) గారి యింట విడిచి యొసంగిరి. ఊరక సంఘముల తయారీ గాంధీగారి యిష్టము లేనందున ఊరేగింపులు మున్నగు ఏర్పాటు చేయింపు జరుగలేదు. కాని వారి రాకవార్త కార్మికులపై నగర మండలముల వ్యాపించుటచే లాలా సీతారామగారికిజడ్డ జనులు గుంపులు గుంపులుగా మూగియుండిరి.

మహాత్ముడు చొచ్చుట మాడు గంటల కాలము విడిచి ఆచటి నానుకులందరితో సంత్రుచించి జరిగియున్న దాగుక తెలిసికొనెను. లాలా రూపలాలు పూరిగారు పురపాలక సంఘమువారు సన్మానపత్రముగా నిరాకరించిన విషయమును పురజనులు సన్మాన పత్రమియ యాతురత బహుమన్నటుల నెరింగించెను. తనకు సన్మాన పత్రములొకరలేదనియు, కాని పురజనులలోనన్ని సంఘముల ఉద్యోగతర సంఘముల నాయకుల యామోదమునుబడకుని సన్మాన పత్రము నంగీకరింపజాలనని తెల్పెను. లాలా రూపలాలుగారితో జరుగునని నమ్మకముగా బలికి తిద్దెత్తుకుంటున్న బోయెను. విదప మహాత్ముడు అకాలీల పరిస్థితులనుగూర్చి పూర్తిగావివేచెను. అకాలీల నిర్బంధ విచారణ సంఘమునకు ప్రథమ యేర్పాటుల గావింపవలెనని సర్దారు మంగళ సింగుగారు గోరిరి. అసాఫు ఆలీగారు అకాలీగ్రామముచే రావేమందు క్యాబా అబ్దులు రహీమాను గా జీ గారి ని ఆయన స్థానమున యుంచవలెనని మోకతారిగారు విన్నవించిరి. మహాత్ముడు అంగీకరించెను. కిష్టాగారిని యీసంఘమున కధ్యక్షుడుగానుండ నియమించెను.

ప్రథమ యేర్పాటులు జరిగినపిదప, సంఘము వారు విచారణ కార్యమును 7 వ లేదీనుండి ప్రారంభించుటకు నిశ్చయించ బడెను. ఈసంఘము అమృతపర జిల్లాలో భాయిపెరు, లయలాపూరు, జలంధరు మున్నగు స్థలములను జూచెదరు. సి. ఆర్. రెడ్డిగారు, మదరాసు కాపనసభ్యుడు యీ సభకు కార్యదర్శిగా నుండును. నేలు జమ్మలూరు బహుజాన్ గారు నాల్గవ సభ్యుడుగా నుండును

1.30 గంటలకు మోకతారిగారు మధ్యాహ్నము ప్రార్థనలకు బోయెను. మహాత్ముడు కాకి కిష్టా, సర్దారు మంగళసింగు, బాంకరుగార్లతో సర్వదేవాలయము జూజిపోయిరి. మొదట ముఖ్య దేవాలయము చూచి పిదప అకాలీ తత్వవిద్వత్ వచ్చిరి. అచ్చట దివాను (సభ) సమావేశ పరుచబడెను. అనేక మంది శ్రీపురుషులు మహాత్ముని దర్శనమునకై వచ్చియుండిరి.

మంగళసింగుగారి ఉపన్యాసము

అకాలీల యుద్దేశము

సర్దారుమంగళ సింగుగారి ఉత్సాహ పూరితము ఉపన్యాసమునందు అకాలీల దురవస్థను విస్తరింపజేసిరి. మహాత్ముని గొప్పగా ప్రశంసించిరి. భారతీయులు బానిసజీవనముల గడపుచున్న భారతీయులు యింతటి మహాపురుషుని బహుముఖులగిరి. తమనాయకుల నరు తెయితో బడియుండుటచే సిక్కులు మహాత్ముని తగినట్లు సత్కరింపజాలరని విన్నవించు కొనిరి. వందలకొలది అకాలీశ్రీమంత్రులపై తమ దురవస్థలను వెల్లడి చేసికొన జాలనంతటి దుఃఖమునందు మునిగి యున్నారు. తమ దురవస్థలకు సహాయము చేసికొను వారిని గూడ తెలుసుకుందుమనినారు. భారతదేశము సభారసము నుండియు ఉదార స్వభావమునకు, అతిథి సత్కారమునకు పేర్కొనబడినది. కాని తమ ఆత్మ బంధువులైన వయితో నింత మంచినిటి గాధరువులైన నిమిత్తులకు పీలులేని దినములువచ్చినవి. సిక్కుల కష్టములు ఉండవలసినంత దారుణముగా నున్నవి. ఈసంగతిని మహాత్ముడు ప్రపంచమునకు చాటవలెనని సర్దారు మంగళ సింగుగారు గోరిరి. సిక్కులు పంజాబులో స్వయం పరిపాలన భృషింప యత్నించు చున్నారనియు, యితర సంఘము

లహక్కులను జూరగొనుచున్నారనియు నిందలుమోపి కీడింపబడుచున్నారని. కాని వారానేరములను జేయలేదు. తమమత సంఘము సంస్కరించి సత్కార్యమున బెట్ట నుద్దేశించుటచేతనే వారిని కీడించుచున్నారని. ఉదాసీలముడగాని సమధాతముడగాని శిక్కులు విరోధముగలిగి యుండలేదు. మహాత్ముల సారద్రోలి అధికారమును స్వీకరింప నుద్దేశించలేదు. గురుద్వారము అన్నియు నాగ్రహించుకొన నుద్దేశించలేదు. వారికి కావలసిన దేవుని శిక్కులదేవునిమీదు అర్చనలవారి యాధీనమునందుండవలెను. శిక్కుల ప్రార్థనస్థలములందు వయరు నేనానిని గౌరవింపరాదు. మహాత్ములు గుణవంతులై యుండవలెను. గురుద్వారములు వారి ప్యంతర్యాదులుగా నుపయోగించరాదు. ఈమతసంఘము అకాలీలు మహాత్ములకు నిర్బంధముగ నంటగట్టలేదు వారి తపనములకై తగినంత యొసంగి పై చెలికిన వరతులపై వారి నుంచిరి.

శిక్కులు రాజకీయములన భజపడువాడెగారు. రాజకీయ రాజకీయశిక్కులని మంగళసింగుగారు తెల్పుకొనిరి. కాని శిరోమణి గురుద్వారా ప్రబంధక సంఘము మాత్రము శేలము మత సంబంధమైనది. మతవిషయములందు పాక్షానుటవలన గూడ యింతటి క్షులకు లోనగుట చాల బాధకరముగ నున్నది. తమ కష్టములు మహాత్మునివంటి వానికి గూడ కండ్ల తడిచెట్టినవని తెల్పుచు అంతటితో తమ కష్టములు గట్టకలేదని శింగుగారు విన్నవించుకొనిరి. గ్రామములలోని కిష్టా యి అచ్చటి అకాలీలదురవస్థనుజూడమని మహాత్ముని గోరెను. వారు నింకుభాధికారల తీవ్ర కార్యమును కారణముగా నొప్పుకొనుచున్నారు. దౌర్జన్యరాహిత్య సిద్ధాంతమునకు తమప్రాణములొప్పంపసన్నుడైయున్నారు. అకాలీలు అస్పృశ్యతానివారణము నకుగూడ గడంబుచున్నారు. ఈకార్యములన్ని తమ నాల్గవ పరిశ్రమకు తట్టులకానసారము జేయుచున్నారు. పీటిలో అభిరతిలుచులుఖ్యమైనది. ఇవి దుర్బినియోగము గావింపజూచు న్నవి. శిక్కులు కనడాదేశమునుండి తిరిగి విచ్చునపుడు వారు శిక్కులుగారిని అభిరతమునుండి ఈ ప్రకటన వెలువడెను. తట్టుల నిట్లు దుర్బినియోగము జేయుటచేతనే అకాలీలు యీమఖ్య మతసంఘ అధికారమును స్వయముగా స్వీకరింప యత్నించుచున్నారు. తట్టు అజనకి శేలముప్రార్థన గృహముగాదు. శిక్కులకు సంబంధించిన కలకార్యముల వనికీపట్టు. కావుననే యిట్టి ప్రాముఖ్య పవిత్ర ఉన్నతస్థలమునుండి దూరము నేనానిని గౌరవముజేయ నియోగింపబడ్డారు. శిక్కులు జనరలు దూర్భులుగారిని అమితముగా గౌరవించియుండుమిందు అతి శిక్కుమతమునందు కలుపుకొనిరి ఫిన్లే ఫర్మవు గారు పార్లమెంటుసభలో నుడిచెను. ఇట్టి ప్రపంచమును శిక్కుమతము దెవ్వడు అంగీకరింపజాలదు.

“మేము శేలము ప్రత్యేకసంఘోద్యమముగా జేయ నుద్దేశించలేదు. స్వరాజ్యమున కడ్డువచ్చుట మాకెప్పుడు లేదు. అకాలీఉద్యమము యితరసంఘములకు దేనికి నష్టము కలిగించునది గాకుండుటచే ఒకసంఘోద్యమము కానేరదు. దాని కేమాత్రము బలముచేయవలెను అది నిరంకుశాధికారమునకు నష్టము కలిగించునే గాని యితరసంఘములకు గాదు” అని మంగళసింగుగారు నుడిచిరి. మరియు తమపద్ధతులు కాంగ్రెసుపద్ధతులకు వ్యతిరేకముగానివి చెలిపిరి. అకాలీఉద్యమము కల్ల నే మధ్యపానని మేగము; అస్పృశ్యతానివారణము; కద్దరునీతి గాధింపులు యభివృద్ధి తెలిపినవి. కాంగ్రెసు బలహీనముగా నుండుటచే అకాలీతయొక్క సఖ్యపోయిరి. నిరంకుశాధికారాలు తమబలము నంతయు యీయుద్ద్యమము నడుపుట కుపయోగించిరి. అకాలీలు మాడవినచో స్వరాజ్యము చేయవలెను. కావున అకాలీఉద్యమ ప్రాముఖ్యతను గుర్తించవలెనని మహాత్ముని జేమకొనెను.

మహాత్మాగాంధీగారి ఉపన్యాసము

మహాత్మాగాంధీగారి అభిరతమునుండి సరోపా (గౌరవ చిహ్నము) నొసగిరి. ఆంతట మహాత్మా దీర్ఘ హర్షధ్వనుల మధ్య నందుకొని కూర్చునియే ఉపన్యాసించెను. నభానుండిరమంతయు నిర్వాణమృతదేశమువలె నిశ్శబ్దముగా నుండుటచే గొంతు సన్నముగా నుండినను న్నట్లుగా వివరించెను. సర్దారు మంగళసింగుగారు తనవర్ణనలన మహాత్మునికి సహితము కండ్లవీరువచ్చెనని తెల్పియుండెను. కాని యింతకింపై యొక్కనిదారుణములు మున్నుండు జరుగగలవని ఆడునకు తెలియును గావున యిప్పుడు విచారింపనని గాంధీగారుచెలికిరి. ఇట్లేజ్ఞనలన లాభములేదు అందుచేనే నేమియు పనిజేయజాలదు. నాత్మాదామము రాయబారికీ. అల్లెమొవ్వునియునుగూడ గట్టిపరచుకొనుడు. పంజాబుగవర్నరుగారున్న మాల్వాము హైలీగారు ఒక విధమైన మనిషనియు అతను నమ్మసరిగా గ్రహించెననియు

చెననియు నేనెఱుంగుదును. గవర్నరు కేమితేయునో నాకు తెలియదు. మీరు అతనియొక్క ఉపన్యాసమువలన మోసపోరాదు. మనమొకమతముతో మన కేక్రిని వినియోగించినయెడల హిందూదేశముయొక్క ముక్తినితప్పక సంపాదించి తదుపరి గురుద్వారా సమస్యను నిర్ణయించుకొనగలమని గట్టిమృతము నాకు గలదు. నావాక్సానాసాహెబానిభగోరముగజరిగిన తరువాతనేను రీతిం చి న ప్ప డు నే నే మి చెప్పి తి నో యి ప్ప డుదాని నే మ ర ల తెల్పుచు న్నాను. సిక్కులు యొ పెద్ద గురుద్వారామును, మన మార్తదేశమును స్వేచ్ఛ గానుండునటులు చేయుట కప్పుడు ప్రయత్నింతురే అప్పుడు మీ గురు ద్వారా పీఠములు స్వేచ్ఛగనుండునని జెప్పితిని. హిందువులు మహాత్ముడీయులు శిక్కులు చేరువేరు విధముల వనిజేయ నూడదు. గురుద్వారా సమస్యనుగూర్చి సర్దారుమంగళసింగుతో అన్ని విషయములను తెప్పియేయుంటిని. కాని యిప్పుడింకొక విషయము ప్రత్యేకముగా చెప్పదలచితిని. మీరు మీసంరంధమును సత్యాగ్రహమని పిలుచుచున్నారు. సత్యాగ్రహము, సహాయ నిరాకరణము వేరు వేరుగావు సత్యాగ్రహమునగా సత్యముయొక్క కేక్రి దానినే బలమును అణచలేదు. కానినణచగలిగినచో భగవంతుడేయనిచేయవచ్చును. ఇట్లేన్నటికిని జరుగనేరదు. అపవిత్రత సత్యమునకుగ ద్రోహులన్నది. సత్యములో అపవిత్రతకు స్థానములేదు. అల్లె సత్యాగ్రహములో గూడ నిపవిత్రమైన దేదియులేదు. సత్యాగ్రహములో దాచవలసినదేమియులేదు. ఒక కాలితముగాని డబ్బుగానియున్నను దానిని ప్రజలనుండి దాచగూడదు. సత్యాగ్రహము కొనసాగించుట సత్యహర్షమున నుపరించియుండవలెను. నేను హిందువులు మహాత్ముడీయులు శిక్కులు ఒరిగి మైసోకరు కొండెములు చెప్పకొనట వినియున్నాను. ఈ మతములవారు ఒండొరులతో పోట్లాడుచున్నారు. సత్యాగ్రహ సంరంధము నందు యీ శేధములన్నియు అంతరింపవలెను. సమయమునట్టి నడువవలయును. మంచి సమయము వారికి ఇప్పుడు వినియోగించువాడే నేనాని. అతడే నైతికుడు. అతడైనచో వారు యితరులకు తలయొగ్గవలెను. సరో మాల్ము హైయిలీగారు మిమ్ము ఆంగ్లద్రోహులమనుచున్నారు. ఇందులకై యితరసంఘములను మీకు ప్రతి కూలముగా కలుపుచున్నారు. కాని మాటలలోమాత్రము మేము సిక్కులకుగ ద్రోహులకలేదు. గురుద్వారా సంస్కరణము మాకెప్పుడే. అని తెల్పెదమన్నారు. ఆయన హృదయములో నున్నవి మన కల్లరకు చెలియును. నేను నిజమైన అసహాయవాదిని. నాకు ప్రత్యక్షములో నమ్మకము కలదు. అసహాయతత్వము హిందూదేశమునకు మోక్షము నచ్చినపుడు గాని అంతరింపదు. మీరు నిజమునకు నిలచి హిందూసంఘమును సత్యాగ్రహమునే మనకునందుంచుకొని కొనసాగింతురు గాని యని కొరుచున్నాను.

శ్రీరామ దేవాలయము నవఖండవాడ

ఉ. శ్రీలల శేకు దాంధ్రవృత్త శేఖరుడై చను రాజరాజభూపాలకుచేత పీఠపురి పార్వత్యమునన్ నవఖండవాడయన్
ప్రాలు విభూతితోఁ బగు భూజనమగుటడైన సత్కళాశిలుడు రాజపూజకుడు చివ్వనపుత్రుడు వల్లనాఖ్యుడున్.
అను పావులూరి మల్లనామాత్యకవి, గణితశాస్త్రజ్ఞుడు, పుట్టిన ‘నవఖండవాడ’ అనుగ్రామము, గోదావరిజిల్లాలోని, విశాఖరంతాలాకాలో మున్నది. ఇది చాల పురాతనమైన గ్రామమైనను శ్రీరామకోవలగాని, పెరుమాళ్ల స్తంభముగాని లేదు. ఇందుచే భక్తులకు ఏకాదశ మున్నగు పర్యటనములయందైన, భగవత్పాలితేషం చేయుటకు పీలులేకున్నది. తద్వారా వామడవకు నేను ఈ గ్రామమున శ్రీరామకోవల, మంటప స్తంభము మున్నగు భగవత్పాల్యము లొనరింప, జిజ్ఞాసగలవాడనై యుంటిని. “ధనమామిదంజగత్” అన్నట్లు ద్రవ్యసహాయమున గాని ఏకార్యము నెఱవేరుట కష్టము. ఇట్టి దైవకార్యమునకు రి, 6 వల రూప్యములవరకు నగును. తామెల్లరును సహాయపడి నెఱవేర్చినగాని సంప్రాదీగాదు. తమకు తోచినంత ద్రవ్యము సహాయముచేసి నన్ను కృతార్థునిజేయ గోరుచున్నాను.
చక్రవర్తుల పెదచిన్నారావు.

తెనా. కృష్ణవిలాసనభవారు
బెజవాడ మైలవరంవారి హోలులో
రామ దాసు నాటకమును
13-12-24 లేదీ శనివారమురాత్రి ప్రదర్శించెదగు
శ్రీయూరి యడపల్లి నూర్సారా యధారావుగారు రామ దాసుపాత్రను ధరింతురు.

ఫిజీనివేదికము

భారతప్రభుత్వమువారి ప్రచురింపలేదు?

తెనకపిదాసు చతుర్వేదిగారు (ఎంగ్లండ్) కిటుల (నాయునున్నార) :-

ఫిజీదీవులలో నాసముజేయమన్న భారతీయుల సరిగ్గుతులచూచించి వారి అనుసంధ్యిక్తికి భారతమేమో కనుగొని, వారలభివుడున్న పరిస్థితులన్నియును జూచి భారతీయులు అచట నివాస మేర్పరచుకొనుటకు యుక్తముగ నుండునాయనవిషయమై విచారించుటకు మూడుసంవత్సరములకుండ భారతప్రభుత్వమువారు ఫిజీ కొక విచారణసంఘమును బంపిరి. ఈవిచారణకర్తలు 1922 సంవత్సరారంభము న ఆ డి వు ల కు పో యి 1924 నెప్టెంబరులో ప్రభుత్వమువారికి తమనివేదిక నర్పించిరి. అనగా ఆ నివేదికము ఇప్పటికి రెండుసంవత్సరములనుండియు ప్రభుత్వమువారివద్దనే యున్నది. క్రిందటిసారి భారతకానసభ యందు గయాప్రసాదసిన్హుగారు ఈనివేదికను గూర్చి భారతప్రభుత్వమువారిని కొన్ని ప్రశ్నలడిగిరి. ఆయన అడిగిన మూడు ప్రశ్నలీక్షయే :-

(సి) భారత ప్రభుత్వమువారు ఆనివేదిక నెపుడు ప్రచురింప నుద్దేశించియున్నారు?

(డి) ఆనివేదికయందు తెల్పిన యభి పాయములను కలలో నియలు కార్యాలయమువారు చాలవట్టుక ఆక్షేపించినమాట నిజమేనా?

(ఇ) ఈవిషయమై కలలోనియలు కార్యాలయమునకును భారతప్రభుత్వమునకును జరిగినయు త్రములను ప్రభుత్వమువారు ప్రచురించెదరా?

ప్రభుత్వపక్షమున జే. డబ్లియూ. జోరుగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు ప్రశ్నలకు విషయమింకను ఆలోచనలో నున్నదనియు అందుచేత ప్రశ్నలో (డి) (ఇ) భాగములకై ప్రత్యుత్తరమునకు తొందరచేయవద్దనియు తెల్పెను.

ఇట్లుజోరుగారు గోరుటకులను మాకనుమానముగల్గుచున్నది. కలలోనియలు కార్యాలయమువారి ఆక్షేపణల మూలమున భారతప్రభుత్వమువారు ఫిజీనివేదికను ప్రచురింపకుండకుండిన మాటనక్క మేనా? ఫిజీలోనున్న మాదేశీయులు ఈనివేదిక మెప్పుడు ప్రచురింపబడునా యని ఆతురముతో నున్నవారు. అదియింకేమి ప్రయత్నించెదరని ఆశచలంకొనిరి. ఈనివేదికను భారతప్రభుత్వమువారి రణచియుంచవచ్చు ననికూడ ననుకొనుచున్నార. ఇదియే నిజమునెడల లండనులోని కలలోనియలు కార్యాలయముక్రిందికాఖ యని స్పష్టము గాగలదు.

ఫిజీలో మార్షల్ లాలోకాలలో మనదేశీయు లెట్టియనమానములకు పాల్గొని భారతీయులు మరచిపోలేదు. అప్పుడు రెండువందలముండ్లపైగా భారతీయులు స్త్రీపురుషులు శ్రామలో బెట్టబడిరి. నల్లను భారతీయులు మణిలారు భార్యాధర్మము గూడ దీగపాంతరవాసముపజడిరి. ఒకరిని చంపిరి. చాలమంది గాయములు తగిలెను. ఇయ్యది 1920 సంవత్సరారంభమున జరిగెను. ఈ యల్లరకల కారణముల ను గూర్చి విచారించుటకై ఒక విచారణ సంఘమును పంపుచుని భారతప్రభుత్వమును కోరగా పంపుటలేదనిరి. ప్రత్యేకము విచారణ జేయింపవలెనని భారతకార్యాలయమును గోరనైనలేదు. ఇట్లు విచారణజేయింపవలెనని భారతప్రభుత్వమువారు ఒత్తిడిచేయుట వ్యాయవని తలంపుటలేదని పర్ జార్జి బార్నెస్ సుప్రజ్ఞముగ తెల్పెను కలలోనియలు ఆఫీసు ఆక్షేపణలనల ఈనివేదికమును ఆపియుంచుట వ్యాయవాయని ఆశ్చర్యమగుచున్నది. ఈవిచారణసంఘమునకై భారతకోశమునుండి చాలదబ్బు ఖర్చుపెట్టబడెను. కావున ఆనివేదికను ఆలస్యము జేయకుండ ప్రచురింపుమని కోరుటకు భారతీయులకు హక్కుగలదు.

[ఈసారి భారతకానసభలో సిహ్నగారికి విజయము గల్గెనని నమ్మెదను. మోరీ కాలి గాంధీ.]

ప్రసిద్ధిబడసిన బర్మాదేశీయుని మరణము

రంగూను, డిశంబరు 9:- బాకటి శామ్రాజ్య కానసభ్యుడుగ నున్న యు. మె. ఎస్. బురాయిన్ ఫున్ డాక్టరుగారు మౌండ్ జేనరలును మరణించిరి. చనిపోవునప్పటి కియనకు 33 సంవత్సరముల నయముగలదు. బర్మారాజుల హయాములో వీరు బెక్క ఉద్యోగ పదవులు వహించిరి. కొన్ని సంవత్సరముల విశ్రాంతిపై నెట్టసేసిరి. ఇంగ్లాండులోను, యూరపు ఖండముందును ఎక్కువైన్ వికగి యొంచెనేలో రాజుబారిగ నుండిరి. మిండ్లను గారి రాజ్యకాలములో రాజ్యాంగ విషయములలో విరుపాల్గొనిరి. 1921 సంవత్సరములో జరుపబడిన తొమ్మిదవ బర్మాసంఘాపు బార్నిక సమావేశమున కధ్యక్షత పదవి నీయన వహించెను.

(ఆ. వె.)

శాంతైక్యములుగుదురుపెట్టు?

ఒకసంహితాస్త్రీ అభి పాయములు

(సి. యస్. ఆంధ్రాను)

సింహాశద్విషయ జన్యభూమిగాగల సిహితాస్త్రీ యొక్క రు నాకు ప్రాసినలేఖ నయిండు ప్రకటించుటకు సంతోషముగ నున్నది. రెండువేల సంవత్సరములతూర్పున అశోకమహారాజు తన కుమారుడగు మహేంద్రయువరాజును, దక్షిణదేశమున బుద్ధనిసంజ్ఞకును శాంతిసుహృద్భావముల వ్యాపింపజేయుటకై ఉత్తరదేశమునుండిపంపినటుల అందరుకును శ్లావక మండవచ్చును. ఆంధ్రసామ్రాజకవిహృత్తులును తండ్రియొక్కమహత్వమును అదీవిలో నిలెను గాన్పించును. ఆస్త్రీ ప్రాసినలేఖను కొంతతగ్గించి యిందు ప్రకటించుచున్నాను:-

“భారతదేశములోని హిందుమహమ్మదీయులమధ్య సహనభావమును, వికమత్వభావమును గుదురునటుల జేయుటకు వికమత్వహాసభయందు అన్నిమతములవారును జేసినప్రయత్నములను నేను చాలశ్రద్ధతో జదివితిని. హిందువులకు మహమ్మదీయులకును ముఖ్యముగ మైత్రి గుడుడుట నాకు సంతోషమే ఏదైన నిస్సంశయముగ జరుగననియేనాకు నమ్మకముండును. విసప్పటికిని, వికమత్వహాసభయందు దర్శిరీర్వాసములుగాని, సంఘులుగాని ఒడంబడికలుగాని జేసికొన్నను, జాతినమితి ప్రపంచముందుకాంతినిచేకూర్చ జాలకపోయినట్లే భారతదేశములో గూడవిజలన శాంతియేర్పడజాలదని నాకుదోమచున్నది, మహమ్మదీయపవాసమైనవిదప జరిగిన అల్లరులే ఇది సత్యమని ధ్వజము జేయుచున్నది.

“ఏదైన ఒకవిషయమును పురుషునివలెగాక స్త్రీభిన్న దృష్టితో జూచును. అదియేలాకొగాని నిజమైన వికమత్వరీజము మహమ్మదు (పాశనజేసిననాడు ఏల్లకోచేరి ప్రార్థనజేసినపుడు నాటుకొ నెనుగాని, ఢిల్లీలో జనసమూహము చేసినహాటలో తేదని తోచుచున్నది.

ప్రపంచములో నెల్ల ముఖ్యముగ యాడుమతముల ననుసరించువారిని వారివారిమతగ్రంథములనుండి భాగముల జదువుచుని కొరవపుడు భగవంతుడే అట్లుచేయించెననలయును. ఆప్రార్థనసభలో జదివినభాగములను జూచినకైస్తవమిత్రు లనేకులు, ఆ ట్టి భాగములు ఉపనిషత్తులలోను కొరానులోనుగాని గలవాయని నన్నడిగిరి. నే నున్నవనిచెప్పగా బైబిలులో తప్ప నే గ్రంథములందుగాని అట్టియనావాద్యములు గలవని వారనమ్మరైరి. కానిపై నేను ఆలోచింపజొచ్చితిని. ఒక్కహిందువులకును మహమ్మదీయులకే గాక అన్ని మతములవారికిని గూడ నిజముగ శాశ్వతమైతిని సభుకూర్చుట యెట్లో నేను నాఅభిప్రాయములను సవినయముగ తెల్పెదను.

“ఎట్లనగా: మహమ్మదీయులును, హిందువులును, శాద్ధమతీయులును బైబిలు సంఘమువారివలె తమమత గ్రంథములను భారతదేశములోని భావలన్నిటిలోనికిని పరివర్తనమును జేయించి తేకమంతలును ప్రచురణ జేయవలయును. ఇప్పుడు హిందువులయొక్కయు మహమ్మదీయులయొక్కయు హృదయములందున్న రాగద్వేషములకు కారణము ఒకరిమత మింకొకరికి దెలియుకపోవుటచేతనే యొయున్నది.

“నే నీనూచనజేయుట యేలననగా, మేము ప్రతిమంగళవారమును ప్రార్థనదినముగ నేర్పరచుకొంటిమి. అక్టోబరు 7వ తేదీ మంగళవారము మహాత్ముడు ఉపవాసమై ప్రాశనజేయుటకునుండురోజు సాయంత్రము మప్రార్థనలందు మహాత్ముడు జ్ఞాతకమువచ్చెను. అరాత్రియే భగవంతుడు మహాత్ముడున్నగదిలోనికి పోయి, భారతదేశములో దేవునిసత్యమును వ్యాపింపజేయుట కొకధర్మవేత్తగ జేయుగాకయని ఒకత్రైప్రస ఆండ్లయొడు ప్రార్థనజేసెను. మాకు ప్రార్థన యందు నమ్మకము గలదు. దానితో నెన్నియో అడ్డుతెలులు జరుగు నని నమ్మెదము. ఆ ఆండ్లయొనిప్రార్థన నారించియే కాబోలును అశోక మహాత్ముని గదిలో ప్రార్థన మూడుమతములవారును జేసిరి. మహాత్ముడుమరియొక అశోకుడై అందరకును సహనమును మైత్రినిబోధించి భారతదేశముయొక్కలోపముద్వి ప్రపంచములోని దేశములలో సమముజేయు నని నేను నమ్మెదను. మహాత్ముడు హిందూ మహమ్మదీయ మతధర్మముల వ్యాపింప సమకట్టి శాంతైక్యయుగమును జేకూర్చునా యనినే నడుగుచున్నాను. భగవంతు డందల కాయనకు తోడగుగాక!”

ఈశ్లోకు నాకానములగాన్నింటిని తవ్వావానుకూలముగనే జేర్చెదరు. బైబిలు నేమియు మార్చకుండ లక్షలకొలది గ్రంథములనుజన్మమువచ్చినటుల పూర్తి గకాలమునుండియు ప్రచురించుట నాకుచాల విచారముగనున్నది. బైబిలులోనికొన్ని భాగములు ముఖ్యముగ ప్రాతనిబంధనయందు పగదీర్చుకొనుట, హత్యలు, అన్యమత ద్వేషము గాన్పించుచున్నది. ఐతే దీనితో బాటు మంచి నీతిబోధ జేయు చక్కని అధ్యాత్మములుగూడ గలవు. నేను నానామతగ్రంథములనుగూర్చియే యేలచెప్పితిని అందరకును దెలిసినజే. కాని నామత గ్రంథమును గూర్చి చెప్పినది యితరమతగ్రంథముల పట్లగూడ వర్తింపును. మనకు మనపూర్వులనుండివచ్చిన యా అమూల్యమును పవిత్రగ్రంథములకుపయోగించుకొనుటలో తెలివిగ సకారణముగ యుక్తముగ చూచి పనిజేయువలెన కాలము వచ్చినది. అనగా నరుచి కిష్టమునానిదిగాని మనకాలమున కిష్టముగానిదిగాని అంతను దీసివేయవలెగాదు. మహాత్ములకును విశుద్ధవనస్కులకును యొన్నియోసంతతులనుండి కష్టముగ నుండినభాగములను దీసివేయవలెను. ప్రాతనిబంధనలో జేయుట కథ మున్నగు భాగములను దీసివేయవచ్చును. కొన్నిచోట్ల అన్యమామగలదు. అందువలన మనస్సునకు కష్టముగనే యుండును. అచ్చులచ్చుట కొన్ని భాగములు భాషాంతరికరింపదగనివి గలవు.

మతగ్రంథముల యోగ్యమునకు భంగము గలుగకుండనే వానిలోనుండి మంచిభాగముల నుద్ధరించి ప్రచురించుట సాధ్యముగాగలదు. అందు మహద్విషయము లున్నపుడు వానిని దీసి భారతదేశములో నన్నిభావలలోను తప్పక ప్రకటించవలెననజే.

పంజాబు గవర్నరు

సిక్కు సుధారసంఘము

9 వ తేదీని సర్ మాల్గం హాయిలీగారు పేకుపురాకు వెళ్లిరి. కొందరు సన్యాసవ్రతములను శుభ్యించిరి. వారిలో సిక్కుసుధార, అంజమాను సంఘములు గూడగలవు. జల్లాబోద్ధ, జిల్లాసోలరుల బోద్ధ, సహకారసంఘము, ప్రత్యేకధర్మ సంఘముల వాకివి జ్ఞాత్తుల నందుకొని గవర్నరు ప్రత్యుత్తర మొసగెను.

దక్షిణపై జిలోయలో 75,000 యకరములు ఫింకెను సోలరుల నిమిత్తము దొరతనమువారు ప్రత్యేకించిరి. 1926 లో ఆభూముల నిచ్చెదరని గవర్నరు నుడిచెను.

పిమ్మట అంజమాను సంఘమువారి కాజభక్తిని ప్రశంసించెను.

“సుధార సంఘమువారు దొరతనమువారి సద్భావమును గ్రహింపగలగుట చాల శ్రేయోగవీయము. నాస్కానా సా హాయిలో వెనుకజరిగిన ఘోరహత్యల నెన్నటికిని మరవతరము గాదు. కానిని దొరతనము వారిపై నాకోపించుటకు చాల ప్రయత్నములు జరిగినవి. గురుద్వారములసంస్కరణముకొరకు దొరతనమువారు పెక్కుసాయలు ప్రయత్నించిరిగాన నిక వారందలకు పూనుకొనయ్యగాని ఎవరైన సరియగురితిని ప్రయత్నించినచో సహాయము చేసెదరు.” అని హాయిలీగారు నుడిచిరి (ఆ. వె.)

గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘము

ఈక్రింది విషయముల నాలోచించుటకుగాను గుంటూరు జిల్లా కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘసభయొకటి యీనెల ౧౭ వ తేదీ మధ్యాహ్నం ౧౨ గంటలకు గుంటూరులో స్వరాజ్యకార్యాలయమున జరుగును.

విషయములు

- ౧. దేశకారాధకుల నవంబరు నెల నివేదికములు, బిల్లులు
- ౨. రాష్ట్రాభివృద్ధిబోర్డుకార్యదర్శిగారి నెం ౧౩/౨-౨౨రకు సర్దుకలరు.
- ౩. గుంటూరు పురపాలకసంఘాధ్యక్షుడుగారి రాటముఖ దరఖాస్తు, కారదానికేతనంవారి యేటుల దరఖాస్తు.
- ౪. ఇతరవిషయములు.

న ము. ప్రసాదరావు,

కార్యదర్శి.

వికమత్య జననము

చంద్రనామములో ప్రకటించబడు 'నవనామ' పత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:-

భారతదేశ మిప్పుడు వికమత్యమంత్రజపమునందు లీనమైయున్నది. ఇంద్రుని మహాత్ముని జీవితవిప్లవభావమే. ఆయనద్వారా భారతాత్మకు క్రొత్త తపస్సు అభ్యుదయము.

భారతాత్మ పునర్జన్మవేదము సంత గడువలయును! మహాత్మునినే అదితపస్సు మరేమియుగాదు. ఆతడే దేశమంతయు ననుభవించుచున్నది. ఇయ్యది దేశ మనుభవించు పునర్జన్మ. ఆత్మపరమ రసచిహ్న మనవలయును. దేశమంతటి పక్షమునను ఒక్కమహాత్ముడు భారతాధిపతి ననుభవించుచున్నాడు. ఆయనయే అందరకును చూలకై న్నపుడు, ఎట్టి అలంకరములు గల్గినను లొంగని ఆధ్యాత్మిక నిశ్చయకై జనించినది. నేడు భారతహృదయమున గాఢముగ ఆధ్యాత్మికనిశ్చయము జనించి నది. అనగా త్వరలోనే భవిష్యత్తునందు దేశముకొటి యగుటకు నిశ్చయ మేర్పడినది. భారతదేశహృదయజీవితములగు గురుత్రక్తియొకటి యవతరించినది. వికమత్యదీక్ష బట్టుమని కోరుచున్నది. దేశ మిటుల జేయవలెనా?

ఎంతకాలమునుండియో నేడు చేరుగలన్న జనము యిప్పుడు మాత్రము వికమత్యదేశముగ మారునా యని నమ్ముచు వారు. జనము ఒక్కనిమిషములో గల్గునదనియు దాని కంతకాలమో పట్టదను విషయమును పురుషులున్నారు. జనమందఱ ఆత్మి సిద్ధమునవరకు అది లోలోపల నెవరిని గానించుకొనడ దృఢి భావమందాను. దేశములో వికమత్యభావపు అభివృద్ధి ఆధ్యాత్మికముగను శాసనముగను నెమ్మదిగ నిశ్చయముగ జరుగును. జనము గల్గునపుడు అందుమాత్రము జరుగునదేమియులేదు. ఆత్మయొక్క భావమే ముందుదేర్పడి సజీవమగును. ఇకను అందుకు గానబడిన కాలము మానసికముగ ఆదర్శముగ సిద్ధముగలదే. సజీవాత్మి వస్తువు ఒకనిమిషములో జరుగు వ్యవహారముదప్ప మరేమియుగాదు.

కావున ఢిల్లీలో జరిగిన సాంఘిక అంతర్జాతీయసభలు గాని, బొంబాయిలో నీచుధ్యజరిగిన కాజీయభగవాని వికమత్యము జేకూర్చుటకు సమావేశమై అట్లు ముగిసినందులకు ఆకాభంగము నొందుటకు గాని, అసంతృప్తి గాంధీగాని అవసరములేదు. ఇయ్యది దేశములో నవతరించుచున్న వికమత్యసంకల్పచిహ్నములే యగమయము. జాతీయ అంతర్జాతీయందు జరుగుచున్న అవధారణము యొక్క ఆధ్యాత్మికవిధాన మనకవి నిదర్శనములు. సంచలనము ఇంకను పూర్తి గాకపోయినను వెంటనేజరుగుమనే యందుకు. కాని దేశముయొక్క మనోభరంగములు వికమత్యమువైపు ననే పోవుచున్నవి. ఇంకను నెన్నియో కష్టములు తెలియనివి గలవు. కాని హిమాలయములనుండి దిగిన ప్రవాహము సమద్రములోనికి పోవుచున్నది. ఇంకను దిగుగలదు. భారతదేశము వికమత్యమునకై నిశ్చయము గాంచువరకును మోక్షము గలగలదు.

కాని మనము భగీ ధునివలె మేల్కొని కనిపెట్టుకొని జాగ్రత్త నుండవలెను. భగీ ధుడు గంగానదీనీ హిందూ సాసములోనినట్లు బయల్గొనడ నెమ్మదిగ దీనికొనిపోయెను. మన మేమి పనిజేయుచున్నామో తెలిసికొని చేయవలెను. ఆ దర్శనము జేరుటకు సరియైనమార్గ మేదోగూడ గుర్తొంగియుండవలెను. వికమత్యపు ఇచ్చాప్రపంచి దిగినది. కాని మనస్సాధి మానమున ఏనుగు తపకుడ అడ్డునున్నది. భగవద్దక్షిణద్వారమున జేదయితేదు. కాని ప్రతిఘటకులు పూర్తిగ కొట్టుకొని పోవుటలోపల బాగా ప్రతిఘటించెదరు. మనమెప్పుడు నిశ్చయమునుగల్గియుండవలయును. అది తుది విషయముగాంచదనియే మాత్రమును సంకల్పించవలెను. ఈవికమత్యవిప్లవనిశ్చయమునకై మనము కామ, అసాంకారములను విడిచివేయవలయును. ఒకపెద్ద దేశము జనించినది. అయ్యది తన ఆధిక్యమును ప్రకటింపగోరునపుడు దాని పోషింపవలయును. ఇందులకు స్వాధీమాన మనదానిని త్యాగముజేయవలయును. దివ్యత్రక్తియంతయు చందీలోనుద్భవించినట్లుల సృష్టికర్తకారము లన్నియు నేకమైయెడలగాని సంయుక్తబాహియత సాధ్యము గావాలను. వ్యక్తివిషయములలో సంఘములు పక్షములవిషయమై కూడ అంతే. సర్వమును త్యాగముజేయవలయును. చిన్న చిన్నధర్మము లన్నిటిని దేశస్థియైనకై ఆహూతి జేయవలయును. అదియే యగధర్మము. భారతదేశమునందు క్రొత్తజాతి బయలుదేరవలె నని భగవంతుని ఆజ్ఞయైయున్నది. అయ్యది వికమత్యమునందే జనింపవలెను.

గ్రామ పునర్నిర్మాణ సేవాసంఘము

విద్యార్థుల విధి

గ్రామ పునర్నిర్మాణమునకై మార్గముల నాలించిచుట కొక సంఘ ముండవలయునని తలచుచున్నాము. జాతీయజీవితమునకు హిందూదేశములో గ్రామము పునాదిరాయు యని పలు మార్లు చెప్పవచ్చును. మన దేశమునందలికసంఖ్యాకులుగా నున్న గ్రామవాసులు అజ్ఞానములో నున్నంతవరకును బాధ్యతాయత స్వపరిపాలనాగ్రహణ మసాధ్యమగును. అజ్ఞానముల ఎన్నిక బాధలకన్న ప్రజాప్రభుత్వమును నిర్దేశించున దేశిక విశ్వాసము. అందుచే గ్రామవాసులకు బోధించి సాంఘిక నేపథ్యముల కొకనిర్మాణ మవసరమని అందునుకోరుచున్నాము.

విద్యార్థుల లిందులకు పూనుకొనవలెను

ఈ జాతీయసేవను చేయుటకు విద్యార్థులు పూనుకొనవలెను. వీరికన్న ఈసేవకు అర్హులులేరు. వీరు పెద్దలతి నాలించించి నడచుచు ఉన్న తాతయనుమగలిగి, త్యాగమొనర్చుచు, ఉత్సాహపూరితులైయుండు విద్యార్థులే యిందులకు తగువారు. జాతీయాభివృద్ధికి జాతీయయోగములే నిర్మాతలు. మన జాతీయ కల్యాణమునకేగాక మన సోదరదేశీయుల పైకి తెచ్చుట కీపాటి సేవజేయుట మనవిధి యని మనము ప్రసాదించుచున్నాము. ఇది మనము నివర్తించవలసినయొకపవిత్రకార్యము. ఎవరిమూలమున మన మింతవరకు జ్ఞానము సంపాదించగలిగిమా ఆ రైతులకు ఆత్మకట్టువారికి మనముచేయునేవ చాలతక్కువ.

రాజకీయ మతచర్య లనవనరము

ఈ యుద్ధ మాభి వృద్ధిని గోరుచున్న వారు ఆ న వ ర పు గల్గిం తు గం ద ర గోళము లేకుండుట కై రాజకీయ మతచర్యలతో సంబంధము కల్పించుకొనరు.

ఈ సేవకు విద్యార్థి జీవితనిర్మాణ మవసరము

ఈసేవాయోగముప్రా ప్తికి విద్యార్థిజీవిత నిర్మాణ మవసరము మొదటినుండియు విద్యారంభమునుంచీయు. దేశసేవకు లగుట కుపయోగపడు జ్ఞానజీవిత ముండవలెను. మనకు జ్ఞానము లేకపోలేదుగాని మనకున్నజ్ఞానమును మొత్తముగాగాని ప్రత్యేకముగాని యుపయోగింప లేకన్నాము. జ్ఞానమే శక్తిని కలుగజేయును. జ్ఞానమునుపయోగించుటలో శక్తికలుగుచుండును. అంతేగాక నిర్మాణకార్యాచరణమును క్రమశీలము మనము మొదటినుండియు అభ్యసించవలెను. "కాననసభలో ఎప్పుడైతే మనము నిర్బంధించివిద్య కావలెనటామా అప్పుడే వెంటనే "దబ్బులేదు. అనేకవాబువస్తుంది." కాని యీసేవకుమనము గవర్నమెంటుపై నాధార పడవలసినవని లేదు. ఇంకొకటి అర్థించవచ్చు అలేదు. దబ్బుపొదులు గ్రామపాఠశాలలోనుండి ఉపాధ్యాయులతోను వెచ్చింపవలెనములేదు. ఈరీతిగా ఎంతో ఖర్చు కలసికచ్చును. ఇట్లు దబ్బు ఖర్చు లేకుండ చేయుటకు విద్యార్థిజీవితము ఆత్మవిశ్వాసముకై బాధ్యతతో తమసోదరలకు అజ్ఞానమునందున్న పల్లెలవారికి బోధించుట ఎంతో లాభకారకము.

పనిచేయు విధములు

మనకు ముఖ్యముగా కావలసినది నిర్మాణము, ఉత్సాహము. ఒక మంచినీటిగాని గొప్పపనిగాని ఎప్పుడూ ఒక్కమనిషి చేయవలెను. ఇందులకు ఇతరులసహాయ మవసరము. నిర్మాణ ప్రయత్నమునానికే సహాయమునియ్యవలెను. మన ప్రజలకు జ్ఞానముగలిగించి పైకితెచ్చుటకు విరామోపన్యాసముల (అనగాతరుబడి కలిగినపు డుపన్యసించుట) నిచ్చుట, రాత్రిపాఠశాలల పెట్టుటమొదలగుపనుల చేయవలయును. మనకన్న ముందుపడియున్న అమెరికా, జపాను, యుగ్లాండు, యూరపుదేశములు ఎట్టివిధములతోనే అజ్ఞానమునపోగొట్టి సాంఘిక సేవ జేసినవి. అట్లే మనదేశముగూడ సాంఘిక, విద్యా సేవకు సంఘములతో నిండి మదరాసునందొక కేంద్రసంఘమును కలిగియుండుటమంచిది. ప్రతివిద్యార్థియు, ప్రతిపాఠకుడు ముఖ్యముగా పక్షిస్తుతిద్యోగులు సెలవులలో గ్రామవాసులకు కొన్నియుపన్యాసముల వసూగా నీయవలయును. ఈపద్ధతి నాచరణలో చేట్టుటకుగాను ప్రతియంశస్వాసకుడును క్రామములందు సృష్టింపవలెను. ఉపన్యాసములు దేశభాషయందుండవలెను. అందరికి విలయోట్టుగా ఈ యుపన్యాసముల సాయంత్రపుపాఠశాలలందుండవలెను. లేదా విలకాలమునందైన నిశ్చయించుకొనవచ్చును. ప్రతివిషయముమీద 7 ఉపన్యాసములు; ఉపన్యాసము 1 గంటనుండి 2 గంటలవరకుండవచ్చును. ఉపన్యాసము లీయవలసినవిషయముల నీ క్రింద నుంచి చితిమి. స్థానికనాయకులవై నాధారపడి ప్రతికళాకాలము నొకసంఘమును నిర్మింపవలయును. ప్రతిసంఘమును తనయధికారవర్గము నదియే యొన్నుకొనును. దానికి కావలసినదబ్బునదియే వసూలుచేసికొనును. ఈసంఘములందున్న సభ్యులు

వారి వైవిధ్యములు వారు చేయు ఉపన్యాసములపట్టిక, వారు పోలించిన గ్రామములు వారుపట్టించిన గ్రామములగుర్తించిన సాంకేతిక లేకమాసనివేదికములు వీటికన్నిటికీ అసంఘము ప్రయత్నములు చేసికొనవలయును.

విషయముల పట్టిక

హిందూదేశీయత, భూగోళశాస్త్రము, ఇంగ్లాండు, టర్కీ, ఫ్రాంసు, స్పెన్, జపాను, యుగ్లాండు, యూరపుదేశముల చరిత్రలు, ఆంగ్లకావ్యము-అంబిల్ క్రిస్టము, పరిపత్తి సంఘస్థాపన గ్రామపరిశ్రమ వ్యయసానువృద్ధులు, పౌరుని విధులు, హక్కులు.

5000 మంది విద్యార్థులుగలదేశ ఈపనికి పూనుకొంటే 1 సంవత్సరములో 20000 గ్రామములకు బోధింపవచ్చును. ప్రతివిద్యార్థియు నాలుగుగ్రామముల తీసికొని 4 విషయముల మీద వసిన 7 ఉపన్యాసములనిచ్చుచో మొత్తం 28 కోట్లలు పట్టును. ఈప్రకారము ప్రతిగ్రామములోను చేయవచ్చును. ఒక గ్రామమువారు జ్ఞానముసంపాదించినప్పుడు ప్రక్కగ్రామము వారు సహజముగ నేర్చుకొందురు. ఈప్రకారముగా మనమొత్తముల చేయవలసిన సేవచేసినవారగుదుము. ఈప్రకారము మనము నిర్మాణము మొదలు పెట్టి మన ఆలవాటులమన శే వి ముగ్ధిం చు కొనువారగుదుము అందుచే ప్రతివారిని మేము యానిర్మాణముజయ ప్రదముగా కొనసాగించుటకయి ద్రవ్యహామము తదితరసహాయములు చేయవలెను.

కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి

అధ్యక్షుడు.

ప్రొఫెసర్. పి. సుబ్రహ్మణ్యం,

ఎం. కె. రంగారావు,

కార్యదర్శులు.

ఆర్. కృష్ణశాస్త్రి బి.పి.ఆనంద్రు,

విద్యార్థికార్యదర్శి.

కరాచీవర్తకసంఘము

సన్మానప్రమున కిచ్చిన గవర్నరుగారి

సమాధానము

కరాచీ, డిశంబరు 9:- కరాచీవర్తకసంఘమువారర్పించిన సన్మానప్రమునకు గవర్నరుగారు యిట్లు సమాధాన మిచ్చిరి:- బొంబాయినుండి కరాచీవర్తకసంఘము పెద్దర్లయగ్గాము జేయబడవలయునని మీరు దెల్పిరి. అదికాలమునుబట్టి చేయవలయును. బొంబాయిప్రభుత్వమువారివిధానమును కాంగ్రసు చేయవలయునని యుండియో ప్రభుత్వమువారికి బంపిరి. తుదిఅధికారము యుండియో దొరతనమువారికి. హిందూదేశీయులొక్క ఆక్రమణముబట్టి చూడ సింధుదేశమున చిన్నరైలుమార్గముల ఆవశ్యకత మిట్లుటకు గన్పించుచున్నది. కాని అధికమైన ఆకల ను నేను సింధుదేశమునకు జాబజాలను. కరాచీ ముఖ్యస్థాన యస్థాన నిర్మాణావశ్యకతయొడ రెండభిప్రాయములు లేవు. ఇందుగలకు జాలై నెలలో సమావేశమును భారతసామ్రాజ్య కాననసభయందొక పిల్లు ప్రవేశపెట్టబడును. (అ. ప్రె.)

సాకోట్రాటిఫికేషన్లు

థాంప్సన్ యొక్క అంతర్జాతీయము

థాంప్సన్ యొక్క ఆచోకియిచ్చినవారికి వెయ్యి రూపాయలు బహుమతి ఈయబడును

కలకత్తా, డిశంబరు 10:- సాకోట్రాటిఫికేషన్లలో సమా యోగ్యతగల థాంప్సన్ గారు విచ్చిత్రిముగా అంతర్జాతీయమై రని స్టేటుమెనుపత్రిక దెల్పుచున్నది. నవంబరు 24 న లేదని మేనేజరుచేరికి వచ్చి తాను చేయవలసినపనులను చేసి త్రొక్కనుబండి నెక్కి తాంప్సన్ శివటికీపోయెను. అప్పటినుండి యు నాయనసమాచార మెవ్వరికిని తెలియకులేదు. తప్పిపోయిన తాంప్సన్ గారిని బట్టుకొనుటకు తోడ్పడుసంగతులను దల్పినవారికి రు 1000 లు బహుమతి ఈయబడునని మేనేజరు ప్రకటించెను. బహుమతి పది అంశముల పొడవు గలమనిషి ప్లానుయిగాను ధరించెను. స్వస్తింకుకొంటు జేసికొని నల్లనిజోడు లోడుగుకొని వేలాడుచువుడు ధరించు టోపి జెట్టుకొని తాంప్సన్ గారు కనబడిన తుదిదినమున జూడబడిరి. (అ. ప్రె.)

కోహటు అల్లరులు

మేజిస్ట్రేటు కార్యాలయ ప్రకటనలోని ముఖ్య విషయములు

“మహాకోహటు రావలెనని నేను హిందువులను కోరి నను వారు రానందున, హిందువులు తెచ్చిన కేసులలో విచారణ పూర్తి కాలేదు. హిందూమహమ్మదీయ ప్రముఖులు పంపిన ఫిర్యాదులను చదివించి, జీవనదాసు కలహము కలహముగాని అదివరకు మహమ్మదీయ లెక్కలపరచును ప్రకటించుట చే దానికి ప్రత్యుత్తరముగా జీవనదాసు ప్రకటించె నని హిందువులు తెలిసిరి.

సెప్టెంబరు 8 వ తేదీన మార్చి అహమదుగారు చాల మంది మహమ్మదీయులను వచ్చి జీవనదాసును కిడింపవలెనని కోరిరి. జీవనదాసు 10 వేల రూపాయలకు పూచీకత్తు నియ్య వలెనని అసిస్టెంటు కమిషనరు అహమదుఖానుగారు అట్లా పించి కరప్రములనున్నటిని కోర్టువద్ద తగులబెట్టించెను. 8 వ తేదీన జీవనదాసును హిందూమహమ్మదీయలకు మహమ్మదీయులు సభచేసి ప్రమాణము చేసిరి. 9 వ తేదీ ఉదయమున 1500 మంది మహమ్మదీయులు డిప్టీ కమిషనరువద్దకు వచ్చిరి. గత రోజున సభసంగతి డిప్టీ కమిషనరుకు తెలియలేదు. జీవనదాసు పైని చర్య జరిపెనను డిప్టీ కమిషనరు తెలుపగా వారు వెళ్లిరి గాని వెంటనే గలభా ప్రారంభమైనది.

ఉద్యోగులు హిందువులపైననే తుపాకులు కాల్చిరిగాని అల్లరిమాక పై కాల్చలేదని హిందువులు చేసిన ఫిర్యాదు నిరాధారము. ఏలనగా 9 వ తేదీన మహమ్మదీయులలో హెచ్చు మందికి గాయములు తగిలెను. పైకితులవచ్చి మంటల నార్చుసాగిరి. దోపిడీలు దిరిమిరిపోయెను.

10 వ తేదీన పరిసర గ్రామములవారు కోహటుకు వచ్చుటవలన మరల అల్లరులు జరిగినవి. 9 వ తేదీ రాత్రి చాలమంది గోడలకు కన్నములు త్రవ్వి లోనబ్రవేశించిరి. వారి నాల్గుల కన్నముని 10 వ తేదీన ఉదయము 8 గంటలకు కావలి భటులు తెలిసిరి. ఒక హిందువు యింటిమట్టును గుంపులు విస్తారము చేరగా నతడు భయప్రకంపితుడై తుపాకిని కాలెను. అదియే కొట్టాటకు ప్రారంభకారణ మైతి. 9 గంట లగనటికి అసిధి యందంతటను ఇండ్లు తగులబడసాగెను. కావలిభటు లేమియును చేయజాలక పోయిరి. హిందువుల నచటనుండి తప్పించుటకు ప్రయత్నములు చేయకున్నచో దారుణముగా జననవ్వము కలిగియుండును. పూర్తి నొందిన వారు ను కనబడని వారును గాయములు తగిలినవారును మొత్తము 145 మంది. వారిలో హిందువులు 111 మంది. 111 గురిలో 12 గురు చనిపోయిరి. 18 మంది కనబడలేదు. 24 గురికి పెద్దగాయములును, 82 మందికి కొద్దిగాయములును తగిలెను. మహమ్మదీయులలో 10 మంది చనిపోయిరి. ఒకడు కనబడలేదు. 6 గురికి పెద్దగాయములు ను 17 గురికి కొద్దిగాయములు ను తగిలెను. మొత్తము మూడులక్షల తుపాయల వెలగల సామగ్రి నష్టమైనది. చాల సామానులు పోలీసువాకిలీహాలులోనున్నవి. వానికోర కింకను ఎవరునురా లేదు. కోహటులో బ్రిటిషు సోల్దరుల పటాకమునుగూడ నుంచుట ముఖ్యము. బలవంతులుగా మహమ్మదీయులమున కలుపుట హిందూస్త్రీలను చెరబట్టుట మున్నగు కార్యములు కొంతకాలమునుండి జరుగుచున్నందున హిందువులకును మహమ్మదీయులకును కొంతకాలమునుండి మైత్రి చెడినది.

జీవనదాసు ప్రకటనను పారచాటు గాని శ్రమింపవలెనని కోరుచు సెప్టెంబరు 2 వ తేదీన పురమండిమున జరిగిన బహిరంగసభలో హిందువులు తీర్మానము చేసినను మహమ్మదీయులలో అతివాదులు తృప్తిపొందలేదు. అదివరకు హిందూస్త్రీలకోర కొకచెరువును త్రవ్వించుచునున్నందున గూడ తగవుకలిగినదిగాని అహమదుఖానుగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగిన బహిరంగసభలో హిందువుల కనుకూలముగా పరిష్కరింపబడెను.

సెప్టెంబరు 8 వ తేదీన అసిస్టెంటు కమిషనరు కరప్రములను తగులబెట్టించగా, అందుపైని క్రిక్కుళ్లునిబామ్మ అను న్నది గాన దానిని తగులబెట్టగూడదని హిందువులు ఆ కమిషనరును తీవ్రముగా నిరసించిరి. 9 వ తేదీన జీవనదాసును అరెస్టు చేసిరి. అతనిని 8 వ తేదీన జామీనుమీద వదిలిరి. అతనిని వదిలిన పదలవరకును అల్లరులేమియును జరుగలేదు. అతనిని వదిలిన నాటికాక్రియే కలహలోచనము ప్రారంభమైనది.

9 వ తేదీన కొట్టాట ప్రారంభమగుటకు గల కారణము సభిగా తెలియదు. డిప్టీ కమిషనరు

వద్దనుండి వచ్చినవెంటనే మహమ్మదీయులు దోచుకొనసాగిన హిందువులు తెలిసిరి. మహమ్మదీయ బాలురు కొందరు జబరుదస్త్రీగా కిధులవెంటవెళ్లుచు రాళ్లువచ్చగా పోలీసువారు వారిని తరుమసాగిరి. వెంటనే రాయబహదరు మఖానుసింగుగారి మేడ మీదనుండి తుపాకులుకాల్చిరి. అని మహమ్మదీయులు తెలిసిరి.

భిలాఫతు సంఘకార్యదర్శియును ముఖ్యమంత్రి మహమ్మదీయులను హిందువులకు కాపాడి చాల సహాయముచేసిరి. వారమురోజులకుగాని మంటలు పూర్తిగా ఆగినవి కావు.

సరిహద్దుకి నీట్టులుగూడ దోపిడీచేసిన మాట నిశ్చయము. వారిలో యొడుగుపైని కేసుచేయుటెను. 10 మందిని పనిలోనుండి తీసివేసిరి. మరికొందరికి యితరక్షలుచేసిరి. అని మేజిస్ట్రేటు కేకోగారు వ్రాసిరి.

పత్రికాభిప్రాయములు

పయ్యెనీరు

“అల్లరుల నడుచుటకు నేన హెచ్చుగా నుండవలెను. నేనను హెచ్చుగా నుంచినచో దుర్వ్యయముచేయుచున్నారను ఆక్షేపణవచ్చునని జడియగూడదు”

టిబూన్సు

“ప్రభుత్వ ప్రకటనమొక మాత్రమును సంత్కృష్టికముగా లేదు. వ్రాతమొకటినుండియు పాక్షికముగానే యున్నది. ప్రభుత్వోద్యోగులు హిందువుల కట్టి సహాయమును చేయలేదను మాట నిశ్చయమైనను తానినిగూర్చి నిరసనమే కనపడదు”

సివిలుమిలిటరీ గెజెటు

“దొరతనము వారి విమర్శలు సహేతుకములు. వక్షపాతమేమియునులేదు. ఇదివరకు పత్రికలలోను సభలలోను చాల అతిశయోక్తులు వినిపడెను. ఆదేశములో వెల్లువెట్టుకొనిన దానిని జరిపి తీరదదు గాని చాల తిరుగుగాన మరల మైత్రిని కలిగించుటకు రెండుమతముల నాయకులను కట్టికొని పలువులకు సకము. (ఆంధ్రప్రదేశ్)

మైసూరుకాసనసభ 9 వ తేదీన కూడినది. రాజకుమారి మరణమునకు చింతించు తీర్మానము సభ్యులందరు నిలువబడి యామోదించిరి. నేడు మరల సభ జరుగును.

యూరోపియ అసోసియేషన్

సహాయకార్యదర్శి హెచ్చరిక

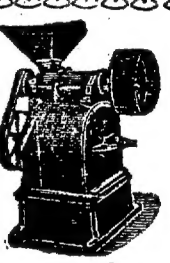
బొంబాయి, డిసెంబరు 9—బొంబాయి కమర్షియల్ ఖాసాసభ్యులతో ప్రసంగించుచు, 1888 సంవత్సరమును స్థాపించబడిన యూరోపియను సంఘము చేసిన బనిని క్షుద్రముగా జక్కాచించి పడమటియిండియానుండి యేర్పాట్లుగావించుటకు అంపబడితివని సహాయకార్యదర్శియును మేజరు జి. ఎ. యన్. కుక్కుగారు చెప్పిరి. భారతదేశముందు నానాదికలందును తెదిరి యున్న యూరోపియనులకును భారతభావిభాగ్యోదయమును గోరుభారతీయులకును సహకారము వికసింపజేయుటకు యీ సంఘము బ్రయత్నించుచున్నదనియు నట్టి ఆశయములతో బని చేయుచున్న సంఘమునకు యూరోపియనులు ప్రోత్సాహము చేయవలయుననియు యీసంఘము భారతదేశముందు గుర్తింపకు ప్రభుత్వమున కల్పపడు నుండవలయునని గోరుచున్నదనియు నట్టిప్రభుత్వము యూరోపియనులకును హైందవులకును లాభ మనియు కుక్కుగారు చెప్పిరి. (ఆంధ్రప్రదేశ్)

బొంబాయి గవర్నరుగారి పర్యటనము

పోర్టుట్రస్ట్ల నన్యాయపత్రమున కేయబడిన సమాధానము

కరాచీ, డిసెంబరు 9:—కరాచీరేవు ధర్మకర్త అర్చించిన సన్మానపత్రమునకు సమాధాన మిచ్చుచు, గత 85 సంవత్సరములందును కేవుసర్క విజృంభణమును గురించి మాట్లాడిరి 1888-వ సంవత్సరమునందు యొగుమతిగిడుముకు విలక 10 లక్షల రూపాయలనియు, 1924-వ సంవత్సరమునందు వాని విలువ 90 లక్షలనియు గవర్నరుగారు నడిచిరి. ఓడలు బాగు చేయుటకు నొక ఫలమును నిర్మించుటకు వలయు సామగ్మిగారకు అప్పటికికొనుటకు ప్రభుత్వపు టుత్తరపు కొరకు దరఖాస్తు చేసినప్పుడు తమ యొక్క ఆర్థిక సలహాదారుల ఆమోదమును లేవు అధికారుల విధాన మామోదమునొందునని గవర్నరు గారు చెప్పిరి. (ఆంధ్రప్రదేశ్)

మెషిను అమ్మకము

- ఒకక్రొత్త 12 గుట్టుముల పవరుగల బెట్టియంజను.
- ఒకమేలైన సెకెండుహోండు 82 గుట్టుములపవరుగల పాతబ్రెపు హారన్న వి. ఇంజను, 2 చక్రములు. స్టార్టరుతో సహా.
- రెండుమేలైన సెకెండుహోండు 28 గుట్టుముల పవరుగల పాతబ్రెపు, హారన్న వి. ఇంజను రెండుచక్రములు, స్టార్టరు, ఏరు, రిసీవరు. కంపెనరుతో సహా. మూలు సెల్వెస్ స్టార్టరుతో సహా.
- ఒకమేలైన సెకెండుహోండు 25 గుట్టుముల పవరుగల అక్రాయిడు, బ్రెపుహారన్న వి. యింజను రెండుచక్రములు.
- ఒకమేలైన సెకెండుహోండు 20 గుట్టుముల పవరుగల పాతబ్రెపుహారన్న వి. యింజను.
- ఒకమేలైన సెకెండుహోండు 10.12 గుట్టుముల పవరుగల హారన్న వి. యింజను.
- బెట్టి రైసుహుల్లు పాలిషర్లతో సహా మైజా 1 న్ను 2 న్ను.
- క్రొత్త 18 అంగులముల స్ప్రీక్కు వేగముగల షేపింగుమెషిను.
- 14 అంగులముల డ్రెయిమిటరుగల, వర్టికల్, పిండిమిల్లు.
- ఒకక్రొత్త 12 అడుగులు X 8 1/2 అంగులం రెండుక్రొత్త, 18 అడుగులు X 8 1/2 అంగులం, సెంటరుస్క్రూ, నరకు లేకులు, యింకా రెండుమేలైన సెకెండాండు 12 అడుగులు X 10 అం. సెంటరు. స్క్రూ నరకు లేకులు.
- ఒకక్రొత్త బెట్టి కాష్ కట్టరు.

మామొక్క ధరలు విక్రీయి తక్కువ. వచ్చి మాస్టాకుచూడుము. బి. డి. బెట్టి అండు కంపెనీ, 8, నెంబుదాసువీధి, చెన్నపురి.

1-1-1925 తేదీనుండి మావిలాసము మార్చబడుతును గమనింపుడు 57/58 వాలాజారోడ్డు 15,000 చదరపు అడుగులు రివి స్ట్రీల్లుముగలది మిక్కిలివికాలమైన కట్టడము మోటారుబండిని నడపుట, మోకానిజమ్ మొదలగునవి నేర్పబడును. ఇంగ్లీషు, అరబము, తెలుగు, మళయాళము భాషలలోగల మాపూర్తి ప్రాస్పెక్టునునకు వ్రాసిన పంపబడును, తంజివిలాసము:— “మోటాస్కూల్” లైసెంసు:—144

ప్రిన్సిపాల్

శ్రీ రామ్ మోటారుస్కూల్. (గవర్నరు మంటువారిచే ఆమోదించబడినది.) మద్రాసు.

బహిష్కరణవాదుల విధి

షాకతాలి, సేతుజమునాలాలు ప్రకటనము

బహిష్కరణ పక్షమువారిలో మహాత్ముడు మహాత్మాగాంధీగారునున్నారు గాన బహిష్కరణ పక్షమువారిందరును 20 వ తేదీకి ముఖ్యముగా బెల్గాం లో నుండగోరెదము. బహిష్కరణ పక్షమువారు మహాత్మునితో ధారాళముగా సంభాషించుటకు మాటలాడి సంశయములను తీర్చుకొనుట అత్యవసరమని అందరును గుర్తించి ముఖ్యముగా రాగోరెదము. ప్రతినిధులుగా ఎన్నుకొనబడినను ఎన్నుకొనబడకపోయినను బహిష్కరణ పక్షమువారిందరును ముఖ్యముగా 20 వ తేదీకి బెల్గాం లో నుండవలెనని కోరెదము" అని మాలానా షాకతాలి, సేతుజమునాలాలు బహిష్కరణ ప్రకటించిరి.

(హిందూ)

స్వరాజ్యవారము

ధనసమార్జనము

ఒక్క కలకత్తా నగరముననే 1,60,000 రూపాయలు చేరినవి. కేవలము విద్యార్థులవలననే 50000 వరకు చేరినవి. ఇవిందాదుల నెక్కువ దానముగాను చూడలేదు. వర్తకులు ఓస్తా రముగాను యితర సామాన్యసంస్థలు యథాకేంద్రముగాను ధనము సేసిరి. ఒక జమీందారుడు లక్షరూపాయలు వాగ్దానము చేసినని తెలిసినది.

(హిందూ)

సింహాళము కాంగ్రెసు

విదేశీవస్తుబహిష్కరణ తీర్మానము

సింహాళము కాంగ్రెసుసభకు అధ్యక్షత వహించుటకు పి. ఇ. కొరియాగా గాంగ్గీరించిరి. "100 ఏండ్లనుండి సింహాళమును క్రాంతికాలానికి పరిపాలించుచున్న కాంగ్రెసువారి కోరికల నెక్కువ నెఱవేర్చలేదు గాన కాంగ్రెసువారు కోరిన ప్రకారము హెచ్చుమొదల సభ్యుల నెన్నుకొను హక్కు నిచ్చు వరకును కాసనసభకు ఉత్తరవాదులను మంత్రులను నియమించి వారికి శాఖాధికార మొసంగువరకును బ్రతుకుదేశము నందును బ్రతిభు సామ్రాజ్యము నందలి యితరదేశములలోను తయారుచేయబడిన వస్తువులను ఎంతమాత్రమును కొనుగొనుటకు కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు ప్రతిఘటించుచు" అని ప్రతినిధులందరును ప్రమాణము చేయవలెను. విదేశీ బట్టల (నన్నిటిని) (వ్యాధి గ్రస్తుల విషయమున మాత్రము స్థానబట్టలకు (బూట్లు) పూను) బోర్లకు విసహాయంపు కలదు. ఆచార సభ్యులను (హిందూ, ముస్లిం, ప్రాంతీయమిట్లు, మోటారుకారులను విదేశీ మద్యములను (అల్కహోలిక్ లిక్కర్స్), బహిష్కరింపవలెను. దొరతనమునకు సంబంధించిన సభలకు వెళ్లగూడదు. దొరతనము వారిచ్చు బిరుదులను స్వీకరింపగూడదు" అను తీర్మానమును కొరియాగారు కాంగ్రెసు సభలో సుపాదించెదరు. (హిందూ)

ద్రవిడరాష్ట్ర ఖద్దరు శాఖాధికారి

శ్రీయుత జి. వాసుదేవయ్యగారి రాజీనామా

నేలము, ఉత్తరఆంధ్రాదు, నక్షత్ర ఆంధ్రాదు జిల్లాలకు ఖద్దరు శాఖాధికారిగా పనిచేయుచున్న శ్రీయుత జి. వాసుదేవయ్యగారు రాజీనామా యిచ్చిరి.

విజయనగరం అడిషనల్ డిస్ట్రిక్టు

ముననబు కోర్టులో

OS 118/24

వాది:—మంయకొండ అప్పలరాజుగారు.

ప్రతివాది:—కోటం శ్రీనివాసరావునాయుడుగారు.

పయి పెంబరు దావాలో ప్రతివాది యెన్నిపర్యాయములు నోటీసులు చేయించినా మనిషి కనిపించకుండా యున్నాడు. గాన ఈదావా 15-12-24 తేదిన వాయిదా వేయబడినదని తెలుపడమైనది.

సునర్ల పార్వతారధి,

జ్జడరు, 8.12.24.

గుంటూరు ఆర్యవైశ్య సభ

సభలో కొంతకాలవరము కలిగినది

"సభలో సాంఘిక విషయములే హెచ్చుగా చర్చింపబడినవి. రాజకీయములు చాలాకాస్త. పూర్వార్థరహితముల వాదము నెగ్గినది. సంఘసంస్కర్తల సంఖ్యతక్కువయినది. ఖద్దరు తీర్మానము ఆమోదించబడినది. పరిచయముల దేవాలయములలోనికి రావలసినవలెనను తీర్మానము విగ్రహించినది.

స్వదేశీవస్తువులనే కొనవలెను. విదేశీయులలో సహచారము చేయవచ్చును. ఆటల విద్యాభ్యాసము చేయవచ్చును. వైశ్యులకు సహకారపరపరి శ్యాంకులను, పంచాయతీ వ్యాయస్థానములను ఏర్పాటుపరచునను తీర్మానము ఆమోదించబడినది. బోగము మేళములను వైశ్యులకు రాట్టమునుగూర్చి గలయూధసంశయములను నిరసించు తీర్మానము ఆమోదించబడినది.

8 వ తేదీని అధ్యక్షుడు గోపాలశ్రేష్ఠిగారికి అధ్యక్షత గానుండుటచే డి||బి|| చల్లా గురుస్వామిశ్రేష్ఠిగారి అధ్యక్షతవహించిరి. అప్పలశ్రేష్ఠిగారు తీర్మానము చర్చకు వచ్చినపుడు చాలగోల జరిగినది. ఎటులనో సాయంకాలము రక్తి వరకును గురుస్వామిశ్రేష్ఠిగారు చురుకుగా పనిచేసినది. రజస్వలనంతర వివాహములను, అక్షతయోగలనువలెను ప్రతిభునవ్యాపారమును గూర్చి విశాఖపట్టణములో ఆమోదించబడిన తీర్మానములను రద్దుపరచవలెనను తీర్మానమును విషయనిర్ణయసభలో సుపాదించినగా ఆవ్యవధిగా తెలిపి రహితరణము దానిని ప్రోత్సహించిరి. ఆతీర్మానమును 8 వ తేదీ ని మహాసభలో మరల సుపాదించినగా చాలగోల జరిగినది. పినిని పరిష్కరించుటకు ప్రత్యేక సమావేశమును జరుపదగునని తెలిపి గురుస్వామి శ్రేష్ఠిగారు చెన్నపురి వెళ్లునిమిత్తము రైలుకు వెళ్లిరి. పిమ్మట గోనుంట్ల నుబ్రహ్మగంగానది అధ్యక్షునిగా ఎన్నుకొనిరి. ఆయన యీ తీర్మానమును చర్చకు పెట్టెను. అంతలో గోపాలశ్రేష్ఠిగారు వచ్చిరి. ఈవిషయమును ముందుసభలో పరిష్కరింపవలెను. ఈలోగా విశాఖపట్టణము తీర్మానమునకు సమ్మతింపనివారు ఆప్రకారము నడుమకొనవలెనను నిర్బంధమేమియును లేదు గాన అట్టివారి పేర్లను బహుమయ్యగారు (వాసుకొన గోరెదను" అని గోపాలశ్రేష్ఠిగారు తెలిపి జిల్లుగా నున్నదని వెల్లిపొయిరి. పిమ్మట నుబ్రహ్మగంగానది అధిపత్యముక్రిందనే ఆతీర్మానమును గూర్చి చర్చ జరిగినది. విశాఖపట్టణము తీర్మానములను రద్దుపరచడమైనది. అను తీర్మాన మామోదించబడినది. పిమ్మట వందనములతో సభ రాత్రి 9 గంటలకు ముగిసినది. (ఒక విలేఖరి తంతివార్త)

బెంగాలు శాసనసభ

జనవరినెలలో జరుగును

బెంగాలు ఆర్డినెన్సు బిల్లును ఆమోదించుటకు రాష్ట్రీయ శాసనసభ జనవరినెలలో జరుగును గాని డిశంబరునెలలో జరుగదు. (ఆ. పే.)

జమయతులు ఉలేమా

పాట్నాలో సమావేశము

"శాసనసంఘసభ్యులకు స్వరాజ్యపక్షమువారు ముఖ్యముగా మహమ్మదీయులు మంత్రులజీతముల బిల్లును నిరాకరించుట ఆక్రమము. ఈశాసనసభను గవర్నరు రద్దుపరచి మరల ఎన్నికలు జరుపగోరెదము. తీర్మానమునకు ప్రతిహేతులైన మహమ్మదీయ సభ్యులు వెంటనే రాజీనామాలు నియవలెను" అను తీర్మానములు పాట్నాలో జరిగిన ఉలేమాసభలో ఆమోదించబడినవి.

రాజప్రతినిధి ప్రభుత్వసంఘము

ఇద్దరుభారతీయులను సభ్యులనుగా నియమించుట

హో|| అతులచంద్ర ఛటర్జీ (సి. వి. ఇ) గారికి ఖదులుగా సర్ భూపేంద్రనాథమిత్ర (కే. సి. వి. ఇ, ఓ. బి. ఇ) గారిని, హో|| డా|| మియాను, సర్ మహమ్మదు మసీ (కే. సి. ఎస్. వి, సి. వి. ఇ, గారి స్థానమున హో|| ఖానుబహదరు సర్ మహమ్మదు హబీబుల్లా సాహెబు (సి. వి. ఇ) గారిని రాజప్రతినిధి ప్రభుత్వసంఘమున సభ్యులుగా (ఆర్డినెరి మెంబర్స్) నియమించుటకు శ్రీ జార్జి చక్రవర్తిగారు అనుమతి నిచ్చిరి. (ఆ. పే.)

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము

రాబోవు బడ్జెటులో ఏర్పాటులేదు

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ చట్టము తయారైనదనియు కాని కాసనసభ వారియొడుటకు రాబోవుసభ్యులకు ఆగమమునను గాని తీరదనియు రూఢిగా చెలియుచున్నది. 1925.26 సంవత్సరము ఆయావ్యయ పట్టికయందు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము కొరత ఎట్టివిర్పాటును గూడ గావించలేదు. విశ్యాంగమంత్రిగారు ప్రస్తుతము తయారుచేయించిన బిల్లుప్రకారము ప్రస్తుతము వి. వి. హాస్య వరకును బోధించు కళాశాలలన్నియును వి. వి. క్లాసువరకును పరిక్షలను తామే గావించుకొనవచ్చును. అట్టి కళాశాలలన్నియు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము యొక్క అంగములుగ పరిగణింపబడును. వి. వి. క్లాసునకు ప్రతిరగతుల వారు మాత్రము విశ్వవిద్యాలయమున విశ్వసత్వసంపదనము. విద్యాంగమంత్రిగారి ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ చట్టము త్వరలోనే ప్రముఖుల యభిప్రాయముకొరకు పంపబడును.

విశ్వవిద్యాలయమును ఎచ్చట నేర్పాటుపరచెను. అను విషయము ఇంకను నిశ్చయింపబడలేదు. ఈపదవికి రాజమహేంద్రవరము విశాఖపట్టణములు పోటీజేయుచున్నవి. రాజమహేంద్రవరమునకు చారిత్రక ప్రాముఖ్యము గలదు. విశాఖపట్టణమునకు ఆధునిక వసతులు గలవు. అచ్చటవైద్యకళాశాలగలదు. ఇంజనీరింగు పాఠశాలగలదు భారతప్రభుత్వమువారి పాఠశాలకు కళాశాలగ మార్పుటకు ప్రయత్నముల నొనర్చుచున్నారు. అందుచే విశ్వవిద్యాలయమునుగూడ నిచ్చట పెట్టుటకు అలముగు కారణములు గాన్పించుచున్నవి.

రాబోవు ఆయవ్యయపట్టికలో లోటు

ప్రస్తుతము జరుగుచున్న ఆయవ్యయపట్టిక యందు సంవత్సరాంతమునకు రు 80 లక్షల లోటుగలుగుననియు 1925.26 వత్సరము ఆయవ్యయపట్టిక అంచనాలలో 80 లక్షల లోటు గలుగుననియు మాకు చెలియుచున్నది.

మదరాసు ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహకవర్గములో

మార్పులు

ఖాన్ బహదరు సర్, హబీబుల్లాసాహెబుగారు, రాజప్రతినిధి కార్యనిర్వహకవర్గమునందు సర్ మహమ్మదు హఫీగారు ఖాళీజేసిన స్థానమునకు నియమింపబడుటచే మదరాసు ప్రభుత్వకార్యనిర్వాహక వర్గమునందు ఒక స్థానము ఖాళీయయ్యెను. ఈ స్థానమునకు పానుగల్లురాజాగారిని నియమించెదరను వదలి యందు యథార్థము లేదని మాకు చెలియుచున్నది. హబీబుల్లాగారి స్థానమున మరియొక మహమ్మదీయునే నియమించెదను. ఈ పదవికి ప్రస్తుతము 1. కలీఫుల్లాగారు 2. అబ్బాసు ఆలీగారు 3. బజుల్లాసాహెబుగారు ముగ్గురు ప్రయత్నించుచున్నట్లు చెలియుచున్నది. ఇందు మూడవవారి యభ్యర్థిత్వమును కొంతమంది మహమ్మదీయ శాసనసభ్యులు బలపరుచుచున్నారు ఇందుకు గాను కొంతమంది మహమ్మదీయ శాసనసభ్యులు రాయబారవర్గముగ గూడి నేడో రేపా గవర్నరుగారిని దర్శింపనున్నారు.

లాలాలజపతిరాయిగారు

కరాచి వెళ్లిరి

ఆరోగ్యముకొరకు లాలాలజపతిరాయిగారు లాహోరు నండి కరాచి వెళ్లిరి. (ఆ. పే.)

బాబరు అకాలీకేసు

లాహోరులో విచారణ

లాహోరు జిల్లాజడ్జికోర్టులో ఫిర్యాదీలసాక్ష్యము ముగిసినది. ముద్దాయిలు వాజ్మూలములనిచ్చిరి. ముద్దాయిలపక్షమున సాక్షులులేరు. 9 వ తేదీని ప్రభుత్వవ్యయవాది వాదము ప్రారంభమైనది. (ఆ. పే.)

జయవశీకరణి

మూలిక సంబంధమైన తాయరి. ధరించుకొన్న యెడల సర్వ కార్యానుకూలము శత్రుజయము పరిక్షయందు జయము చేయుపనుల ప్రాబల్యము మొదలైనవి ఏర్పడును. తాయరి 1.కి రు 2.0.0, 5.కి రు 7.8.0 స్వేములుగా ఎలయు విషయములకును రక్ష తయారుచేసి పంపబడును. రు 50/- చారిత్రపును. (గ్యారంటీ). ఆంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయము, తిరుత్తణి, చితురుజిల్లా.

ఆంధ్రపత్రిక

1924-వ సంవత్సరమున 10-వ తేది

బుధవారము

నూలు వాయిదా

కాంగ్రెసు ప్రతినిధిసంఘసభ్యులు ఆయిదవ వాయిదాకు నూలు పంపవలసిన సమయ మేదోచినది. వెనుకటిమారు ఆంధ్రులు ఆశాభంగము గలుగజేసిరి. కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షుని బహు మానమును పొందుటకుమాత్రముగ, అంతకు పూర్వమునకన్నను వెనుకంజవైచిరి. ఇది ఏమాత్రము సంభావ్యముగ దోషము. ఈ సంవత్సరమున కిది కడపటివాయిదా. ఆంధ్రకర్షణబోర్డుకు 12 వ తేదికే నూలు చేరవలయుననియు, అనామృదా తాడుకు 15 వ తేదిలోపల చేరవలయుననియు, విధింపబడెను. వెంటనే ప్రతినిధ్యుడు తాము దయారూపింపనూలును పంపుట ముఖ్యము. అందరును యిందుకై కృషిచేసినగాని, ఆంధ్ర దేశము తన మర్యాదను నిలుపుకొనజాలదు. ఆంధ్ర రాష్ట్రీయనభ నూలుచందా నామోదించెను. ప్రతి కాంగ్రెసుసభ్యుడును నూలు వడ్డకవలయునని గోరుచున్నపుడు, ప్రతినిధి సంఘసభ్యులయినను తమ ధర్మమును నెరవేర్చుచో, అవమానము గలుగును. ఆంధ్రదేశము తమనుమించునేమోనని గుజరాతు రాష్ట్రమువారు భీతిపెంచుచున్నారు. ఈ మారయి పను ఆంధ్రదేశము తనకై ని గనుపఱచి హిందూ దేశమునం దగ్రస్థానము వహించుట యవసరము. అధ్యక్షుని బహుమానము నీమారయినను ఆంధ్రులు సంపాదించెదరు గా! సన్ననినూలు దీయుటలో ఆంధ్రదేశ మిదివరకే యగ్రస్థానము వహించినది. నూలుదీయువారి సంఖ్యయందుగూడ అగ్రస్థానము వహించుచో, ఆంధ్రులకుగల నిర్మాణ దీక్ష బహుళము.

కాంగ్రెసుసభ్యులందరును నూలుచందా నీయవలయునను నియమమును కాంగ్రెసుసభవారామోదించుటకు, ఆంధ్రుల జట్టుదల తోడ్పడక మానదు. ప్రతినిధి సంఘసభ్యులు గానివారినేకులు నూలుదీయుటబట్టి ప్రజలలో బెరిగిన యుత్సాహమును గమనింపవచ్చును. చిసెంటుగారు సయితము నూలుదీయుచుండ, భారతీయులు వెనుదగ్గుట న్యాయమగునా? నూలుచందా నూతన సూత్రమును బైకి వచ్చుచున్నది. కేవలము డబ్బుకన్నను, కాయకష్టమే శ్రేష్ఠ మయినదను సూత్రము ఇందువలన ప్రతిపాదితమగుచున్నది. దేశమునకై కష్టపడనివారికి వోటుండదు. రోజురోజు ఆరగంటనేపయినను, ప్రజాసామాన్యమునకై కష్టపడని సభ్యులు దేశసేవ నలుపుట దుస్తరము. నూలు దీయుటకు ప్రతివారును నారంభించుచో, వస్త్రపు కట్టపు దగ్గిపోవును. విదేశవస్త్ర బహిష్కారము పూర్తియగును. తిండికిని బట్టకును కొరతదీరును. డబ్బు చందా కభ్యంతరము లేనపుడు, నూలు చందా కభ్యంతర ముండజాలదు. హిందూదేశము

కాయకష్టమును నిరసించుటచే, నేడు దుర్గిననుభవించుచున్నది. నూలుదీయుటకు ప్రజలు మొదలిడుచో, మిగిలిన చేతివరిశ్రమలను వృద్ధి కలుపుటకు ఉత్సాహము గలుగును. హిందూ దేశము నెన్నటికయినను యంత్రమయముజేయుట అసంభవము. యూరపునందే యిది సాధ్యపడక, పనిలేనివారి సమన్య కమ శ్రీవ్రమగుచున్నది. మరల గ్రామములకు మరలుడని, లాయడు బాజీ ప్రభృతులు బోధించుచున్నారు.

స్వాక్సరీలున్నచోటులగూడ, యంత్రాలయాధికారులకును కార్మికులకును సంఘర్షణ మేర్పడినది. ధనవంతులకును బీదలకును పోరాటములు పెచ్చు పెరిగి, తుదకవి బాల్లివినము రూపము దాల్చినవి. పెట్టుబడిదారుల బాతులనుండి ఎటుల దప్పించుకొందుమా యని ప్రజలలోచించుచున్నారు. ఇట్టి సంఘర్షణలతో, కడుబీదయగు హిందూదేశము నందు సాత్త్విక పాత్రామికపద్ధతి విజయము గాంచుట దుర్లభము. యజమానులు కార్మికులను భేదములేకుండ, ఎవరికివారే స్వతంత్రముగ జుచ్చేపొట్టబోసికొనుట లాభకరము. నూలుచందాను విద్యాధికులు బంప మొదలిడుచో, ప్రజాసామాన్యమునకు మార్గదర్శకులు గాగలరు. ఉపన్యాసముల కన్నను యిట్టికార్యములవలననే ప్రచారము నులభముగ జరుగును. నూలుచందాను కాంగ్రెసునందలి ఉభయపక్షములవారును అంగీకరించుచున్నారు. చిసెంటుపక్షమువారు రంగీకరించెదరు. మితవాదులు గూడ సమ్మతించుచో, సత్వరాభివృద్ధి గలుగుననుటకు సందియములేదు. ప్రతినిధి సంఘసభ్యులు నూలుపంపుట కిది కడపటిమానమని ఎంచవచ్చును. ఇకముందునుండియు, కాంగ్రెసుసభ్యు లందరును నూలువడ్డకవలసియుందురు. ఎక్కడి నూలును అక్కడనే వనూలుజేయవలసివచ్చును. మహాత్ముడు సూచించిన నూలుచందా, దేశమునకు క్రొత్త మార్గమును జూపుచున్నది. దీనివలంబించునెడల, నిర్మాణకార్యక్రమముపట్ల ప్రజలత్యంత శ్రద్ధవహించుటకు వీలుగలుగును.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమునుగూర్చిన చట్టము త్వరలో వెలువడునని తెలియుచున్నది. చట్టము గూర్చి విమర్శలు వెలువడుననుటకు సందియము లేదు. కాని చట్టము అమలులోనికి వచ్చునారేదా యనునదియే ప్రశ్న. రాబోవు బడ్జెట్టులో గూడ ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమునకు ఏర్పాటు జేయలేదని తెలియుచున్నది. ద్రవ్యములేనపుడు, ఎన్ని కోర్కెల గోరినను ప్రయోజనముండదు. ఇవియన్నియు గొంతెమ్మ కోర్కెలనిపించుకొనును. అటులగుచో మరియొక సంవత్సరము వరకు వేదియుండవలయునా? ప్రస్తుత సంవత్సరపు బడ్జెటునందు నష్టము గలుగుననియు, రాబోవు బడ్జెటునందుగూడ నష్టమును అంచనావైచిరినియు తెలియుచున్నది అటులగుచో, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమును నిర్మించుట అసంభవమగును. కలిగిన నష్టముతోబాటు మరికొంతనష్టము బెట్టుకొనుటకు ప్రభుత్వమువారు సమ్మతించుచో, మంత్రిగారు సస్టి మెంటరీ డిమాండు బెట్టి సామును సంపా

దించగలరు. కాని, ప్రభుత్వమువారందుకు సమ్మతించెదరని వమ్మకాలము. బందరునగరమున ముచ్చటించుచు, రాష్ట్రపుకప్పములు దగ్గనగాని ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ నిర్మాణము సాధ్యపడదని, పాత్రోగారు తెలిపిరి. రాష్ట్రపుకప్పములు తగ్గునను నాశనుగూడ పాత్రోగారు గనుబఱచిరి. వీరి యాశ నెరవేరునా? ఇండియా ప్రభుత్వపు అధికసభ్యులగు సర్ బేసిల్ బ్లాక్లెయిగారు మద్రాసు మెయిలు పత్రికా ప్రతినిధికి తెలిపిన సంగతుల జూచిన ఆకకంఠగ నెడము గనుపించెను. ఇండియా ప్రభుత్వము వారు వ్యయము పోగా నిలువను సమకూర్చుటకు ప్రయత్నించుచున్నారని, బ్లాక్లెయిగారు జలికిరి. వారి ప్రయత్నములు సఫలమగుచో, రాష్ట్రములకప్పములు తగ్గింపబడునట. కాని, నిలువచేసారునా? బ్లాక్లెయిగారి యూహాప్రకారము శొమ్మిడికోట్ల రూపాయల నిలువచేసినగాని, మార్కెట్లము నెరవేరదు. నిలువకొరకు ప్రభుత్వపు కప్పను తగ్గింపవలయును. ఇండియా ప్రభుత్వము వారు వివరీతమగు మిలిటరీఖర్చును తగ్గించుకొనునెడల, హిందూదేశము సత్వరాభివృద్ధి గాంచుటకు వీలగును. కాని వారందుకు సమ్మతించరనుట స్పష్టమే. లేనియెడల క్రొత్తపన్నులను విధింపవలయును. పన్నుల విచారణసంఘమును నియమించిన యుద్దేశ్యమిదియే యని దోచును. ఇదివరకే ప్రజలు పన్నుల భారముక్రింద క్రుంగుచున్నారు. దుర్భరస్థితి ననుభవించుచున్నారు. ఇంకను పన్నులను హెచ్చుజేసిన, ప్రజలలో నశాంతి హెచ్చుటదప్పవేరులాభము గలుగజాలదు. ప్రస్తుతపుపన్నులనే మాత్రము తగ్గించినను, రాష్ట్రములకు సంపూర్ణముగ నుపశాంతిగలిగించుట దుర్లభమని, బ్లాక్లెయిగారు మెయిలుపత్రికా ప్రతినిధిలో జలికిరి. దేశీయ వస్త్రములపై విధింపబడిన పన్నును దొలగింపవలయునని సామాన్య శాసనసభవారు మరల గోరికమానరు. ఈపన్ను, దేశమున కవమానకరముగనున్నది. ఏ దేశములోన యి న సు మ త్త పదార్థములపైదప్ప స్వదేశవస్త్రములపై పన్నుల విధించుట గానపించదు. హిందూదేశమునం దిట్టి స్థితి సాధ్యమగుటకు, కారణమును సూచింపనక్కరలేదు. బ్లాక్లెయిగారి సిద్ధాంతము ప్రకారము, దేశీయవస్త్రములపన్ను దగ్గునెడల, రాష్ట్రములకప్పములు దొలగిపోవాలపు. రాబోవు బడ్జెట్టులో సర్వసంభ్యుల వేతనాదుల యభివృద్ధికి, ప్రభుత్వము వారేర్పాటుజేయవలయును. ఇందుకుధనమధికముగ గావలయును. ఇట్టిస్థితిలో ఇండియా ప్రభుత్వమువారు నిలువజేయుట కెటుల సాధ్యమగునో తెలియదు. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ నిర్మాణమున కిన్నియూటంకములున్నవి. ముంజేమిజరుగునో చూడవలయును.

హిందూ దేశము: బ్రిటీషు ప్రభుత్వ ప్రకటన

హిందూదేశ వ్యవహారవిషయమై బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు అసెంబ్లీముగ మొక ప్రకటన గావించవలయునని, సర్ మైకేలు ఓడ్డయరు, విల్లింగుడనుప్రభువు మున్నగువారు కోరుచున్నాడు. ఇట్టివారు కోరుచున్నపు డయ్యది జరుగునని యూహింపవచ్చును. విల్లింగుడనుప్రభువుగారి యుద్దేశ్యము ప్రకారము, హిందూదేశ పరిపాలనావ్యవస్థ

లను ప్రభుత్వమువారు వెంటనే ప్రకటింపవలెను. హిందూదేశము బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునందు బ్రిటిషు వశమునందే యుండునని, వెల్లడిజేయవలయునట. బ్రిటిషు వశము నందుండుట శాశ్వతమో తాత్కాలికమో దెలియదు. విల్లింగ్డునుప్రభువు గారి యుద్దేశ్యము ప్రకారము శాశ్వతమే గావచ్చును. సివిలుసర్వసువారి కొనగిన సాకర్యము లతో ఇండియా ప్రభుత్వమువారు జోక్యముకలుగజేసికొనకుండ పార్లమెంటుసభలో బిల్లును ప్రవేశపెట్టబోవుచున్నపుడు, ఉక్కుచట్టముపై ననే పరిపాలనము నాధారపరచెద రనుటకు సందియమేమి? లాయడు జార్జిగారిదివరకు ప్రకటించినవిషయము నేడు నిరపదమున్నది. ఇట్టిస్వపరిపాలన మాన్పను లేకన్నను మెక్కటియే. లా ఆర్డరులను రక్షించుటకు తాము బద్ధకంకణాలమని, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు ప్రచురింపవలయునట. ఈ విషయము ప్రకటింపకుండనే తెలియను. రీడింగు ప్రభువుగారు ఈసంగతి నెల్లప్పుడును తెలుపుచునేయున్నారు. గవర్నరు లీసంగతిని వెల్లడిజేయచునేయున్నారు. బ్రిటిషుమంత్రులు సయితము యీసంగతిని వ్యక్తీకరించుచునేయున్నారు. తమకు బ్రట్టుగనున్న హిందూదేశపుపరిపాలనమును తా మెన్నటికిని విడువమని, బ్రిటిషువారు దెలుపవలయునట. బ్రిటిషు వారి యుద్దేశ్యములగుర్చి యిదివర కేమయిన సందియమున్నయెడల, ఆ సందియ మిప్పుడు తీరిపోయినది. ఈజప్తునందేమి, హిందూదేశమునందేమి, బ్రష్టికర్త వ్యముయథావిధిగనిర్వర్తింపబడుచునేయున్నది. దేశమును ముందుకు నడుపుచున్నను, బ్రిటిషు అధికారమును దొలగించుట దేశమున కనరదాయకమని చాటవలయునట. ఇట్టి సంగతులతో జేరిన ప్రకటన గావించుచో, భారతీయులలో నత్యధిక సంఖ్యాకులు సంతసించెదరని, విల్లింగ్డును ప్రభువుగారు భావిచుచున్నారు. ప్రజల హృదయమును తా మెక్కురమే గ్రహించుటల విట్టవీగడి రిజర్దుగవర్నరు లీతరున పలుకుట వింతగాదు. నత్వరి స్వరాజ్యసిద్ధి దేశమున కత్యవసరమని నమ్మని భారతీయుడు లేడని మాత్రము, విల్లింగ్డును ప్రభువుగారు గ్రహింపవలెను. వీరభిమానించిన వితవాదులును జన్మింపజేయుచున్నారనుకూడ, స్వరాజ్యము వెంటనే సిద్ధింపవలయునని అంగీకరించుచున్నారు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి, ఇండియామంత్రిజోక్యము తగ్గిపోవలయుననియు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వములకు ఇండియా ప్రభుత్వపు జోక్యము తగ్గవలయుననియు, విల్లింగ్డును ప్రభువుగారు గోరుచున్నారు. కాని, స్వపరిపాలనము లభింపనంతవరకు యిట్టిసాకర్యములు ఇండియా ప్రభుత్వమునకు జేకూరినను చేకూరకున్నను ప్రజల కొక్కటియే. కేంద్ర ప్రభుత్వమునందు ద్వంద్వపరిపాలనమేర్పడుటవీరి కిష్టములేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వమునందు బాధ్యతను ప్రవేశపెట్టగూడదనియే వీరి తలంపు. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమున మాత్రము, ఎక్కుడు బాధ్యతను ప్రవేశపెట్టవచ్చునట. సర్ మైకేలు ఓడ్యయరుగారును, బ్రిటిషు ప్రభుత్వ ప్రకటన మొకటి యీసమయమున వెలువడవలయుననియే గోరుచున్నారు. కాని, విల్లింగ్డునుప్రభువు గారికన్నను, వీరు ముందుకుపోయిరి. స్వపరిపాలనము నెలకొల్పువలయుననియు హిందూదేశమున విఫలమయ్యెననియు, మరల వెనుకకుపోవలయుననియు

ఆంధ్రుల గాంధీ మహాత్ముని వూజానిధి

లక్షరూపాయలు సమర్పింపవలెను

యథా శక్తి ని తోడ్కుడుడు

చందాలు
ఇదివరకు 50602-8-8 ఇదివరకు 24557-9-8

ఇదివరకు 24782-9-8

సంగపూర్ణానిధికి సామునుబంపు చిరునామా:—కా.నాగేశ్వరరావు, నెం. 7, తంబు శెట్టిపేడి, మద్రాసు.

ప్రకటింపవలయునట. కేవలము బ్రిటిషు ప్రభుత్వము దీనిని ప్రకటించిన చాలదు. సార్యభూమునిచేతనే యిట్టి ప్రకటనము కేయింపవలెనని ఓడ్యయరుగారు గోరుచున్నారు. ఇంకను పలువురి తీరుననే ప్రతికలలో వ్రాయుచున్నారు. బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారు తమ నిజోద్దేశ్యమును ప్రకటించుటయే మేలు. బూటకము లంతరించిన, భారతీయుల కర్తవ్యమును స్పష్టమగును ఇచ్చిన సంస్కరణములను మరల దీసికొనుచో చింతించునా గుండరు. స్వరాజ్యమును సాధ్యమగునంత త్వరలో సంపాదించుటకై ప్రజలు తమ శక్తి సంతను భారబోయట కిందువలన ప్రోత్సాహము తప్పక గలుగును. భావిరిణామ మెటులుండునో యూహింపవచ్చును.

సర్ మహమ్మదు హబిబుల్లా సాహేబుగారు నేడు తెలిసిన సమాచారప్రకారము, ఇండియా ప్రభుత్వపు కార్యనిర్వాహక సభయందు కా. సర్ మహమ్మదు హబిబుల్లా సాహేబుగారు నియమింపబడిరి. కా. ఎ. సి. ఛటర్జీగారికిబదులు, సర్ భూపేంద్రనాథ మిత్రాగారు నియమింపబడిరి. హబిబుల్లా సాహేబుగారు సెకండు గ్రేడు ప్లీడరుగనుడి, కాంగ్రెసు మున్నగు సంస్థయందు పాల్గొనుచు, వక్తృత్వసామర్థ్యము జూపుచు, తుదకు జిల్లాజూర్డు కధ్యక్షులయిరి. పిమ్మట వీరు మద్రాసు ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక సభ్యులుగ బనిచేసి, నేడు ఇండియా ప్రభుత్వసభ్యులుగ నియమితులయిరి. సాహేబుగారు అతిత్వరితముగ నభివృద్ధికిచ్చిరని దెలుప నక్కరలేదు. ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక సభ్యులుగ నెవరు నియమింపబడినను, జాతీయవాదుల కొక్కటియే. వలనన అధికారవర్గయంత్రమునందు జేరినపిమ్మట, దానితోబాటు వారును దిరుగకతప్పదు. కాంగ్రెసు సభ్యులయినవారు సయితము, ప్రభుత్వమున జేరి ప్రజాభిప్రాయమును కొనసాగింపలేకుండుట కిదియే కారణము. స్వపరిపాలనము చేసూ, ప్రజలకు ప్రభుత్వము సంపూర్ణ బాధ్యతను వహించునపుడుగాని, కార్యనిర్వాహక సభ్యులు ప్రజేచ్ఛుననుసరించిన దువబోరు. అందుచే, హబిబుల్లా సాహేబుగారి నియామకమువలన నేమి తాభముగలుగునని వితర్కింప నవసరము లేదు. కాని, హబిబుల్లా సాహేబుగారు స్వయముగ విశాల హృదయులు, నిగర్దులు, సచ్చింతనాసక్తులని పేరు పొందిరి. వారితో సంప్రతించుటకు వెడలిన రాయబారములకు, వారివైఖరి సంతృప్తి గొలిపెడిది. వారి ప్రసంగములలో అధికారగర్వముగాని తృప్తి

భావముగాని గనుపింపదు. ప్రజలపట్ల సానుభూతి సామాన్యముగ గనుపించును. వీరి ఉపన్యాసధోరణియు మృదువుగను గంభీరముగ నుండును. సామాన్యముగ వీరికి శత్రువులులేరని జెప్పవచ్చును. వీరినే సానముననియమించిన ఆస్థానమునందే తమ సామర్థ్యముజూపిరి. లీ కమిషనులో సభ్యులుగనుండి, హైందవ దృక్పథము ననుసరించి ప్రశ్నల నడిగియుండిరి. వీరు తమనూతనవిధులను నెలవేర్చుటలో ఎవరికిని దీక్షిణరని నమ్మెదము.

సింగపూరు నాకాశయము సింగపూరు నాకాశయమును నిర్మించు ప్రయత్నమును, లేబరు ప్రభుత్వమువారు నిలిపివైచిరి. దీనిని నిర్మించుట కవసరము లేదనియు, వృథా వ్యయమగుట దప్ప వేరు లాభము గలుగదనియు, మీదుమిక్కిలి జవాను మున్నగు దేశములతో వైరము సంభవించుననియు, ఎంచి లేబరు ప్రభుత్వమువారు దూరదృష్టితో ప్రవర్తించిరి. యుద్ధ సామగ్రిని తగ్గించి, ప్రపంచమునందు యుద్ధము లేకుండ జేయువలయుననియు, జాతుల అంతఃకలహములను నానారాష్ట్ర సంఘముద్వారా పరిష్కరింపవలయుననియు, ఒక వంక గోరుదు, వెరొకవంక, యుద్ధసామగ్రిని పెంచుట అసంగతముగాదా? లేబరుపక్షమువారు, శాంతిరక్షణకై చేసిన ప్రయత్నములను కన్నర్యేటిపు పక్షమువారు క్రోధక్రమముగ తలక్రిందులు జేయుట శోచనీయము. రుష్యాతో లేబరు ప్రభుత్వమువారు సంధి జేసికొనగ, కన్నర్యేటిపులు దానిని భంగపరచిరి. నానారాష్ట్ర సంఘమున యుద్ధము నాపుటకై ఒకంజడిక నేర్పరుచుటకు లేబరు ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నింపగ, కన్నర్యేటిపు ప్రభుత్వమువారియొడంబడికను తృప్తికరించుచున్నారు. ఈజప్తు విషయమై వీరెటుల బ్రవర్తించుచున్నారో దెలుప నక్కరలేదు. సింగపూరు నాకాశయ నిర్మాణమును మరల కొనసాగించుటకు వీరు తలపెట్టుట, ప్రపంచశాంతికి అనుకూల చిహ్నము గానేరదు.

రాజప్రతినిధి ఆగమనము హరారాష్ట్రేషనుయొద్ద ఎదురు సన్నాహము కలకత్తా, డిసెంబరు 9:— శేటిపుదయమన యానిమిది గంటలకు రాజప్రతినిధియు రీడింగుప్రభియు హరారాష్ట్రేషనులో దిరిగి. వారి రాక రహస్యముగ నుంచబడెను. లార్డు లిట్టను, లిట్టనుప్రభి, సివిలుమిలిటరీ ముఖ్యోద్యోగులు రీడింగు దంపతులను స్వాగించుటకు స్టేషను కరుదెంచిరి. ఆ. ప్రె (

విదేశవార్తలు

జాతీయమితి

బ్రిటిషు విశ్వాసము

చాంబర్లెనుగారి భయము

కోమ, డిశంబరు 8:—నేటి మధ్యాహ్నము జాతీయమితి బహిరంగసభ ఆందోళనకు సమావేశమయెను. చాంబర్లెను గారిని ఆహ్వానించినపుడు జాతీయమితిచేసిన నేనను మెచ్చుకొనుచు జాతీయమితియందు బ్రిటిషువారిను నమ్మకమును దెలియ జేసెను. ఇరాకు సరిహద్దు నిర్ణయనిమయములోనే జాతీయమితి నిష్పాక్షికము, న్యాయము స్పష్టమయెను. మేము వారి అంత్య సందేశమును ఆంగీకరించుటయే మానవ్యమునకు రెండవదృష్టాంతము.

నైన్యములను తగ్గించు ఒడంబడిక

నాలోచించుటకు కొంతకాలమునకు ఆఫ్రికేయులు న్యాయమే. జామినియనులతో బ్రిటను ఆలోచింపవలసియు న్నది. దీనినే బ్రిటను ఒడంబడికను మానుకొనెనని తలంప రాదు. ఆ విషయమై కొంతకాలము ఆలోచించుట జరుగునని గ్రహింపవలెనని బ్రియండు గారనిరి.

గ్రీకు ఋణము

బ్రిటిషువారివంతు ఎక్కువగ ఇచ్చుట

లీపెట్టు, డిశంబరు 8:—అనుకొన్న 7500000 పౌనుల కంటె ఎక్కువగ బ్రిటిషువారి మొత్తము గ్రీకులకు ఋణము ఇయ్యబడెను.

పొగయోడలు డీకొనుట

విశేష సమద్రుమలో రెండు పొగయోడలు డీకొనెను. ఒక పొగయోడ లిబర్నాలుకు జేరెను.

ఇండియాలో వాయువాస్త్రా

కార్యాలయము

ను నెలకొల్పటకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు బ్రిటనుకు వర్తక వ్యాపారముగ ఒక కార్యాలయమును నెలకొల్పటకు తై నెన్స్ ఇయ్యవలెనని కోర ఆలోచించుచున్నారనియు అనన్ సరముగ ఆలస్యములేనిచో ఆరు నెలలలో ఏర్పడుననియు అను చున్నారు. తంజినావరము నూటికి 80 చొ॥ న తగ్గించి భరలు ఏర్పడుననియు డిల్లీ నుండి టైముస్ ప్రతికాని లేఖరి తెలుపు చున్నారు.

వైచి ఋణములు

చిక్కునమన్య

లండను, డిశంబరు 8:—అమెరికనులకు ఫ్రెంచివా రీయ వలసిన ఋణమును తగ్గించుటకు గూర్చి టైముస్ ప్రతికా సందాద కుడిట్టు తెలుపుచున్నాడు—బ్రిటనుకు కూడ ఫ్రెంచివా రికి యవలసియున్నదన్నమాట జ్ఞాపకముచుకొనవలెను. అమెరిక నులకు ఫ్రాంసు ఋణము తీర్చమొడలు పెట్టినచో మనముగూడ మనకీయవలసిన ఋణమును దీర్చవలెనని ఫ్రాంసును ఆడుగ వలసినట్లును. అమెరికనులు తమ బాకీ ఇయ్యవలసినదని ఆడుగు చున్నపుడు మనకు రావలసిన బాకీని మనము మానుకొనజాలము. మన కీయవలసిన బాకీని తగ్గించుటకు వీలులేదు. మన మీయవలసినవారు మనకు తగ్గించరు. మనము తగ్గించుకొంటిమేని అమెరిక నులకు ఎక్కువముట్టుటకు వీలుగును. ఈ ఋణసమస్యను తృప్తి కరముగ పరిష్కరించు జేయుటకు అంతర్జాతీయ ఋణదాతల యొక్కయు, ఆప్యలను దీర్చవలసిన వారి యొక్కయు సభ చేయ వలెను.

లిబరలువత్తములో చీలిక

లండను, డిశంబరు 4:—నాయకత్వమున గూర్చి లిబ రలువత్తములో 'ముసలము' పుట్టినది. సర్ వాల్టర్ రస్సెల్ క ప్రకృత వైద్యుడౌడౌ, కెన్సెర్ గి రందరను ఏకమై ధ్వజ మెత్తిరి. వీరందరును లాయిడ్ బార్ని గారికి ప్రత్యర్థులు.

బ్రిటిషు కార్మికులు

వృత్తి లెక్కలు

బ్రిటిషుదీవులందున్న కార్మిక సంఖ్య

జేల్సు, ఇంగ్లండులో పనిజేయువారి జనాభా లెక్క 1921 సంవత్సరమునకు ప్రకటించిరి.

1000 వృత్తులకుంద ఏర్పాటు చేయుబడెను. ప్రతి ఐదు వృత్తులందును మగవారి సంఖ్య 1000000 కు హెచ్చియున్నది. లోహపరిశ్రమలందు పనిచేయువారి సంఖ్య అంతరికంటె హెచ్చు గనున్నది. ఇందులో 1500000 పని జేయుచున్నారు. రవాణా పనులందు 1400000 పనిజేయుచున్నారు. వ్యవసాయపు పనులందు 1700000 మందికంటె ఎక్కువగనున్నారు. వర్తకము, అర్థికము, భీమావిషయములందు గుమాస్తా గాకుండ 1060000 మంది యున్నారు. వీరందరును పురుషులే గనలయందుగూడ 1000000 పురుషులు పనిచేయుచున్నారు.

స్త్రీలు

1672000 పనిజేయుచున్నారు. వీరు ముఖ్యముగ పనులం దు పనిజేయుచున్నారు. తరువాత నేతపనివాండున్నారు. ఇందులో 600,000 స్త్రీలు పనిచేయుచున్నారు. పురుషుల సంఖ్య 372000 మాత్రమే గలదు దుస్తులను జేయు స్త్రీల సంఖ్య 500,000 గలదు. దుకాణములందు కొంచెము తక్కువగ అంత మందియున్నారు. ఇంగ్లండు, వేల్సులో 480,000 స్త్రీలు గుమాస్తాలుగ నున్నారని దీనిని తలెయుచున్నది. 860000 స్త్రీలు వృత్తిపనులం దున్నారు. ఇందులో చాలమంది ఉపాధ్యాయినులుగను, సంగీతము జెప్పువారును, వ్యాధిగ్రస్తులకు చికిత్స సల్పు వారుగను ఉన్నారు. కాని 2000 వీరు వార్తా ప్రతికా ప్రచారకులుగ నున్నారు. 1200 వైద్యవృత్తియం దు న్నారు. పండ్లవైద్యమునందు 296 మంది స్త్రీలు. ఈ జనాభా వేసిన కాలమునకు పనిచేయుచున్నారు. బ్యాంక్స్టులు, సాలిసిటరులు, సంఖ్యలోగూడ 1921 లో 37 గురు స్త్రీలనే లెక్కలో జాపించిరి. ఈసరికి మూడేండ్లనుండి చాలమంది చేరియుం దురు.

కూలి బాలికలు

15500000 లో 12 సంవత్సరములకు మైబడిన బాలికలు 5000000 మంది జేతనములకు కూలిపని జేయుచున్నారు. వృత్తిలో పెండ్లియచ్చు వచ్చునరకున్న బాలికలు ఎక్కువగ నున్నారు. నూటికి 76 చొ॥ న 18, 19 వయస్సుగలవారున్న చో నూటికి 8.8 చొ॥ ఎక్కువగ 12, 13 వయస్సుగలవారు న్నారు. ఆ వయసు తరువాత నూటికి ఇంత సంఖ్య లెక్క చున్నది.

మొత్తముమీద దేశములో స్త్రీలు, బాలికలు పనిచేయువారి సంఖ్యకంటె వివాహిత లగు స్త్రీల సంఖ్య నూటికి 14 చొ॥ న తక్కువగ నున్నది.

పానుమారకపుధర హెచ్చుట

లీపెట్టు, డిశంబరు 8:—లండను విదేశపు మారకములో పానుధర హెచ్చుచున్నది. 1923 మార్చి నుండి ఇంత హెచ్చుగ ఎత్తును లేకట.

సింగపూరు నౌకాశయము

ను సాగించద నిసార్వభౌముడు తనయుపన్యాసమున దెలియజేసెను. సింగపూరు నౌకాశయమును విస్తరింప జేసెద ననిరి.

వచ్చేసంవత్సరము రాజ్మదురు వేల్పుయువరాజు అర్జెం టైను జేసెను. 1925 లో దక్షిణ ఆఫ్రికా జేసెను.

ఇబిన్ సాదుగారు

పోర్టు నుదాను డిశం 9:—4 తేదీని ఇబిన్ సాదుగారు మెక్కాను జేరిరి. ముందేను చేయునది తెలియదు. జెడ్డాకు త్వరలోనే తనవిధానమును దెలుపును లేఖనంపెదరనుచున్నారు.

అగ్ని పరమాదము

ఆమరుసనాలో గృహములు పరకురాముపైతి యగుట చే జేయుచుంది నిలవ నీడ పంచలేకపోయిరి. పోయిన ఇండ్లన్ని యు బీదలవే. గాలి గట్టిగ వీచుచుండెను. పట్టణమంతయు నాశ నము గాకుండ జేయుటకు ప్రయత్నములను జేసిరి.

ఇండియాలో బ్రిటిషు విధానము

రాజప్రతినిధికి ఎక్కువ స్వాతంత్ర్యము నీయవలెను

వెల్లింగ్టన్ ప్రభుని సూచనలు

లండన్, డిశం 9:—భారతదేశమున గూర్చి ఇటు చెల్లింగ్టన్ ప్రభువు తెలియజేసెను:—బ్రిటిషు సామ్రాజ్యములో ఇండియాను బ్రిటిషు అధికారమునకు లోనై భారతదేశమును ఉంచుకొనుటకు బ్రిటిషువారు ఉద్దేశించిరిని ఇంగ్లం పారి స్పష్టముగ వ్యక్తీకరించవలెను. లా, అర్థరును, నింబెట్టదలచితి మన వలెను. తమపరిపాలనాభారమును భారతసంస్థానాధీశ్వరులకు ను, ప్రజలకును వదలిపెట్టవలచుకొనలేదనవలెను. భారతీయులకు పూర్తిగ అధికారమును ఇచ్చుటకు భారతీయులు పరిపాలన మునకు అర్హులనితోచినపుడు ఇచ్చెదరనవలెను ఈలోపుగ ఇచ్చిన భారతదేశమునకు అనర్థమని చాలకాలమునకు ఉపద్రవకర మని నమ్ముచున్నార మనవలెను. ఇట్టి ప్రకటనము చాలమంది భారతీయులకు అంగీకారముగ నుండునని నమ్మెదను.

రాజప్రతినిధికి ఎక్కువ స్వాతంత్ర్యము నీయవలెను

రాజప్రతినిధికి ఎక్కువ అధికారమును స్వాతంత్ర్యము ను ఇండియామంత్రి ఇవ్వవలెను. రాజప్రతినిధి స్థానిక ప్రభుత్వ ములకు ఎక్కువ అధికారము నీయవలెను. సామ్రాజ్య, విదేశాంగ వ్యవహారములందుపై ఇతరవిషయములలో ఇండియామంత్రి జోక్యము లేకుండ పాలనముజేయుట కవకాశముండవలెను. తరుచు విస్తారముగ ఇండియా ప్రభుత్వముతో జోక్యము పెట్టుకొనక స్థానిక ప్రభుత్వమువారు తమ పాలనమును జరుపుటకు ఏర్పాటు జేయవలెను. తుదకు రాష్ట్ర ములన్నిటిని ఒక సంఘముగ నేర్పాటు జేసి ప్రతికాష్ట్రమును తన యిష్టప్రకారము అభివృద్ధిగ పరిపాలించుటకు స్వాతంత్ర్యము నీయవలెను. సామ్రాజ్య, విదేశాంగ అభిలభారత విషయములను ఇండియా ప్రభుత్వమువారే జూచుకొనవలెను.

కేంద్ర ప్రభుత్వమున ద్వంద్వ ప్రభుత్వము గూడదు

తగిన అవకాశమున్నపుడు ఆవసరమని తోచినపుడు భారతీయులను ఎక్కువగ నియమింపవలెను. స్థానిక ప్రభుత్వము లందు బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము నేర్పాటు జేయుటకు తక్షణము ప్రారంభవచ్చును. (అసంపూర్ణ వార్త)

ఇండియాలో కఠిన పాలనము

నవలంబింపవలెను

ఓడ్యయదుగారి సూచనలు

ఈజిప్టుకంటె ఇండియా ఎక్కువ అయోమయముగ నున్నదనియు అంతకంటె ఎక్కువ ఉపద్రవమునకు లోనగు ననియు అందునే దీనిని లోలగింపగోరువారు భారతదేశమున కఠినపాలనమును అవలంబించవలె నని చాలమంది సూచించుచున్నారు.

ఇండియాలో స్వపరిపాలనసమస్య వ్యర్థ మైనదని ప్రకటించవలెననియు ఆ పరిస్థితులను మరల సవరణజేయవలె ననియు సిరసుగు విధానమును చరించక పాలించు విధానమును సార్వభౌముడే గావించవలెననియు ఓడ్యయదుగారు రనుచున్నారు. ఇండియా ఈజిప్టుపట్ల బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారిచ్చిన ఆధిపత్యములను ఉల్లంఘించి ప్రవర్తించుటకు ప్రభుత్వమువారిని హెచ్చరించుట తప్పని ఫార్మరు ప్రభువు తెలియజేసెను. ఆ విధానము ప్రభుత్వము ప్రకటించుట లాభములేదనియు ఈ జేతయున్న ప్రభుత్వము రేపుండగుగాన రాజా స్వయంగా జేయవలెననిరి.

బ్రిటిషు పార్లమెంటు

సార్వభౌముని యుపన్యాసము-చర్చ

లండన్, డిశంబరు 8:—రెపటినుండి 9 కోజులు కామన్స్ సభ సమావేశమగును. ఇందులో 8 కోజులు సార్వభౌముని యుపన్యాసమును చర్చించుటకు తీసికొనెదరు. ఇతర దినములు మామూలు కాసనములను జేయుటకు వినియోగించెదరు. శుక్రవారమునాడు క్రెస్టెనుకు పార్లమెంటు ఆపుచేసెను. ఫిబ్రవరి రెండవవారము వరకు ఆపుచేయబడును.

లండనునుండి ఇంగ్లం ఇంజను వచ్చువరకు కాష్టాంటు నోపిలులో బ్ర్యాంకురుగారు అగిపోవలసి వచ్చెను.

జర్నల్ ఎన్నికలు

క్రొత్త ప్రభుత్వవిధానము

ప్రస్తుత ప్రభుత్వమే సాగును

దెల్లి, డిశం 8:—జనవరిలో రివిస్టాగు సమావేశముగ వరకు ప్రస్తుత ప్రభుత్వమే సాగును. ఏపక్షమునకు తగినంత బలము లేదు.

రిపబ్లికను విజయము

క్రొత్త రివిస్టాగులో సోమలు డిమాండ్లు అలముగ నుండును. రిపబ్లికను పక్షమునకే విజయము చేకూరను. క్రొత్త ప్రభుత్వము సంధి ఒడంబడికను కాన్ నివేదికమును నెలకేర్చిన రివిస్టాగునున్నాడు. వర్తమానము ప్రతిపక్షుల కంటే తక్కువగానే యుండునట్లు.

లూడెక్ దాద్రాగారి పక్షము పూర్తిగ ఓడిపోయెను. శిరందకును జర్మను జాతీయపక్షములో తేరిరి. ఇదే ఇప్పుడు జర్మను పార్లమెంటులో ఎక్కువబలముగల పక్షము. కమ్యూనిస్టులు ఓడిపోయిరి. క్యాథలిక్ పక్షమువారు తమ స్థానములను నిలబెట్టుకొనిరి. ప్రజాస్వామ్యవాదులు, జర్మను ప్రజాపక్షము తేరియో పక్షమువారికి కొన్ని స్థానములు లభించినవి.

దాద్రా మాట్లాడు, ప్రెస్బుర్గార్లో ప్రస్తుత ప్రభుత్వమే సాగును. సోమలు డిమాండ్లు తలపక్షముగ నుండును. మే ఎన్నికలకంటే ఇప్పు సోమరిష్టులకు 29 స్థానములు ఎక్కువగ లభించినవి. ఇతరులకు 16 స్థానములు లభించినవి. కమ్యూనిస్టులు, లూడెక్ దాద్రా పక్షమువారు 18 స్థానములను గోల్పోయిరి.

నల్ల మందుసభ

జనీవా, డిశం 8:—రెండవసభకుండు సభవారు త్వరలో పనిని పూర్తిచేయుటకు ఉపసంఘమువారు 12 తేదీలోపుగ తమపనులను పూర్తిచేయుటకు యుననియు దీనివలన సభకు 20 తేదీతో పూర్తిచేయుటకు వీలగుననియు సమాఖ్యుండే లివిగ్ని గారు తెలియజేసిరి. తే 1 దీని నిర్ణయించుటకు 11 తేదీవరకు ఆపుజేసిరి.

కార్మిక నాయకత్వము

గట్టి ఆక్షేపణ

లండను, డిశం 8:—రాంకేమగ్నాల్లగారి నెన్నుకొన్న పార్లమెంటు కార్మిక పక్ష సభ్యులసభ చాల సంరంభముతో జరిగెను. 5 గురు మగ్నాల్లగారికి వ్యతిరేకముగ వోటులను యిచ్చిరి. 150 మందిలోను 59 మంది ఓటులనిచ్చిరి. మగ్నాల్లగారి కార్యకర్తలనుగూర్చి తీవ్రమగు ఆక్షేపణలు జరిగెను. ముఖ్యముగ జనీవీపుగా తీర్పునుగూర్చి ఆక్షేపించిరి. ప్రాత్రప్రభుత్వమును ఆక్షేపించుటకపు కార్మిక పక్షమునకు నిజ మగులాభమును జేయలేదనిరి.

ఆర్థిక హెండర్స్ గారు మగ్నాల్లగారి నెంతయు ఆయనచేసిన సేవకు కొనియాడుచు మరల నాయకునిగ ఆయననే నియమింపవలెననిరి.

మ్యాక్ నీసుగారు ల్యాన్సుబరీగారిని నూచించిరి. ఇతివరలో కార్మికోద్యమములో పాల్గొనునట్టియు, పనిచేయునట్టియు వ్యక్తులను జేర్చిరి గట్టిగ ఆక్షేపించిరి. శిరవరును సాంఘికవాదులు గా రనిరి.

పూర్వము ఇండిపెండెంటు కార్మిక పక్షమునకు ఆధ్యక్షుడుగనున్న వావోగారు మ్యాక్ నీసుగారిని బలపరిచిరి.

ల్యాన్సుబరీగారు

తనపేరును ఎవరును నూచింపరాదనుచు ఆక్షేపణలకు మాత్రము బలపరిచిరి. లండను ఒడంబడికను ఆక్షేపించిరి. రూరల పరిష్కారము గలపనివాండ్రకు ఆపాటుకరమనిరి. ఒక తెగతో, ఒక తెగవారు పోరాడుటలేదనువారినిగూడ ఆక్షేపించిరి.

ల్యాన్సుబరీగారిని ఎన్నుకొనవలెనను తీర్మానము నుపసంహరించుకొనిరి. జనీవీపులేఖనుగూర్చి విచారించుటకు ఒకసంఘము సేర్పాటుజేయవలెనని మగ్నాల్లగారు రథయమొనగిరి. దీనివలన నాయకుని ఎన్నుకొనుటనుగూర్చి ఇప్పుడు సభ వాపుజేయవలెనను తీర్మానముగూడ ఉపసంహరించుకొనిరి.

దక్షిణ ఆఫ్రికా ఉక్కుపరిశ్రమ

ను అభివృద్ధి చేయుటకై హార్టిజాగుగారు జర్మను ఉక్కుపనివారితో రాయబారములను జరుపుచున్నారు. 1000000 పౌనులను గవాయము చేయుటకు హార్టిజాగుగారు సిద్ధముగ నున్నారు.

చర్చిలు గారు

చర్చిలుగారిని శేషవలులిబరలు క్లబ్బునుండి రాజీనామా నీయవలెననిరి. ఇతర క్లబ్బుగూడ రాజీనామా నీయవలెననియు ఇయ్యనివో పేరును లోలిగించెదమనియు తెలియజేసిరి.

దక్షిణ ఆఫ్రికా ప్రభుత్వము

నేటాలు భారతీయుల విజ్ఞప్తి

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకరంజితార్త)

ప్రిటోరియా, డిశం 8:—భారతీయులు చాల మంది ముఖ్యముగ నేటాలునుండి వ్యతిరేక ప్రభుత్వమునందలి వర్తమానమును సంబంధించి తమ రాష్ట్రీయసభవారు అవలంబించిన నేటాలు పురపాలక శాసనమును ప్రభుత్వమువారు సమ్మతించరాదనిరి. ఈవిషయమై హార్టిజాగుగారు దీర్ఘముగ ఆలోచించెదమని వాగ్దానమొనర్చిరి. ఈవిషయమును మంత్రివర్గమువారు తక్షణము ఆలోచించెద రనుచున్నారు.

ఈజిప్టుపరిసరములు

ఈజిప్టు జాతీయక్రినే నర్దూగు నియమించుట ఈజిప్టు సైన్యమునకు ఈజిప్టుక్రినే సర్దారుగ నియమింపటకు నిర్ణయించిరి ఎల్. ఆరాకుపత్రిక తెలుపుచున్నది. తీర్మానము బ్రిటనుకు సమర్పణముగనే యుండును. దీనికి ఆధారమున్న దనుచున్నారు.

దీర్ఘకాలమునుండి యున్న కడుపు నొప్పి, ఆజీర్తిమున్నగువానికి అద్భుతమైన చికిత్స

నేను కొన్ని సంవత్సరములనుండి ఆజీర్తి, కడుపునొప్పి, మున్నగువ్యాధులకు లోనై బాధపడుచుంటిని. నాకు అన్నహితపుతగ్గి యేమిభుజించినను యిమడక, వాంతులై పోవుచుండెను. ఇట్లుండగా, జనవరి, ఫిబ్రవరినెలలో నాకు 105, 106, డిగ్రీల జ్వరముగూడ సంభవించినది. నేను కృష్ణాపురం వాస్తవ్యులను ప్రస్తుతము చెన్నపురి జార్జిటవును, ఆర్మీనియన్ వీధి 72 గృహమునందు కాపురమున్నవారు నగు పండిత స్వామి శ్రీనివాసయ్యంగార్లవారియొద్ద మఱిదుపుచ్చుకొనగా అంత జ్వరమును, 2, 3, రోజులలో పూర్తిగ మాయమైనది.

ఆయన అద్భుతచికిత్సచూచి నాయొక్క దీర్ఘవ్యాధిగూడ పోవుటకు మందు యివ్వవలసినదని నేను వారిని కోరితిని. అందుల కాయన సమ్మతించి ఒక నెలరోజులు వందుఇచ్చునోకి నాకు కడుపునొప్పి పూర్తిగపోయి మామూలుఆకలి పుట్టినది. అది మొదలు ఇంతవరకు నేను పూర్ణారోగ్యముతో నుంటిని. వీరిమందులు ప్రస్తుతము గుణమిచ్చుటయే గాక వ్యాధులను పూర్తిగ నిర్మూలము చేయునని గూడ నా అనుభవమువలన తెలుపుచున్నాను.

పి. సుబ్బరామయ్యర్,

కమిషన్ యేజులు 57, ఆర్మీనియన్ వీధి,

(చకటన నెం-25)

మద్రాసు 10-12-24.

వారి సలహాకట్టుము ధు 15-0-0

బందరు సబ్కోర్టులో

CS 56/11 EP 147/24

వాది:— { ఆస్పరాజు వెంకటకృష్ణయ్య అనే ఆత్మహరి వెంకటకృష్ణమాచార్యులు
ప్రతివాది:— { 1 కై నా తెగంసాహెబు
2 వల్సేగర్ ఇక్రాహింసాహెబు
16 సభికాలెగంసాహెబు వగైరా

నోటీసు

కృష్ణా డి. కవుతరం సముచిస్తాగ్రిక వారి యిలాకా మీకామంపారెం అగ్రహారములో 6 వ ప్రతివాదికి వారసు అయిన 16 వ ప్రతివాది స్వాధీనముక్కు భుక్తిములలోవున్నది. నెం 24 రులో మధ్య ఆనగా తూర్పు మునిషిమహమ్మదల్లి వగైరాల పాలం దక్షిణంపేర్ల పంజాతూత యానాము పడమర శీరమావనేని రామస్వామివగైరాల యానాముపుత్రరం చెరుకూరి రత్నయ్యవగైరాల యానాము యానాద్దులమధ్యవున్న య 3-0 లో 2/3 తూర్పువైపు య 2.0 యానాము పల్లంభూమిని సదరు కోర్టువారు ఈడిగున వాక్కింద ది 15-12-24 తేదీని చేలంచేయుటకు నిర్ణయించినారు. ఆకోజాన యివ్వమయినవారు కోర్టుయొక్క ప్రకారం వాడుకొవవచ్చునని తెలియజేయడ మైనది.

మ.రా:—(1) 14.8.16 తేదీని జమారీ రీచిసాహెబు వగైరాలపేర 16 వ ప్రతివాది రు 200-0-0 న 1 కై నాటికి రు 1-0-0 చొప్పున వడ్డీతో నాల్గుసార్లు తీర్చులాగున తనఖా వ్రాసియిచ్చినది.

(2) 18.8.22 తేదీని కరివీసే రాజయ్యగారికి 16 వ ప్రతివాది రు 500-0-0 లు న 1 కై నాటికి రు 1-0-0 చొల్ల సాటునరి కాంపాండువడ్డీతో అడిగిననాడు యిచ్చేలాగున తనఖా వ్రాసియిచ్చినది.

బంధరు } తా. భావనారాయణరావు,
8.12.24 } వాదికరపున ప్రిడరు.

మీజీవితమును భీమా చేయించుకొన గోరినచో బ్రిటానియా లైఫ్ అసూరన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

వివరములుగల నోటీసులు, ప్రాప్త్యక్తులు కావలసినవారు వ్రాసిన పంపబడును.

మిక్కిలి ఆకర్షణీయమైన భీమాపద్ధతులు, నరన మైనరేటు, భారాభమైన పాలసీపద్ధతులు, సామర్థ్యమైన నిర్వాహకము, ఆలభ్యములేకుండా సామూహ్య (గ్రేయిము) చెల్లించుట మున్నగు సౌకర్యములు గలవు.

Chief Agent:—Mr. G. A. N. RAO
B. Com. (Regd.)
20, Katchaleswara Agraharam, Madras

అయ్యర్వెంకటేశ్వరి, అష్టావధాని
కందుకూరి వేంకటసుబ్బారావుగారి

కామామృతం

ఒక టేమాత్ర! 1 గంట కేగుణము!!

ఈ యావధము కుక్రధాతు బలమునకే నిర్మింపబడినది. రాత్రిపూట నొక మూత్రం దీసికొనిన ఎంతబలహీనమైన కుక్రమైనను వెంటనే సంసారసుఖము నీయగలదు. 5 డినములు పుచ్చుకొనిన మూత్రములోగలిసి గాని మూత్రమునకు ముందు ఐదుకలగగాని నిద్రలోగాని పొయెడి కుక్రనష్టము దృఢముగా నివారణయగును. మధ్య నపుంధకులు, నరముల బలము తగ్గినవారు ఈ మూత్రంనే పైకి పూతగాగూడ ముపయోగించిన మిక్కిలి క్లిష్టములు కాగలరు. అనేకులకు వాడి దృష్టాంతము చూచిన యావధము, మియోత్రమలు రహస్యముగా నుంపఁబడును. 20 మూత్రల సీసా రు. 2.0-0

అమృతాశ్రమము, ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

స్థానిక వార్తలు

మదరాసు నేషనల్ ఫండ్ ఇండస్ట్రియల్ అసోసియేషన్:—ఈ అసోసియేషన్ వారికి మొత్తము రు. 160.00.00 విరాళములు వచ్చియున్నవి. విరాళముల పంపినవారికి కృతజ్ఞత తెలుపుచున్నచున్నది క్రకటరీగాను వ్రాయుచున్నది.

మైలాపూరు సంగీతసభ:— 14 తేదీ సాయంత్రము 4.15 గంటలకు జేతముగళం సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారి వీణ, 25 తేదీ సాయంత్రము 4 గంటలకు బస్తి శాయిగారి సీతాకళ్యాణపారిధి భావాలక్ష్యము జరుగును.

జగన్నాథధర్మ క్రమ వార్షికోత్సవము:— మొన్న 7 వ తేదీన జరిగినది. సభ్యులందరు వచ్చిరి. జయప్రథముగా జరిగినది. ఫోటో తీసికొనబడినది. అల్పాహారముల విందు జరిగినది. తరువాత జేతముగళం సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారివీణ వీణ నాయకగారి వ్యవంగముతో పాటకచ్చే జరిగినది.

రాకపోకలు:— సర్. పి. ఎస్. శివస్వామియ్యగారు, రివెన్యూ శోధ ప్రభుసభ్యుడు కొంచెముగా, నేడు చెన్నైకి వచ్చిరి. అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ డైరెక్టరులలోడు కార్యదర్శి యు. ఎస్. నేనుగారు డిల్లీనుండి నేడు వచ్చిరి.

చెన్నైపురి మరణముల నివేదిక:— 6 వ తేదీలో ఆఖరుద్యో వారములో 1000 కి 49.2 మరణించిరి. ఇంతక్రితం వారం 47.7 కిరే వచ్చిరి. 19 కిరే కలరా తగిలి 9 గురు 10 మందికి మహావకముతగిలి 8 గురు, మిగతాలోగులములే 4 గురు వచ్చిరి. క్రిందిటిసంవత్సరము ఈవారములో 1000 42.8 మంది వచ్చిరి.

క్రొత్త పక్ పూర్వమరి సాఫు:— కొలంబోలో నున్న మెసర్స్. పి. వి. ఆర్. పి. ఆడికప్పచెట్టి జనరల్ వర్తకులు మద్రాసు, బందరు వీధిలో 700 రెడీ రు గృహమునందు వారి బ్రాంచిని తెరిచియున్నారు. ప్రపంచమునందు సుప్రసిద్ధ మైట్టి బార్మిడ్రాల్సుగారి పరిమళద్రవ్యములకు అనగా "లైన్" బ్రాండు సాఫులు, పాదరస, అత్తరులు మొదలగు వాటికి వీరు సోల్ ఏజెంట్లు.

ఉస్మానుగారి సన్మానసంఘము
ఖానుబాద్షారు మహమ్మదు ఉస్మానుసాహెబుగారు కార్పొరేషను అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిన పంజాబ్మున వారికి కుల్యాదులలో సామవారముకాదు 15 వ తేదీ సాయంత్రము 4.45 గంటలకు విందుజేయు యేర్పాటులు జరిగినవి. ఆ విందునకు గవర్నరుగారు విచ్చేయుదురు.

శ్రీ శ్రీ వనమా నరసింహ గుప్తగారు
గుంటూరుతాలూకా యేటుకూరు దేవాలయపు ధర్మకర్తలలో నొకరును గుంటూరునివాసియు నగు వనమా నరసింహ గుప్తగారు 6.12.24 తేదీన శ్రద్ధామనశేరి. వీరివయస్సు 70 సంవత్సరములు. ఈ గ్రామముతో యీయన పురాణకాల తేజములు చూచి గుంటూరుజనులు భీష్ముడు అని వాడుకొనుచుండిరి. ప్రజలవాడుక ప్రకారము వీరి మరణము ఏకాదశి తొణన తలస్థించెను. వీరియాత్మకు క్రిపాకికాంతినిచ్చుగాక. చిన్నము రామకృష్ణయ్య.

ఇస్లామియాకాలేజి
లిట్టన్ ప్రభువు శంఖుస్థాపనము చేసెను
ఇస్లామియాకాలేజిని స్థాపించుట కలకత్తా, డిసెంబరు 9:— ఇస్లామియాకాలేజియొక్క శంఖుస్థాపనముచేయు సందర్భమునందు జేనుక స్వల్పకాలము మంత్రిపదము వహించి చాల ఆశాభంగముల నొందిన ఇస్లామియాకాలేజిని ఒకరిన కార్యములకు లార్డు లిట్టన్ గారు స్తుతించిరి. హిందూమహమ్మదీయులు కీకవిశ్వవిశ్వాలయముందు గలసి మొలసి విద్యనభ్యసించుట లాభదాయకమని ఇస్లామియాకాలేజి విశ్వసించినను, ప్రత్యేకముగా మహమ్మదీయ ఊరసాంప్రదాయముల ప్రకారము విద్యనభ్యసించు కుతూహలమును నిరోధించుట ఉచితముగాదని ఇస్లామియాకాలేజిని గమనించిరి. ఇస్లాము విజ్ఞాన సాంప్రదాయముల ప్రకారముగ సత్ప్రవర్తనయు దైవభక్తియు గలవారై కాన్యాంగమునను, సంఘమునను మనకబడిక తమవూర్వికుల సాంప్రదాయముల ననుసరించి విద్యార్థులు లాభమునొందరను దృఢవిశ్వాసముతో శంఖుస్థాపనచేయుచుంటిని గవర్నరుగారు పట్టిరి. (ఆ. ప్రె.)

వార్తావరణస్థితి

1924 సం॥ డిసెంబరునెల 10-వ తేదీ బుధవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	ముఖ్యజిల్లాలో అత్యధికవర్షం 24 గంటలలో	ముఖ్యజిల్లాలో అత్యల్పవర్షం 24 గంటలలో	వర్షము	ముఖ్యజిల్లాలో వర్షము	ముఖ్యజిల్లాలో వర్షము
గోపాలపురం	81.8	61.4	...	24.88	44.96
విశాఖపట్టణము	80.8	67.3	...	15.44	37.09
కాకినాడ	79.8	65.6	...	21.87	39.09
మచిలీపట్టణము	80.8	66.0	...	12.04	41.59
కర్నూలు	84.5	67.8	...	8.56	26.01
ఒల్లూరి	84.7	66.5	...	2.45	20.51
కడప	85.2	69.8	...	7.20	31.23
నెల్లూరు	81.7	67.3	...	21.29	37.98
మద్రాసు	84.2	65.4	...	20.97	50.74
కడపూరు	82.9	66.0	...	23.85	52.94
నెలము	87.9	64.8	...	5.76	39.30
కోయంబట్టూరు	82.4	68.4	...	11.24	22.29
తిరుచనాపల్లి	88.5	69.1	...	9.27	33.18
నాగపట్టణము	82.8	71.4	...	22.72	54.98
మధుర	87.6	68.8	...	5.05	33.58
పాంబన్	86.8	75.9	...	18.08	37.00
తిరునల్వేలి	...	...	...	20.18	28.34
తిరుచేండూరు	82.2	71.1	...	14.52	64.51
కొచ్చిన్	83.6	73.1	0.8	15.18	114.51
కాలిక్ట్టు	87.8	71.7	...	20.71	117.16
మంగళూరు	86.9	72.1	...	4.18	125.68
బెంగళూరు	82.5	58.9	...	2.92	35.87
మెర్కాట	69.8	56.2	0.06	6.96	125.46
కొడైకనాల్	65.9	45.8	...	12.92	62.18

సర్కారు:—ఆకాశము నిర్మలముగ నె యున్నది. విశాఖపట్టణములో అర్ధగ్రాహి ఎక్కువ. మచిలీపట్టణములో పగటివేడి మి 24 డిగ్రీలు తక్కువ.
డక్కన్:—కడపలో మేఘములు ఒక మోస్తరుగ నున్నవి. తక్కినవోట్ల పలచగ నున్నయవి కర్నూలులో పగటివేడిమి 24 డిగ్రీలు తక్కువ. కర్నూలులో 8, బళ్ళారిలో 6, కడపలో 8 డిగ్రీలు కాంతివేడిమి ఎక్కువ.
కర్నాటకము:—మేఘములు పలచగ నె యున్నవి. కాంతివేడిమి 44 నుండి 5 డిగ్రీలు తక్కువ.
ఎండలు: బాగుగ గాయచున్నవి.
సి. ఆర్. సాఫూరు,
వార్తావరణాప్రజ్ఞాకు.

కావలితాలూకాబోర్డు ఎన్నికలు
ఈ నెల 14 డి సాయంత్రం 5 గంటలకు శ్రీయంత జేతభట్టరంగయ్యగారియింట్లో కావలితాలూకాబోర్డుకు నిలవదలచిన కాంగ్రెసు ప్రతినిధులయొక్కయు ముఖ్యులగు ఇతర కాంగ్రెసు ఆభిమానులయొక్కయు సమావేశముజరుగును. సదరుబోర్డుకు కాంగ్రెసుపక్షమున నిలువదలచినవారు 18 డిలోగా శ్రీయంత జేతభట్ట రంగయ్యగారిపేరికి ఆర్డీలు పంపుకొనవలసి యుండును. ఆర్డీప్రతినిధులైరు కాంగ్రెసు ప్రమాణ పత్రముందు చేవాట్లచేయవలసియుండును.
కె. వి. రాఘవాచార్యులు
నెల్లూరుజిల్లా స్థానికస్వరీపాలనోపసంఘకార్యదర్శి
చిరుతపులిచే నాకబడుట
కిక్కిరాచూరు, డిసెంబరు 10:— ఘనత వహించిన నిజాముగారి ప్రభుత్వముయొక్క నుంకపు కాళాధికారి యగు బార్మిడ్రెవ్విను నొకయందొగి కమానుమీదనుండగా పుచ్చేనాకబడెను. వానిరెండుచేతులను గాయములు దిగెను. తొడమీద గాయముతగిలెను. జి. వి. పి. రై-మార్గముమీదనున్న చంద్రయనుచోటికి చికిత్సకు డెవ్వికగారు గొంపోబడిరి. బహుశః ప్రాణహాని సంభవించునాడను. (ఆ. ప్రె.)

మైసూరు శాసనసభ

ప్రశ్నోత్తరములు

లెంగుళూరు, డిసెంబరు 1:— నేటిఉదయమున సమావేశమైన మైసూరుశాసనసభలో ప్రశ్నలు వేయబడెను. మైసూరు సివిల్ సర్వీసు ఉద్యోగులు సివిల్ సర్వీసు సంఘవాసిక సమావేశమునకుబోవునప్పుడు వారు ద్యూటీమీదనే యుండుట ప్రభుత్వమువారెంచి బత్తెములిచ్చుచున్నామని ప్రభుత్వమువారు నొకప్రశ్నకు సమాధానమిచ్చిరి. 1924 వ సంవత్సరపు వరదవలన ఆరువేలయిండ్లు మాల్బోయెననియు రూ 55000 లు కేంద్రవరదపహాయనిధి ప్రాగుచేసెననియు మరియొకప్రశ్నకు ప్రభుత్వమువారు జవాబిచ్చిరి. (ఆ. ప్రె.)

గుంటూరుజిల్లాలో నవంబరు 15 వ తేదీతో

అంతమైన మానమునకు నూలుపంపినవారు

ఈనెలలో జిల్లామొత్తమీద జాతీయపాఠశాలలలోని విద్యార్థులలో సహా 488 మంది నూలుకానుకలను పంపినారు. ఎన్నికసభ్యులయొక్కయు, ఇతరులయొక్కయు, అంకెలను జేరుజేరుగా తాలూకావారీగా క్రింద నిచ్చుచున్నాను.

తాలూకా	ఎన్నికసభ్యులు ఇతరులు
1 రేపల్లె	23 122
2 తెనాలి	26 103
3 గుంటూరు	13 22
4 బాపట్ల	13 26
5 సత్తెనపల్లి	5 8
6 సర్పాచాపురేట	8 3
7 వల్పాడు	1 3
8 ఒంగోలు	1 2
9 వినుకొండ	3
తాలూకా తెలియనికేసులు	3
గరి	322

వెనుకటి నెలలో నూలుపంపిన వారి మొత్తము సంఖ్య
322 కావలసినంత అభివృద్ధి కలుగజోయినను, నూలుపంపకు వారిసంఖ్య నెమ్మదిగా అభివృద్ధిచేందుచున్నది. కాని యీ అభివృద్ధి ప్రభుత్వంలో నున్నదిగాని, సభ్యులలో కనబడుటలేదు. రెండవమాసములో నూలుపంపిన ఎన్నికసభ్యులసంఖ్య 9 కమాడవమాసములో పంపినవారు 12, యీ మాసములో పంపినవారు 10 మంది. ఈ నూలుపంపకు తీర్మానము అమలులోనికివచ్చి యిప్పటికి 2 మాసములై, యీకార్యక్రమమునుండియు జ్ఞాపకం పంపబడుచున్నను, పత్రికలలో ఈ విషయమై యెన్నియో వ్యాసములు వ్రాయబడుచున్నను, తమచుట్టుప్రక్క నుండి సభ్యులుకాని వారెందరో నూలుపండి పంపుచున్నసంగతి దినదినము అంగ్రప్రతిలో ప్రకటింబబడుచున్న జాబితాలవలన తెలిసికొనుచున్న యెన్నికసభ్యులలో అధికసంఖ్యాకు లింకను తమవిధిని గుర్తింపకుండుట కడుంగదు శోచనీయముగనున్నది. వచ్చేజనవరిమాసమునుండియు కాంగ్రెసుసభ్యత్వమునకు నూలుపంపా అమలులోనికి రానున్నది గనుక, ఇంతవరకును వడుకుట నారంభించని యెన్నికసభ్యు లికనైనను మహాత్ముని ఆజ్ఞను శిరసావహించెదరని అశించుచున్నాను. ఈనెలలో ఖడ్గరు బోక్సలలో పనిచేయుచున్న జేతానాథులు ఇతరులతోపాటు బెల్లంకాంగ్రెసుకు చెల్లుదురు. గనుక డిసెంబరుమాసమునకు పంపవలసిన నూలు నందరును 10 వ తేదీలోగా తప్పక పంపబ్రాధింతులు. ఇంకను చాలామంది పంపునూలు 2 వేలగజములకు తక్కువగా నేయుంటున్నది. అందులో జాతీయపాఠశాల లోని విద్యార్థుల నూలు సర్వసాధారణముగా చాలా తక్కువగా యుంటున్నది. గుజరాతుదేశముతోటి బాటిలు 2 వేలగజములకు తక్కువ పంపువారిసంఖ్య తక్కులోనికి తీసికొనబడదన్న సంగతి అందరికిని ఇంకొకపర్యాయముజ్ఞాపకము జేయుచు యీ డిసెంబరు మాసములోనే నూలుపంపుచు పూర్తికానుకను పంపవలెనని ప్రార్థించుచున్నాను.
వ॥ ము॥ ప్రసాదరావు,
జిల్లాకాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి.

బెల్గాంకాంగ్రెసుసభ:

ఆంధ్ర ఖద్దరు

బెల్గాంకాంగ్రెసు ఖద్దరు ప్రదర్శనశాలలో ఆంధ్ర ఖద్దరు బోర్డు దుకాణమును పెట్టుటకు నొక సంఘము సేర్పరచినారు. ఆంధ్ర దేశమునుండి ఖద్దరు అమ్మకమునకు ఖద్దరు పంపదలమొన్నవా కందరి తాము పంపు ఖద్దరు ఈబోర్డు వారి పరంగా తమ ఖద్దరు బిప్ప తీవ్రమయెడల తగిన జాగ్రత్త తీసికొని అమ్మకము చేయించెదరు. అందుకయిన ఖద్దరులు పంపిన ఖద్దరు ఖరీదు ననుసరించి వాటాలుగా అందరను కలసి యిచ్చుకొనవలసి యుండును. అమ్మకముకాని బట్టలు అమ్మకము అయినవాటి ఖరీదు ఎవరికి రావలసినను వారికి పంపబడును. ఈ వర్తకుల సమ్మతియవారు ఈదినవ చివనా మాకు 15 వ తేదీ వెంటనే తెలియజేస్తూ 20 వ తేదీ బెల్గాం చేరులాగున సరకులు పంపవలయును.

చిరునామా:—నాళం చిన భీమరాజు,

గాంధీ పరిశ్రమాలయం, రాజమండ్రి.

బెల్గాం అడ్డెసు: ఆంధ్ర ఖద్దరుస్థావరము, బెల్గాం.

1. ధరలలో తాము పంపుపరకులకు మూడుపట్టిలు తయారుచేయించి పంపవలయును.
2. ప్రతితానవిదను, పంపువారి అడ్డెసు, పాడపు, పెడల్పు, గజముఖిరీదు, మొత్తంఖరీదు, స్పష్టముగా ఉంచవలయును.
3. పంపుసరకు సాధారణముగా అందమైనదిగాను, సన్నముగాను నుండినయెడల అమ్మకము వీలుగానుండును.
4. అమ్మకముకాని సరకు విస్తారముగా పంపినయెడల ఖద్దరులు ఎక్కువగా ధరింపవలసియుండును.

ఆంధ్ర ఖద్దరుబోర్డు స్థాలుకమిటి

సంకటి కొండారెడ్డి

నాళం చినభీమరాజు

ఈన్నవ రామలింగంపంతులు

స్వరాజ్యపక్షసమావేశము-బెల్గాం

కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును గూర్చి ఆలోచించుటకు 25 వ తేదీ ప్రార్థన 9 గంటలకు బెల్గాంలో స్వరాజ్యపక్ష సమావేశము జరుగును.

కాంగ్రెసు అయిపోయిన వెంటనేగూడ ఒక సమావేశము జరుగును. అది ఎప్పుడు జరుగునో ముందు బెల్గాంలో తెలుపబడును. ఈ మీటింగు చర్చించువిషయములు:—

1-వ. భారతాసనసభలోను రాష్ట్రాసనసభలోను ఈ సవత్సరపురి (1. 2) దేశములో ఈయెడు చేయ వలసినపని. 2. స్వరాజ్యపక్షవిధానమును సవరించుట.

ఈ ప్రైవేటుసభలు ఆతిమఖ్యములు. సభ్యులందరను రావలెను. స్వరాజ్యపక్ష విధానమును మార్పు సవరణలు పాకిం అబ్దుల్ వల్లీ (స్వరాజ్యపక్ష సహాయకార్యదర్శి ఆనంభవన్ ఆలవవాబ్) గారికి 18 తేదీలోగా తెలిపవలెను.

రైతులయొక్క ఉత్కృష్టత

గహించుట

బెల్గాంకాంగ్రెసు ఆహ్వానసంఘము

బెల్గాంకాంగ్రెసు ఆహ్వానసంఘమువారు యీ క్రింది తీర్మానమును ఆమోదించిరి.

కర్ణాటక రాష్ట్రములో జరుగు ఈ కాంగ్రెసు మహాసభకు వెనుకబడి యున్న తరగతులవారికిని పతిభాతులను ప్రాతినిధ్యమొసరుటకుగాను 15 మంది కృషీవరులకు 15 మంది పతిభాతులవారికి జిల్లా కోర్టుకు చొప్పున కాంగ్రెసులోనికి ఉచితముగా రానీయవలసినదని ఆజ్ఞాపత్రముల నీయమలయినని యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

అఖిలభారత గ్రంథాలయసభ

బెల్గాంలో జరిగినను

దానుగారు అధ్యక్షులు

అఖిలభారత గ్రంథాలయసభ తృతీయసమావేశము ఈ నెం: 24, 25 తేదీలందు బెల్గాంలో జరుగును. శ్రీయుత చిత్ర రంజనదాసు గారి రధ్యక్షత వహింతురు.

రైలుగార్లువై కేసు

జరిమానాశిక్షలు రద్దుచేయబడుట

తేటిదినము హైకోర్టునందు ప్రధాన న్యాయమూర్తి, న్యాయమూర్తి మాధవజ్ఞవాయగుగార్లు "ఆర్. కె. మరాఠ్" యనురైల్వేగార్లువై లేబడినకేసునందు కర్నూలు సబ్డివిజన్ కోర్టువైట్టుగారి తీర్పుపై అపీలుచిరారణ గావించి మద్రాసు నిజ్కోర్టు నెంచి శిక్ష రద్దుచేసిరి.

గతసంవత్సరము నవంబరు 5 వ తేదీన గుంటకల్లునుండి బెజవాడకు వెళ్లు పాసెంజరుబండిలో రంగనాయకమ్మ యను నొక మహిళగల కుటుంబిని యగు బ్రాహ్మణస్త్రీ బెజవాడకు వెళ్లుచుండెను. ఇంజనును గార్లుపెట్టుకొని మధ్యనున్న స్త్రీలకొరకు ప్రత్యేకింపబడిన బెత్తెయందు ప్రయాణించేయుచుండెను. ప్రావీణ్యమువారి వాదనప్రకారము రైలుబండి రంగపురమువద్ద రాత్రి 2 గంటలకు ఆగెను. ఆసమయమున దా స్త్రీ గార్లుపెట్టెనపు యిరుముచిరణించి మాగన్నుగనిద్రించుచుండెను. ముద్దాయి తనవీరను పాదములనుంచి తెర్రాళ్లవరకు పైకిటాగినటులు ఆమె కనుగొని వెంటనే కేళులై చెను. ఇంతలో రయిలుబండి సాగి స్టేషనువదిరిపోయెను. సంద్యాలస్టేషను చేరగనే ఫిర్యాది రంగనాయకమ్మ రయిల్వేపోలీసువారికి నేరమును తెలియచేసెను. ఫోనుతాలాకా మేజిస్ట్రేటుకేసును విచారించి ముద్దాయిపై నేరమును రుజువుపరుపబడినందున 4 నెలలు కఠినశిక్ష విధించెను. ఫిర్యాది మరల అపీలుచేయుగ సబ్-డివిజన్ కోర్టు మేజిస్ట్రేటుగారు ముద్దాయి చేసిననేరమును విశ్లేషించుచు, ఆతనికి విధింపబడినశిక్షను గురించిమాత్రము మాద్రయి రయిల్వే కౌఖయము 20 సెంటలనుండి పనిచేయుచున్నందున, ఆతనికి ఖయ్యుమిఖింపబడినకాకరి జాప్తుటయు మరియితరసప్తములపా అగునని కనికరించి శిక్షను మార్చి రు 200 లు జరిమానా విధించెను.

హైకోర్టునందు ముద్దాయితరపున న్యాయమూర్తిగ్రాంటు,టి. ఎమ్.కమూరిగార్లువాదించుచు ఫిర్యాది బండిలో గవాక్షము గుండ పాదములనుపట్టుపారములై పుడు చాచి నిద్రించుచుండెననియు, గార్లు దానిని గమనించి కార్లు మునుముగొనవలసినదని పాదములపై తట్టివట్టును, రైలువే పోలీసువారికిని గార్లుకున్న గల విరోధమువలననే ఈనేరమంతయు కల్పింపబడినదనియు తెల్పిరి.

న్యాయమూర్తులు వాదన సంగీకరించుచు క్రిందికోర్టు నందలిశిక్షను రద్దుచేసిరి.

* * * * *

తేటిదినము మదరాసు హైకోర్టునం దీక్రిందవివరింపబడిన వారలు ప్రధానన్యాయమూర్తిగారి సమక్షమున హైకోర్టు న్యాయవాదులుగ చేర్చుకొనబడిరి.

1. శ్రీయుతులు:—యమ్. ఇ. రాజగోపాలాచారి
2. శ్రీయుతులు:—యమ్. కృష్ణమచారి
3. శ్రీయుతులు:—కె. గోపాలరావు
4. శ్రీయుతులు:—ఎ. లక్ష్మయ్య
5. శ్రీయుతులు:—పి. చక్రపాణి అయ్యర్
6. శ్రీయుతులు:—యమ్. రామకేషయ్య

పోరగోకేసు

బొంబాయి, డిశంబరు 9—మోసముచేయుటకు ప్రణాళిపించి పోర్లగోచేసినందున కరీం కాసిమ్ అను అబ్దుల్ హుసేన్ అనువానిపై కేసుచేయబడి మాదాప బొంబాయిప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగారి యెదుట విచారింపబడుచున్నది. పా 900 లకు నొకబిల్లు పోర్లగోచేసి సరియగు బిల్లులై ముద్దాయి బ్యాంకులో మార్చబ్రయత్నించెను. జూను 27 వ తారీఖున నాలుగు డ్రాఫ్టులు బోయినవని వక్షిణ ఆఫ్రీకా స్టాండర్డు బ్యాంకివారు బొంబాయి పోలీసువారికి తంఠినిచ్చిరి. నవంబరు 12 వ తేదీన నొకడ్రాఫ్టును యీస్టర్లబ్యాంకిలో ముద్దాయి మార్చుకొనెనని తూ 1210F-1-0 లకు పా 500 ల డ్రాఫ్టును దీసికొనెను. మరుచటిదినమున మరియొక డ్రాఫ్టు మార్చుటకు బ్యాంకిలోగా బాంకి అధికారులు పోలీసువారికి కలుసుచేసిరి. డ్రాఫ్టుతో ముద్దాయి పోలీసువారిచే అరెస్టుకాబడెను. ముద్దాయివద్ద నొకడ్రాఫ్టుగలదు. వానిచందు అనువాని దిగ్గరి మరియొక డ్రాఫ్టుపట్టుపడెను. ముద్దాయి అరెస్టుకాబడెనని తెలిసినతోడనే వానినిదురు డ్రాఫ్టు చింపి ప్రక్కయింటిమీద బారచేసెను. ముక్కలన్నియు బోలీసువారు యేరిరి. విచారణ శిల్పి చేయబడెను. (ఆ. ప్రె.)

జి. ఐ. పి. రైల్వేకంపెనీవై కేసు

రిజర్వచేయుటకు దరఖాస్తు సామ్యుదీసికొనిన రైల్వే కంపెనీవారు బాధ్యులూ లేదా అనువిషయము సారాంశము

వాది నేతు గోదాలాల్జీ సోరిమూల్జీ అను సంపన్నుడగు బొంబాయి బ్యాంకరు

బొంబాయి, డిశంబరు 9:—రైలుబండిలో కొన్ని స్థానములను రిజర్వచేయుటకు దరఖాస్తు సామ్యుదీసికొనిన విమ్మట రైల్వేకంపెనీవారు బాధ్యులూ లేదా అను విషయముపై జి. ఐ. పి. కంపెనీవారిమీద రూ 50.00 లకు నష్టము క్రింద నీయవలసినదని నేతుగోదాలాల్జీ సోరిమూల్జీగారు దెచ్చిన న్యాయమునకు బొంబాయి ఉన్నతస్థాన న్యాయమూర్తులగు కంపుగారి యెదుట విచారణకువచ్చెను. 1921 నవంబరు 18 వ తేదీన నాగనుచందు అనునతని బొంబాయినుండి మదరాసు నకు బోవు బండికి ఆరు రెండవ తరగతి టిక్కెట్లను, కొనుటకును మరుచటిదినమునాటి రాత్రి మదరాసుమేలులో ఆరురైల్వే రిజర్వచేయుటకు వాది అంపెను. నొకబండిలో ఆరురైల్వే రిజర్వచేయుటకు మూడు రూపాయలు రుసుము చెల్లించబడెను. కాని మరుచటిదినమున బండి ప్లాటుఫారము మీదకురాగానే అయిదుగురు కూర్చుండుటకు మాత్రమేగల కంపార్టుమెంటు మాత్రమే రిజర్వకాబడెను. తనతోగూడ వచ్చిన ఐదుగురు స్త్రీలకు కంపార్టుమెంటులో గూర్చుండలేట్టి తనకు మొదటితరగతిబండిలో గాని రెండవతరగతి బండిలోగాని తావిచ్చిన యెదుటలేదా సామ్యుయిచ్చెదనని వాది స్టేషను మార్పులతో దెల్పెను. పెద్దతరగతుల బండ్లలో కాలీలేదనిస్టేషనుమార్పుకు జవాబిచ్చెను. వాది టిక్కెటుమీద నట్లు యెండాన్సుమెంటుస్టేషనుమార్పులచే చేయింకెను. అప్పుడు మూడవతరగతి బండిలో వాది సకల యిచ్చెదులు పడిత్రయాణము చేసెను. తన్ను ప్రయాణములో కష్టపెట్టినందుకును తన్ను యిట్లు చిన్నపుచ్చి అవమానపర్చినందుకును వాదింష్టమునకు కంపెనీవారిపై కేసుచేసెను.

మరుసటి దినమువరకును నిశ్చయముగ రిజర్వచేయుటకు చెప్పబాలమని రిజర్వచేయుటకును ముగుసించుతో దెల్పననియు, కోచింగుగైడ్లనందలి 72 వ పేరావలన కంపెనీవారు స్థానములను రిజర్వచేయుటకు బాధ్యులకారనియు, యిచ్చప్రకారముగా వాది తక్కువతరగతి బండిలో ప్రయాణమైబోయెత్తుటచే మాననష్ట మెట్లు వాదిల్లెతో తమకుదెలియకున్నదనియు ప్రతివాదులు దెల్పుచున్నారు. నష్టముదీసికొనుటకు అధికారము లేకపోయినను లేదా టిక్కెట్టుసామ్యుముఖరాయుచ్చివేయ సిద్ధముగ నున్నాననియు ప్రతివాదులు దెల్పిరి. వాదిపక్షమున అడ్వకేటు జనరలు, సర్ చిమనలూర్, పెరల్ వాడుచి. కె. ఐ. సే గార్లును ప్రతివాదులపక్షమున కాంబెల్లు, ఆర్. కె. దావ్తాశీ న్యాయవాదులు వాదించిరి. (ఆ. ప్రె.)

దారుణము

మోటారు బండితోలుకొను పంజాబీవానిని రివాల్యరుతో బ్రేల్లుట తుతగాత్రునివాద్యులము

కొక్కతా, డిశంబరు 9:—పశ్చిమబెంగాలునందలి కోనా వద్ద ముగ్గురు బెంగాలీ యువకులు మోటారుబండి తోలుకొను పంజాబీవానిని రివాల్యరుతో బ్రేల్లు నా బండి దోలుకొనా యిరి. అప్పుడు సర్క్యులరు కోర్టు శృణానభూమిపద్ద నా మోటారుబండి గలదు. సామానంతయు పోయెను. బండితోలు వాడుకూర్చుండుస్థానపువెనుక భాగము తూంట్లు పడియుండెను. బండి పెట్టెయందు నొకగుండు గలదు. గాయములుదీనిన బండివాడు బ్రతుకునోలేదో దెలియదు. బండివాని ప్రక్కను కూర్చున్న యువకుడు తన స్నేహితులు బండిదిగ్గరనే బండితోలు చక్రమును అందుకొనజోప బండితోలువాడు నాయువకుని త్రోసివేసెననియు, అప్పుడు భూమిమీదకున్న యువకుడొకమరివాల్యరుతో తనమీద బ్రేల్లుననియు యువకులు భద్రలాగుతిరగతివారిరెండు బోచిరనియు బండితోలువాడు దెల్పెను. ఇంతవరకెవ్వరను అరెస్టు కాబడలేదు.

కేసినారమునాడు మోటారు అడ్డెబండిలో రంగీగారితే వినువబడిన రివాల్యరు యజమానునకు బండివాడురెల్లరు చెడకుండ అర్పించెను. (ఆ. ప్రె.)

రాష్ట్ర ప్రభుత్వముల వంతు

నిర్బంధకాననములు

జేసిల్ బ్లాక్ గారి యభిప్రాయములు

మద్రాసు మెయిలు కలెక్టర్ విలేఖరి ఇండియా ప్రభుత్వ ఆర్థిక కార్యదర్శకుల సర్ జేసిల్ బ్లాక్ గారిలో సంభాషించిన బ్లాక్ గారు రాష్ట్రములు చెల్లింపవలసిన వంతులను గూర్చి ఇట్లు తెప్పిరి.

“రాష్ట్ర ప్రభుత్వమును గురించి నేను చెప్పదగినది ఏమనగా ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఆర్థిక పద్ధతిలో ప్రభుత్వము మిగులు నట్లు చేయుటకు, ఖర్చును తగ్గించుటకు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వముల యొక్క వంతులు చెల్లింపవలసిన వంతులను గూర్చి ఇట్లు తెప్పిరి. ప్రభుత్వములు చేయుచున్న యాపకములు, నేను మద్రాసు ప్రభుత్వము యొక్క యుద్ధాధికార ప్రభుత్వముల యొక్క యుద్ధాధికారములను గురించిగాను. సంస్కరణములను సభాపరచి హిందూ దేశ ప్రజల యొక్క ఆర్థికాభివృద్ధి (ప్రయత్నించుటలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వమునకు వారియొక్క విధానమును కొనసాగించుటకు కొంతదెబ్బ వారి యధికారము క్రింద మండలములను నేను గ్రహించిగాను. ప్రస్తుతము నేను చేయు సంస్కరణములను మద్రాసు ప్రభుత్వము యొక్క స్థితిగతులను తెలిసికొన్నాను. మద్రాసు యొక్క స్థితిగతి గాను యుద్ధాధికార రాష్ట్ర ప్రభుత్వములకు లభింపగలదు అలాగింది పనిచేయుదు నని నమ్ముచు చెప్పుచున్నాను.

రెండుగాలు చెల్లింపవలసిన వంతులను గూర్చి వచ్చే సంవత్సరము యేమి జరుగవలసినది తెలుపుమని అతడు అయ్యది బాగుగ అలోచించవలసిన విషయమనినది, అందును గూర్చి ప్రస్తుత మేమియు తెప్పజానుననియు, కాని ఇండియా ప్రభుత్వపు ఆదాయ వ్యయ నిర్ణయ పట్టిక చర్చకు వచ్చినపుడు తాము జేసిన ఉపన్యాసమును బాగుకొనవలయునని తెప్పిరి. పన్నులు తగ్గించు విషయమే భారత కానసభ వారు జేసిన పద్ధతిగ సమ్మతులనిచ్చిన రాష్ట్రములకు ఏమియు సహాయమురాదు గాన అప్పుడెట్లు? అని విలేఖరి ప్రశ్నింపగా బ్లాక్ గారు వెంటనే ఇట్లు గుర్తుచేసి సమంజసముగాదనియు, ఈ విషయము ప్రత్యేకము మద్రాసుకు సంబంధించియున్నదియు, మరియు రాష్ట్ర ప్రభుత్వముల తగ్గించుటకు కేంద్ర ప్రభుత్వపు ఆదాయ పట్టికలో మిగులుకునుపించవలయును. అట్లుగట్టుకు పన్నులు తగ్గించవలయు నను మాత్రము పనికిరావనియు, రాష్ట్రములకు ఆర్థికముగ పూర్తిగ వెనుకబాటునివ్వవలయునని కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు 9 కొట్ల రూపాయలు మిగులవలయుననియు, ఇందుకు ఖర్చును తగ్గించుచు పన్నులను ఉన్నవాటిలో నే మెప్పుడగునపుడు రాష్ట్రములకు సహాయము చేయవలయుననియు, ఈ వస్తువులందు దేనినిమానిన రాష్ట్రములకు సహాయము చేయుట ఆలస్యమునని తెప్పిరి.

నిర్బంధకాననములు

బొంబాయి సమాజేశ్వరుడు నిర్బంధకాననముల గూర్చియు పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారిని గూర్చి అలెగ్జాండరు ముద్దేమెను గారు చెప్పినవానిని గూర్చియు సత్యమూర్తిగారు చేసిన హెచ్చరిక విషయమును గూర్చియు విలేఖరి యదుగంగ బ్లాక్ గారు సత్యమూర్తిగారు చెప్పినది తాను చదివిననీయు, అలెగ్జాండరు ముద్దేమెను గారు తాను పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారిలో నిర్బంధకాననములను రద్దుచేయుటకు అలోచించుచున్నామని అంటివామనియు, సత్యమూర్తిగారు చెప్పినట్లు రెండుగాలులో ఏదైననుంచి నిర్భాగముతో కుట్రసమాచారమున్నచో ఇట్టి సమయములో ప్రభుత్వమువారు నిర్బంధకాననములను రద్దుచేయువారని దేశ విషయకై గ్రహించియుండవలెను. నేనుగాని, ముద్దేమెను గారుగాని సత్యమూర్తిగారు మానించినవిషయములు చెప్పియుండలేదు. పండిత నెహ్రూగారిలో గాని ముక్తియొక్కలో గాని ఈ విషయమే మేమేమియు జెప్పియుండలేదు. ఆరాజీయమై, మంచి నిర్భాగముతో కూడిన కుట్రసంఘముకంటే బెంగాలునందు గలకని ప్రభుత్వమువారి యెందురు నిర్బంధకాననములపై నయ్యు ముజాఫుల్లో నేను ఎవరికిని వెనుకబడను కాని సత్యమూర్తిగారు చెప్పినట్లు ఈ స్థితిలో ప్రభుత్వమువారు నిర్బంధకాననములను రద్దుచేయక పోవుట వోషమగాదు. అని చెప్పిరి. మద్రాసు మెయిలు పత్రిక

నీటిమీదియు భూమిమీదియు నుంకముల రాబడి

కలకత్తా, డిసెంబరు 9:— వాణిజ్యభాగవారి లెక్కల ప్రకారము నవంబరు నెలలో సముద్రముమీదను భూమిమీదను వసూలైన నుంకముల రాబడి మొత్తము రూ. 485 లక్షలు. ఇనుక డిసెంబరు 425 లక్షలు, వెనుక డిసెంబరు 405 లక్షలు వసూలయ్యెను. ఈ సంవత్సరపు నవంబరునెల ఆదాయము 485 లక్షలలోను ఉత్పాదించి కాబడి చేరలేదు.

(ఆ. ప్రె.)

ఆంధ్ర నాటకరంగము

గత రెండునూడు సంవత్సరములనుండియు ఆంధ్రము నాటకరంగము యొక్క ప్రగతిని పరిశీలించుచున్నాను. కాని విద్యాధికులు ఇంకను తగినంత శ్రద్ధ వహించుటలేదు. విద్యాధికులే కలెక్షన్ దుత్వముతో పాఠశాల నంతవరకు ఆంధ్ర నాటకరంగము ఎప్పుడును ఉత్తమ స్థితికి రావాలదు. ఇప్పుడు కొంతవరకయిన కనుపట్టుచున్న నామమాత్రపు ప్రాత్యాహము గాక వారు పాత్రములను ధరించుటకు కూడ సిద్ధముగ నుండవలెను. పూర్వపు బ్లాగ్ సరసమిదోపసభ అందుకనియే అంతేమీరు, అంత ప్రాముఖ్యము, పరిపాలించియుండెడిది. బ్లాగ్ నాటక సంఘములయందు సాధారణముగ లాడుదు గాని, స్కూలు మాస్టరులు గాని, చివరకు కొంతవరకయిన విద్య నభ్యసించిన వారైన గాని మనము చూడవచ్చును. వారి నాటకరంగమునందు ఏ నాలుగు నిమిషములు నిర్మితపాత్రయైనను ఏలాంటి యేవరో అపాత్రను ధరించుచుందురు.

విద్యావిహీనడయిన నటుడు అనేకముఖ్యవిషయములను గ్రహింపలేదు. తాను నాటక కళయొక్క ప్రభువు నూత్రములను నేర్చుకొనుటకు ప్రయత్నింపడు. అట్టివారు ఈ క్రింది కొన్ని ముఖ్యనూత్రములను గ్రహింపవలెను.

నటుడు ఎప్పుడును రంగస్థలమునందు సాధ్యమగునంత వరకు స్వేచ్ఛగానుండవలెను. తాను ఎప్పుడును ఏదైన బంది భావాలో ఉన్నట్లు తెంచగూడదు. స్వేచ్ఛగనుండినే గాని నటుడు మనస్వేచ్ఛను ర వలదిభావములు చెల్లెచ్చుటకు సాధ్యపడదు. భావమునకుగాని ప్రేక్షకుల మెప్పు వడయుటకు గాని తలసమై నర్చుచున్నానని యెంచక నటుడెప్పుడును తాను ధరించు పాత్రయొక్క నిజభావమును చూపవలెను. ఆలక్ష్యమే ప్రభావము. భక్తిరస పాత్రావ్య మగు ఒకానొక పాత్రమును ధరించుటకు ఒక ముప్రసిద్ధనటుడు ఆనాటక దినములయందు ఉపవాసము చేయునట. అస్థితియందు తానాపాత్రము నెంతయొక్కగా పోషించి సభ్యులను అనందమగ్నులనుగా చేయుచుండెడివాడు. ఈ విషయ మెంతయు భావగర్భితము. మన సామాన్య నటులు ఇట్టి ముఖ్యవిషయమును గమనింతురగా? మరియు పాత్రవేషధారణ ప్రాముఖ్యము మనవారు ఏమాత్రమును గ్రహించినట్లు కనబడదు. తానభ్యసించు పాత్రచరిత్ర గ్రహింపవలెను. నటుడు తాను ధరించు పాత్ర యేకాలమునకు చెందునో యేకాగికతకు చెందునో మొదలగు విషయమును గ్రహింపవలెను. అట్లు పరిశీలించిన ఆరణ్య ప్రాంతములయందు సంచరించుచు అసభ్యపడుటకు ఏర్పడిన పాత్రధారుడు రాచరికగల జున్నులతో నుల్లసమగుచిన్నాములతో ప్రవేశించునా? ఇక స్త్రీ పాత్రవేషధారణము ఇంకను చిత్రము. ఎంతవరకు సామ్యము తెచ్చుకొని రంగుల యదుపుల ను ధరించుట యే గాని ఆయా సందర్భానికి తముల గురు ముల ను వాడరు అపాత్రయందుకై నిర్మించినది తెలియనది అపాత్ర వేషధారణ విషయమే మాత్ర మెట్లు గ్రహింపగలదు? అన్నిటికన్నను ముఖ్యమగునది యీ విషయము. మన నటులు ఇంకను సంగీతమే నాటకమునకు ప్రధానమనియు, బరాలూకొట్టియే ప్రేక్షకులను మెప్పింపగలమనియు తలంచుట తోచనీయు. ఈ దురభిప్రాయము యాపు మాసిపోవుటకు సంగీతకాలము పట్టుకో చెప్పలేము. ఈ విషయముయొక్క ప్రచారము ఏమియు జరుగుటలేదన్న అతిశయోక్తి కాదు. భావప్రకటనమే నాటక కళ రహస్యమని గుర్తెలుగవలెను. పాటలద్వారా సంగీతము ద్వారా భావ ప్రకటనమునకు వీలులేదు. సంగీతమునకు భావ ప్రకటనమునకును నుత్తర దక్షిణ భ్రమములంత వ్యత్యాసము కలదు. రసాభివ్యక్తి చరుచుడగునట్లుడే శ్రేష్ఠమగు కొద్దిగనైనను ఇంకను పద్యములతోడనే ఉండవలసిన యింకను వాదించుచున్నాను. అట్టి వారు సమయాసమయములను గుర్తెలుగవలెను. చిరయంకముందు రుక్మము పటాని తా నొనరించిన భూరకర్మములకు పశ్చాత్తాపపడి మిన్ను మన్నెరుగక విలపించుచుండు నాతడు మోహనరాగమున నీపపద్యమును అప్పజెప్పుట యెంత అశాస్త్రముగాను అసభ్యముగా నుండునో చెదువరులు గ్రహింపగలరు. తాను మాటలాడుటకే అశక్తుడుగానున్నప్పుడు పాడుటకు శక్తుడనునా? సంగీతమే ప్రధానమును రసికులకు పాటకచ్చేరీలే శివభామ!

ప్రేక్షకులములను నీటిని శ్రద్ధగా గమనింపవలసిన అంధ్రునిటులకు ప్రాశస్త్యము. ఇందు ఈ విషయములకు కన్నులకు కట్టినట్లుగా

టారిఫ్ బోర్డు

తాకర్ స్పింకు కంపెనీవారి సాక్ష్యము

కాగితములపై పన్ను విధించుట ప్రకాశకుల కమిటీ ముగిసినట్లు కలుగ జేయును

కలకత్తా, డిసెంబరు 9:— కాగితపు పరిశ్రమ విషయమున టారిఫ్ బోర్డువారి యెదుట తాకర్ స్పింకు కంపెనీవారు సాక్ష్యమిచ్చిరి. కంపెనీవారి ప్రతినిధియగు సి. యఫ్. రూపకో గారు యిచ్చిన సాక్ష్యము ప్రకాశకులయొక్క అచ్చుపనివారియొక్క వర్తకమునకు గలగుమార్పును గురించి మాత్రమే యాయబడెను. రివిన్యూ అధికారులు దప్పు మిగిలినవారి కెవ్వరికిని కాగితముపై పన్ను విధించిన బాధించినచో తోచును. స్థానికముందు దయారు కాబడుచున్న కాగితములు తమకంపెనీనంటి కంపెనీకు బనికిరావనియు, కాగితములపై పన్ను విధించినయెడ విచిత్రము కాగితము లెక్కువ ధర బెట్టి కొని గ్రంథ ప్రకటనము గావించవలసియుండుననియు దావంజీసి పుస్తకముల నెల మెప్పుకాబడుననియు దూపకోగారు తెల్పిరి. అచ్చు చేయుటకు ఉపయోగకరమైన కాగితము రీతే కేళు. దలి కాగితపు యంత్రములు దయారు చేసినచో తప్పక యెల్లడ నవి ఉపయోగించవలయును. విచిత్రములనుండి దిగుమతికావకు కాగితమే కావలయునని మేము కోరువారముగాము. యుద్ధము జరుగు దినములలో హిందూ దేశముందు దయారు కావకు కాగితములను తమ డైరెక్టర్స్ అను ప్రకటనకు అచ్చు చేయుటకు పయోగించిరి మరియు యిప్పుడు విచిత్ర కాగితములతో నా గ్రంథము అచ్చు చేయబడినది మరియు నందుచే ప్రతులు బాగుగ నున్నవి మరియు సాక్షి ప్రమాణమిచ్చుచు తెల్పెను. చాల హైంజుల కంపెనీలు పుస్తకములను ప్రకటించునట్లు వనియు కొన్ని రంగులతోను చిత్రములతోను వెలువడుచున్నవి మరియు అట్టి కంపెనీలవారలందరును కాగితముపై పన్ను విధించినయెడ నక్షమను నక్షభించెదరనియు నాక్షి తెల్పెను. కాగితముపై పన్ను విధించబడినచో బడిపోవు బాబరు పుస్తకములు, విద్యా గ్రంథములకు ఖరీదు బెరుగును. పన్ను చేయుట చేత కాగితపు యంత్రాధికారలకు బాధము గలుగదు.

మద్రాసు యంత్రములందు ఉపయోగించు సిరా విషయమున సాక్ష్యమిచ్చుచు తాకర్ కంపెనీవారు ప్రకాశకులగు మద్రాసు యంత్రవాదకులగు సాక్ష్యమిచ్చుట లేదనియు, తాము పూర్వోప హేమటన్ నగరముందుగల మిండర్ బ్రదర్స్ కంపెనీ యేజంట్లుగా సాక్ష్యమిచ్చిరి మరియు డెప్పిరి, మోవెర్ కంపెనీ ప్రతినిధులగు ఎడ్వింగు కంపెనీవారు కూడ సిరా విషయమున టారిఫ్ బోర్డువారియెదుట సాక్ష్యమిచ్చిరి.

హుగ్లీ సిరాకంపెనీవారి రిపున సిరాకు రక్షణమియ్యవలయునని గోరబడిన సాక్ష్యము విషయమున తమ అసమ్మతిని తెల్పిరి. (ఆ. ప్రె.)

మాడవలె నన్న నుప్రసిద్ధ ఆధ్రవట శ్రేణుడును, భారతీయ ముఖ్యనటులలో ఒకరును అగు బల్లారి కాళువాచార్యులు గారి వివిధ ప్రదర్శనములను చూడవలెను. అప్పుడు భావప్రకటన మేమియో గ్రహింపగలదు. కాళువాచారి గారు రంగము నందున్నంతకాలము ప్రేక్షకుల దిగ్భ్రమతో చూచుచుందురు. రంగస్థలము వీరికి స్వచ్ఛా హాగర్భమి. మత్తకోకిలకు పోర్నీమట్టు అచ్చుల స్థానము లేదు.

ఇంకొక మాట. వారి ప్రదర్శనములు చూచి ముఖ్యవిషయములే గ్రహింపవలెను. కాని ముక్కడు ముక్కగా వారిని అనుకరించగూడదు. అనుకరణము రెండువిధముల చెరువు!

మొత్తముమీద ఈ కళ విషయములు ఆంధ్రులు చేయుచున్న ప్రయత్నములు ఎంతయు సంప్రదించుచును. పోటీపరీక్షలు అప్పుడప్పుడు జరుగుచున్నవి. అవి నాలుగుదినములు జరుగు వినిపించుటని యెంతక మెదల్యుంపాదించుటకని యెంతక నాటకకళ అభివృద్ధిపరచవలె ననేది గొప్ప ఆశయముతో పోటీలకు ప్రయత్నములు చేయవలెను. అట్లు కానియెడల పోటీల యుద్ధేత్యము ఎప్పుడు నెలవేరదు. ఇంకను ఈ మార్గమును గులుపుచేయుటకై పాటలకు పద్యములకు ప్రాముఖ్య మియ్యక చక్కని నాటకములను ఇప్పుటి కవులు రచించుచున్నారు. ఇంకను అన్నివిధముల ప్రయత్నములు చేయుచున్నాను.

ఇట్టి గొప్పకళను పరిపూర్ణ స్థితికి తేజోవంతముగు స్థితికి తెచ్చుటకు ప్రయత్నించుట నన్న ప్రత్యేక నాటకసభగాని లేక ఒక కేంద్రసంఘముగాని ఏర్పరచి కొంతపనిచేయవచ్చును. నాటక కళాభిమానులు ఈ విషయముయొక్క ప్రధానపాత్రులుగా యడవల్సి సరసింపరావునాయుడు

రత్నాగిరి తిరువిగ్రహ కుంభాభిషేక మహోత్సవము

శ్రీ త్యాగరాజాభిషేకము సద్భాగ్యములను జన్మించి మన మృత్యు మేల్తీన జీవులను భవిష్యత్తును చిహ్నములను భవించి రాజాధిరాజును సయితము లక్ష్యపాత్రక, దైత్యమునదలక ఉంచుకొనిన జీవరాత్రి నడుపుకొనను భక్తిపారవశ్యమున నిశ్చలవిత్తుడై శ్రీరామతాత్రయమును ఏనుగులు పురశ్చరణజేసి తపస్విధిని పొంది పరమపావన మూర్తియై, సంకీర్తయోగవైఖ్యపూరంగతుడైన శ్రీనారదమహర్షిజే ఉపదేశింపబడినవాడై ఆయన యిష్టిచిన కర్మరక్షణమును గ్రంథము పొంది స్వాభావనానందమున శ్రీరామతాత్రయ వాసు మహావైభవమును నాదమధారముగా వర్ణించి యాకలినరుల సుధర్మము ఉపాయములను శిష్యులకు పదేశించి యథార్థవిధానియై ఆపత్సన్మానం బవలించి బ్రహ్మదులకసాధ్యమైన స్థానమును పొంది అనంతగా సిద్ధిపొంది యిప్పటికింపుమందుగా దేవుడియేదేండ్లు గడచినవిగదా!

అట్టి పరమ దయామయస్వరూపుడైన సద్గురునాథుని దివ్యసమాధి తంజావూరు కేసుముయ్య దూరమున సప్తస్థానోత్సవముని ప్రసిద్ధిగాంచిన తిరువయ్యారెడి పంచదశ త్రేతమున కాశీరి యొడ్డున ఏర్పడియున్నదన్న సంగతి అందఱును ఎఱిగినదేకా! ఆ దివ్యసమాధిస్థానములో శ్రీ త్యాగరాజుగారి విగ్రహమును గర్భగృహ గోపుర మంటపములను ద్వారగణ పతి యోగాంజనేయ విగ్రహములను దయారయంపక బడియున్నది. అదికా వారి గురువులయిన శ్రీ సాంఘిక వెంకట రమణయ్యగారి సమాధియు మఱి ముగ్గురి సమాధులును శ్రీవారి సమాధిప్రక్కనే ఏర్పడి ఆ ప్రదేశము పంచసమాధి త్రేతముగా గావింపబడినది. దైవానుగ్రహమువలనను సద్గురు కటాక్షంబువలనను ఈ సంవత్సర పువ్య శుద్ధత్రయోదశి అనంతగా జనవరి 7 వ తేదీనాడు కుంభాభిషేకము జరుపబడునట్లుగా పెద్దలచేత ఏర్పఱుపబడి యున్నది. అది జరిగిన మఱువాడు మొదలుకొని మహానీడన భజనపూజలు కాశ్యోతముగా నడచుచుండుటగా ఏర్పాటు చేయవలసియున్నది. అందులకై కనీసము పదునైదువేల రూపాయలయిన కావలసియున్నది. దేశములో అకేసులు శ్రీమంతులు ధీమంతులు భక్తులు ఉండగా దీని కైంకర్యరూపమయిన మహాభాగ్య మెట్లు లభించినది? ఆను ఒక చిన్న సంశయ మందఱు డెందములయందును ఉండవచ్చును. కాని యాముందు చెప్పబోవు దైవరహస్యంబులు వినినచో పరబ్రహ్మసంధానాయ త్రచిత్తు లగు మహాత్ములకు జాతిమతములతో గాని కులగోత్రములతో గాని పుంస్త్రీ స్త్రీయ్యములతో గాని పనిలేదనియు భక్తియే ముఖ్యమనియు “భక్తి రక్షితిధాయినీ” అన్నట్లు భక్తివా నేరుగతి లేదనియు నెఱిగినచో స్పష్టపడకపోదు.

నేను పాటకచ్చేరి నిమిత్తముగా ఈచెప్ప పట్టణములో ప్రవేశించి నుమా రివవదిలేండు సంవత్సరము లయి యుండును. ప్రస్తుతము నేను కాపురమున్న శ్రీనివాసయ్యరు వీధిలోని నా సొంతగృహములో ప్రవేశించి 17, 18 సంవత్సరములు కావచ్చినది. మాతృదైవమును వెంకటాచలపతిపూజ యథాశక్తి జరుపబడుచుండగా నా పూర్వపుణ్యవశమున ఒకానొక బ్రాహ్మణోత్తమునిద్వారా శ్రీరాజరాజేశ్వరీ దివ్యవిగ్రహము లభించినది. శ్రీదేవికి ప్రత్యేకముగా ఒకగది యేర్పాటుచేసి బ్రాహ్మణునిద్వారా శ్రీరామరాజులు జరిపింపబడుచున్నది. వీలు ననుసరించి నేను ను శ్రీదేవి సహస్రనామపారాయణము చేసికొనుచు ఆనందించుచున్నాను. ఇది యిట్లుండగా ఒకప్పుడు వుమయోగోపురము పంచావతేకభాగవతులు శ్రీ త్యాగరాజుపట్ట మొకటి యేడురూపాయలకు నాకొనగిరి. నేనది లభించిననాటినుండి నేటివరకును అఖండదీప ముంచి యేకోయ్యకవిభక్తమై మూఢభక్తితో పూజాపురస్కారములు సమప్తులైనను. ఈమధ్య యిహలోకముఖముకొరకు కొరి చేసికొన్న సందర్భములవలన చాలాద్రవ్యము వ్యయమయిపోయినది. కాని రవ్వంతియినను యిష్ట కిది కావలసివచ్చి. ఈశ్వరానుగ్రహమువలన నేకాకినిగా నుండుటకు తగినయేర్పాటుకలిగి విరక్తిచే భగవంతుడువినా వేరుగతి లేదన్న కించిత్తు జ్ఞానము భక్తి తత్కటాక్షమున లభించినది. నాజీవితకాలములోనే వారికైంకర్యమునకై సమర్పించి

నేనువలయుననెడి చింత సదాకలిగినది. ఆసమయము నేను బాటు రిలీఫ్ ఫండు కొంత గోఖలేహాలులో పాడినసమయము. ఇట్లుండ పూజ ప్రారంభించిన 18 వ సంవత్సరమున ఒకనాటి రాత్రి ఆపటములో ఉండు రూపములగుననే సద్గురు శ్రీ త్యాగరాజుగారు కూర్చుండునట్లుగానే సమాధిలోనుండి వెళివచ్చి మందహాసమున ముఖారవిందముతో దర్శన మియినా కత్యాశ్చర్యకరమయినభక్తి కలిగి సదాశివరాయలవారి “నరసింహ దుదయించి” అనుకీర్తన పాడుచు కర్పూరము వెలిగించి నమస్కరింపగా, రెండుచేతులను ఆకర్షించినట్లుగా పయిలై ఆటాగే లోపలికివిగిరి స్వప్నమయినది. మేలొకనగా నేమియు తోచలేదు. అప్పటికే చాచినములనుండి కట్టడము కట్టించవలయునన్న అభిప్రాయమున్నది. కాని విశపడినది కాదు. స్వప్న ముండున మరు దిన మే తంజావూరు ప్రాంతము నుండి నా ఆదిగురువులైన బ్రహ్మశ్రీ బిదారం క్రిష్ణప్పగారి వద్దనుండి “త్యాగరాజగారి సమాధికట్టడము నీవు అతిశ్రద్ధుముగా ప్రారంభించితే చాలా కాగాడుండును అని వ్రాసిపంపించినబాటు చేసినది. చదివిచూడగా ఆస్వప్నమునకు యిదియే దృష్టాంతముగా భావించితిని ఆ మరుదినమే మహారాజ శ్రీ మునుసామినాయకుగారి గృహమునకు వెళ్లి సంగతులు మనవిచేసికొనగా వారు సావకాశముగా ఆలకించిరి. ఆ సమయముననే తంజావూరు నుండి నాగరాజభాగవతులు వారియింటికి వచ్చియుండిరి. నాయకుగారు తమ ఖర్చుతో భాగవతులవారిని పిలువకొని వెళ్లియుండగా మరుదినము నేను కూడ తంజావూరు వెళ్లియుంటిని. అప్పుడు మేము ముగ్గురమున. తిరువయ్యారెడిగా వారు నాకా పుణ్యత్రదేశమును చూపించిరి. అదివరలో నేనా తిరువయ్యారెడిలో యెరుగను. అచట చూడగానే నామనసు చాల పరితపించినది. తక్షణమే పరమాత్ముడు నాకు పట్టుదల కలిగింపగా వెంటనే యూనియన్ వారికి దరఖాస్తుచేసి కట్టడమునకు కావలసిన సామాను తెప్పించుటకు ఏర్పాటుచేసి ప్రారంభించి యింటికివచ్చి చేరితిని. ఆ సందర్భముననే శ్రీ మునుసామి నాయకుగారు కట్టడమునకుగా నూరురూపాయలు వెలగల సిమ్మెటుఇచ్చి నవాయమొనరించియున్నారు. వారీపుణ్యకార్యము దాసురానికి లభింపజేయుటకు మొదటి కారణభూతు లని నొక్కి చెప్పి నాకృతజ్ఞతాపూర్వకముగ వందనముల నర్పించుచున్నారు. శ్రీయాంసి బహువిఘ్నని అన్నట్లు అనంతరము కలిగినకష్టములనేకములు. ఆమధ్యను కట్టడము విషయము సమగ్రముగా జరుగక యుండగా మదతాసు యింపిరియల్ బ్యాంకులో ఉండు శ్రీమాన్ శ్రీనివాసకాస్తుల వారు అచ్చటికి దయచేసి అన్నియు విచారించి శ్రీత్యాగరాజుగారి వంశోద్ధాతులయిన బ్రహ్మశ్రీ భాగవతుల ద్వారా అన్నియు జరుగునట్లుగా యేర్పాటుచేసి వత్తివారు. మరియొక దైవచిత్రము—వారికి గురునాథుని ఉత్తరువై వారు పూజించుచుండిన శీతారామలక్ష్మణాంజనేయ స్వామిల వెండి విగ్రహములను శాయంబు పూజలో ఉండిన త్యాగరాజుగారు పటమువద్ద నుంచి నన్ను శ్రీరామమంత్రి ధ్యానార్ధురాలినిగా కృపచేసి శ్రీ త్యాగరాజుగారి కైంకర్యమునకు యోగ్యురాలినిగా చేసినారు. అంజనేయపావనలయిన ఆ శ్రీనివాస కాస్తులవారిని అంతకుముందు నే నెరుగను. మరియొక దృష్టాంతము: దెంగళూరిలో ఆ సంవత్సరమే నూతనముగా రథము చేయించి దానిపైని శ్రీ సీతా తామలక్ష్మణసమేతముగా శ్రీఅంజనేయ స్వామివారి బ్రహ్మరథోత్సవము చేయించుటకుగాను ఆయామివారు నన్ను ప్రోత్సహింపరచినారు. ఇంకను త్యాగరాజుగారి కైంకర్యము కొనసాగలేక ఇపు డయిదువందలరూపాయలు ఖర్చుచేసి నే నెట్టి యుత్సవము చేయందలచు నైవమా! అని ధ్యానించుచు మిడ్డెమీదను భాజనముచేయుచు తలయెత్తించుచున్నానని నా పడక గదిలోనుండి చిన్నవానరమొకటి నాయెదుటికి వచ్చి కూర్చుండుట నా కన్నులార జూడెను. ఇది స్వప్నదృష్టము గాదు. మధ్యాహ్నము భాజనముచేయు సమయము. స్వామి సాంఘిక దాసురామిదను ఇంతవయస్సగిరినదా అని అలాగే నాతల్లిగారైన శ్రీమతి పుట్టలక్ష్మమ్మగారి సారోవారముగా జరుగును అని జేసుకొని దాసురాలు సమర్పించిన ఒక కవళము, పప్పు, అన్నము భుజించి వెడలిపోయినది. అది సామాన్యమైన వానరము గాదు నేను దెంగళూరిలో విద్యాభ్యాసముచేయు దినములలో ప్రతిదినము దర్శనముచేయుచున్న శ్రీమదాంజనేయ స్వామియే యాతాను దర్శనమిచ్చినట్లుగా భావించుకొంటిని. ఇదివరకు రెండుసంవత్సరములు ఉత్సవము జరిగినది. రెండవ సంవత్సరపు ఉత్సవదినములలో అదివలె కన్నుడు నేని వానర

ములు తండ్రిపతంధముగా ఆయుత్సవసందర్భమున వచ్చి యిచ్చటికారి నందరిని ఆశ్చర్యపరచుటకు గావించినది. ఇంకను ఇటువంటి దైవరహస్యము రెన్నోయున్నది. అవి యన్నియు వెల్లడిచేయుటకు పాపమిది తరపు కానందున ఇది సమయము కాదని విరమించితిని. కాని మరియొక అత్యద్భుతమగు దృష్టాంతము చెప్పవలసినది చెప్పవచ్చును. ఈ మదతాసులో శ్రీమాన్ దాక్షరు శ్రీనివాసరాఘవాచార్యులువాగు గలరు. ఆయనకు శ్రీగురునాథుని ఉత్తమయినదట. నీకత్తనసారము కైంకర్యముచేయును అని ఆసంగతి వారు నాతో యెప్పుడో చెప్పియున్నారు. వారిని నేను యెరుగుదును. కాని వారి ఇల్లు రొక్కజనో నేనెరుగను. చాలాదినములు గడచినవెనుక నాకాత్తుగా నాతంతట నాకు బుద్ధి పుట్టి వారికి తెలుపవలసినది వెనకొననుచు వారి యింటికి పోతిని. వారి యింట నిత్యము పూజింపబడుచున్న శ్రీత్యాగరాజస్వామి వారి ఆనందకరమైన పటమును సందర్శించి ఆనందించుచుంటిని. అపుడా యన లోగడ తనకు స్వప్నమయిన మరుదినమే పసుపు గుడ్డను కట్టించుచునూరురూపాయలకు తెచ్చి గురునాథుని ఆరాధించి ఆనందించి ఫలప్రసాదంతో సమర్పించిన అనందవైభవము నాకు నాకు కలిగిన ఆనందము ఆత్యాగరాజుగారి కైంకర్యము. అపుణ్యాత్మునకు దాసురాలు. సదాకృష్ణకాలు ఆనూరు రూపాయలను శ్రీ త్యాగరాజస్వామివారిని పేరుంచి అర్పణ బ్యాంకులో ఉంచినాను అపకుపుగడ్డ నావద్దనే ఉంచినాను. కాబట్టి మహాత్ములారా! భక్తాగ్రేసరులారా! ఇప్పటికి అట్టి కైంకర్యమహాభాగ్యమిదాసురాల కెట్లుగలిగినది. అనుసందియును తొలగియుండునని తలంచెదను.

ఇక ముఖ్యమైన సంగతులు వివరించుకొనియెదను. ఈ మహాకుంభాభిషేకము ఎట్లు జరిపింతును? కొంతయుదాన, యెంటిమిది నగలముదానా అని యోచించుచుండగా నాసద్గురుస్వామి లేచివచ్చి ఒక ఐర్లుపాడిచూపి తమ వంశసంఘాతులయిన బ్రహ్మశ్రీ రామదుభాగవతులచేతను ఒక రూపాయలముట నాచేతి కిప్పించి చేస్తానని దాసురాలు త్యాగరాజుగారు స్వయముగా దర్శనమిప్పించిపాడుచున్నారే. ఆహా నాచేతి భాగ్యము అని మాటిమాటికిని నమస్కరించుచు కర్పూరదీపారాధన చేయగా తక్షణమే అంతర్ధాన మెంజినారు. ఇది వారి రెండవ దర్శనము.

ఆ సద్గురునాథుని యుత్తరువు ప్రకారము వారికి రసలు దాసురానికి కైంకర్యంబుపాడి భజనచేసి, టిక్కెట్లు మూలమూ భక్తులచేయించు పాటకచ్చేరిమూలమూ, నావంతులచ్చి నద్రవ్యమంతయు నై సదాహరించుచుండు కైంకర్యంబుల కొప్పగించ సిద్ధురాలనైయున్నాను. మహానాథాపులారా! సో దరిచేయులారా! గాయనీమణులారా: చూచిన నాగరత్న మేగదా: విన్న పాటయేగదా: నీన్న, ఎన్ని సార్లు విన్నదీనీన్న, ఎన్ని టిక్కెట్లుకొనేదనిన్ని యొచించక గోకేహాలు, సాందర్భముహో, యింకా అనేక స్థలములలో జరుగు పాటకచ్చేరిలకు వచ్చి గొప్ప సహాయము చేయటకు భద్రకంఠులైయుండు నిలవజదుడి, నిజభక్తిని గజవరచండి. ఆరునాథుని శ్రీరామనామ ఆత్మయపాత్రయను. శివ్యకేవలము. మూలాధారమనీన్న, మిగతవన్నియు ఉత్సవములు, నానసభలు, దానికాభోపకాఖలనియు మూలాధారస్థలంబు చల్లబడిన వెంటనే కాభోపకాఖలు తానుగా చల్లబడి చిగ్గి పుష్పించి, ఫలభరితమవుననియు ఒకటేమిమన తాజ్యమునకు సమస్తభక్తులకు సమస్తసంగకేములు కలగుట కిది మంచితరుణ మనుట మరువకండి. ఇట్టి మహాత్మనావామలో శ్రీరామబాణత్రాణ కైంకర్యమునకున్న భక్తత్రాణ మెట్టిదో కనగొనడే. తిరువయ్యారు మంత్రము మునిగిపోలేదు గదా! అంతయు సద్గురు మహిమ గాని నేరుగాదు. ఇది నిజము. ముమ్మాటికిని నిజము. లేనిచో మామహర్గంబులలో శ్రీనివాసయ్యరు సందులో పడియుండు నే నెచ్చటో యెచ్చటో గురుతిరువయ్యారులో జరుగబోవు మహాకైంకర్యంబుకేక్కడ? అన్నియు సద్గురుమహిమ. వారు వారు, టిక్కెట్లు కొని తగు సహాయంబొనరించుటయేగాక గురునాథునిచేరణ కలిగినచో పుణ్యాత్ములు అట్టిస్థలంబులో జరుగు మహా సమాధానము యథాశక్తి ద్రవ్యతా, పుష్ప, కర్పూరం బాదిగా ఏమిసమర్పించిన ను భక్తిమనుగ్రహపూరితముగ సద్గురునాథార్పణ మగును. ఇది వారివారి ఇచ్చ, ప్రాశంబుగాని జలవత్తరంబుగాదు అనుట జ్ఞాపకముంచుకొనవలయును. సద్గురువిగ్రహము భక్తులైన గోవిందస్వామిపీఠ్యగారి ద్వారా అద్భుతముగా తయారై యున్నది. వీలు ఈకైంకర్యసమయములో ముందు నిలిచి సహాయముచేయుటకును, ఒప్పుకొని వాగ్దానము చేయున్నాను. కాబట్టి వారికి నా స్వాదయపూర్వకములైన వంశము లర్పించి యింతవరకు

అవకాశ మిప్పించి తన సహాయంబు యొక్కవగా ఇకముందు చేయుటకు వాగ్దానంచేసియుండు మ.రా.శ్రీ. రావుబహదూర్ చల్లా గురుస్వామిశ్రీశ్రీగారికిని జేభాషా పత్రికలలో కాద రహస్యములు సంస్కృతభాషావిశేషక, రామానుజమహిమ యివన్నియు భక్తభక్తలాభకు మాత్రాంతునివలె ఆనేతుహి మాచలము కీర్తి గలిగి శ్రీ త్యాగరాజభక్తా గ్రంథాలైన సి. ఆర్. శ్రీనివాసయ్యంగారు తి. పి. గారికిని చెడుగట్టిచో యెరుంగని శాంతిశ్రమనూ కళ్యాణగుణభిరులై గానవిశ్వా ప్రభాత్యభావలైన మ. రా. శ్రీ. ఆం. మునిసామి నాయుడు గారికిని నా ఆనందాశీశ్రమనూ మనవంతులను లభించి ఇంతటితో విరమించెదను.

గురుగ్రహపాఠశాలారా! దీనిలో వ్రాసియుండు శ్రమ ప్రము గురుకల్యాణమని తలచి ఆశంభాభిషేకసమయమున కందరు తప్పకవచ్చి ఆ వైభవములను చూచి ఆనందించి గురునా ధునిద్వారా కలుగు శ్రీ సీతారామాంజనేయస్వామిల కరుణా నాగ్రహంబులను గ్రహంబులపరివారముగ పొంది యితాపరమలం దు యితాశాములు గావలెనని సాష్టాంగనమస్కారంబులతో ప్రార్థించుచుండు భగవద్భాగవతజనవిధేయులారా,
బెంగుళూరు నాగరత్నం.

శ్రీ శ్రమరాంబా మల్లేశ్వ రాంధ్రగ్రంథాలయమ్,
తెజవాడ.

కార్తీక ౪ 80 లు కోట్ల శ్రీమాన్ తూనుకుట్ల రా మస్వామి గుప్తగారు కార్తీకమాహాత్మ్యమును గురించి వారి తనూరై శ్రీకృష్ణములను గురించి గ్రంథాలయము మేడపై న చక్కగా ఉపన్యసించిరి.

బందరు కాపరస్తులు ఇల్లు వెంకటసుబ్బారావుగారు 60 లు ఖరీదుగల బీరువా 1 నున్న తలవర్తి కామబ్రహ్మం గారు 60 లు ఖరీదుగల బీరువా 1 నున్న యిచ్చుటకు వాగ్దా నము చేసిరి.

తెజవాడ కాపురస్తులు కందుల గోవిందంగారు బీరువా యున్న కొన్ని గ్రంథములున్న యిచ్చుటకు వాగ్దానము చే సెరి. నిడుమక్కల సుబ్బారావుగారి ఫ్యాక్టరీవారు విలువగల గడియారమును ఇచ్చుటకు వాగ్దానము చేసిరి.

(కార్యదర్శి)

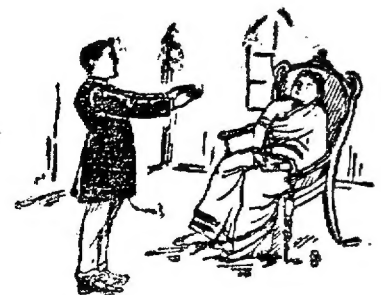
ఎలక్ట్రిక్ పాకెట్టు దీపము

సాధారణముగా ప్రతిదీపము బాటరి, బల్బుతో సహా ధర 1 కి రు 2-8-0. వైన తెలుపబడినది పెద్దలెప్పుగలది 1 కి ధర రు 8-0-0. స్పాట్ దీపము (తెలుని, ఎల్లరి, అతువచ్చు లెప్పుగలది) 1 కి ధర రు 8-8-0. సైకిల్ దీపము 1 కి ధర రు 5-0-0. చేతిలాండ్ 1 కి ధర రు 5-0-0. ప్రత్యేకముగా బ్యా టరీ వెల 1 కి రు 0-12-0, బల్బు 1 కి ధర రు 0-6-0. ఆటోమాటిక్ సిగరెట్ ధర 1 కి రు 2-0-0. సాదా సిగరెట్ 1 కి ధర రు 0-12-0.

వి. పి. చార్జి ప్రత్యేకము.
లక్ష్మీవిలాస వర్తకశాల,
తపాలపేటై నెం. 85, మద్రాసు.

మెన్ రిజము నేర్చుకొనుదు

1416

మెన్ రిజము, హిష్టరీజము, లాట్ రీడింగు, కాన్ సెన్ శ్రే డర్, ఆర్కైవ్ కీ, నూరదృష్టి, దూరద్రేక్షణము, మెన్ రిజసహ యమున వ్యాధి నివారణచేయు పద్ధతులు విపులముగ, మర్మర హితముగ, సుబోధకముగ, లక్ష్యసమన్వితముగ, గురువులేకనే ఆభ్యాసయోగ్యముగ నుండునట్లు రచింపబడినది.

మొ. ప్రతి 1-కి రు. 1-0-0 పోస్టేజీ 0-4-0

ప్రొఫెసర్, నేఖర్, మెన్ రిజను ఏలూరు.

దూదేకులపాఠశాల కవుతరము

ఖద్దరు వివిధగా ఆభివృద్ధిచేయుటకు కలుగు చుండిన ఏకుల చిక్కలను తొలగించుటకై మాతూర్పుకృష్ణజిల్లా కాం గ్రెస్సు సంఘమువారు ఇదివరలో నొక దూదేకుల పాఠ శాలను బందరునందు స్థాపించవలసి. కాని కారణాంతరము లచే నది యంతవరకును సాగించుటకు పిలువబడయ్యెను. మే మిపు డట్టిపాఠశాలనే తూర్పు కృష్ణజిల్లాలోని కవుతరము గ్రామమందలి ఆంధ్రలక్ష్మీ జాతీయవిద్యా నిలయము దిపుడు అనుబంధశిక్షణముగా ప్రారంభించితిమి. ఒకేసారి నలుగురు పెద్ద కమానబద్ధలమీదను నలుగురు చిన్నకమాన బద్ధలమీదను ఏకులు నేర్పుకొనుటకు పిలువనట్లుగా ఏర్పాటులు చేయబడినవి. తలఁపేరు పొందిన ఉపాధ్యాయుడు మా విద్యానిలయమువారి యాజమాన్యము క్రింద యీశాఖను నిర్వహించు చున్నాడు. ప్రతినిత్యము తీయట, దూదిన నాణ్యముచేయుట, దూదీ ఏ కుట, ఏకులుచేయుట, నూలువడుకుట, రాటులులమరమ్మతు, ఖద్దరు సంఘములలో జమాఖర్చులెక్కిలనుంచుట, మొదలగుపను లు నేర్పుకొనవలసినవారు 2 మాసములలో జూర్తిగా తలఁపేరు కాగలరు. ఒక్క దూదేకుటకు సంబంధించిన పనులను మాత్రమే నేర్చుకొనవలసినవారు నెలదినములలోనే శిక్షణమును పూర్తి చేసికొన వచ్చును. ఇచటికి వచ్చువారికి స్వనా ప్రసాదము చేసి కొనుటకు అవకాశములు కలిగించగలము. ఈ శిక్షణమున కేమి యు రునుములేదు. కొన్ని నేతనములనుకూడా సంపాదించవలె నని ప్రయత్నము చేయుచున్నాము. ప్రస్తుతము నలుగురువిద్యార్థులు మాత్రమేచేరి పనిప్రారంభించు చున్నారు. వలయువారు. వెంటనే దరఖాస్తులు యీక్రింది చిరునామాకు పంపుకొని మా ప్రత్యుత్తరము రాగానే బయలుదేరి రావచ్చును. ఇప్పుడు మొ దటి ముతాలాని కింకను 4 లేక 5 మంది మాత్రమే చేరుట కవకాశముకలదు. కాన వెంటనే దరఖాస్తులను పంపుకొనగోరు చున్నాము. సంక్రాంతిసెలవులలోగూడ ఈ శాఖ పనిచేయు చుండును. ఖద్దరు ప్రచారము చేయవలసినమిత్రు లీయవకాశ ము నుపయోగించుకొందురుగాక యని ప్రార్థన.

చే. వేం. నరసింహము.
కవుతరము, కృష్ణజిల్లా.

విద్యావిధానము

బడాదాదా అభిప్రాయములు
బడాదాదా (ద్విశేంద్రనాథ టాగూరు) యీక్రిందివిధ ముగ 'ఎంగుళిండియా'లో వ్రాయుచున్నాడు:—
'అల్పజ్ఞానము ప్రమాదకరమైనదనియు, ఏదైనను గాథ ముగ నేర్చుకొనవలసినదియు 18 వ శతాబ్ది ఆంగ్ల మహాకవి వ్రాసెను. ఇప్పుడు ప్రజలలో వ్యాపించుచున్న విద్య యంతకన్న నీచమైనదని నేను కానికీ తోడుకొప్పుచున్నాను. భారతీయుల వృద్ధయమున నాలుకొనిన విజ్ఞానము భగవద్దత్త మును పూర్వకాలమున భగవత్సేవయందు నిమగ్నులైయున్న ఋషుల విజ్ఞానమునని చెప్పవలయును. ఇదియే నిజమైనవిజ్ఞాన ము. ప్రస్తుతకాలమందలి విద్య ప్రాణములేనిది. అందులన విజ్ఞాన వైపరీత్యముగల్గును అనగా దీనికర్థము అన్యుజ్ఞానము పోవుటయే. నూతనవంతులు తక్కువయంటే ఒక వంతుతక్కువకన్న కనీ సమేయగును. కావున యిక్కాలమున భారతదేశమున ఆధునిక విద్యాప్రవీణుడు పాఠశాలకు గాని కళాశాలకుగాని పోకుండ కాస్త్రము నేర్చుకొనిన భారతదేశపుత్రునితో పోల్చినయెడల యేమికాని వాడే యనవలయును'

కడపజిల్లా కాంగ్రెస్సంఘము
కడప జిల్లానుండి కాంగ్రెసుకు ప్రతినిధులుగా నెన్ను కొన బడినవారు, వారి ప్రతినిధి రుసుము రు ౧౦-౦-౦ పది రూపాయలు ఈనెల 15 తేదీలోగా యర్రగుంట్లలో మండల సంఘ కార్యదర్శిగారికి చేరునట్లుగా పంపుకొనవలసి. అట్లు పంపనియెడల వారు, తమ ప్రాతినిధ్యమును మానుకొనినట్లు భావించి, వారిస్థానములలో నితరులను ఎన్నుకొనడమవును. ఈవిషయమై ఆలోచించుటకు మండల సంఘకార్య నిర్వాహకసభ 16-12-24 తేదీని యర్రగుంట్లలో సాయంతా లము 4 గంటలకు సమావేశమవును. కార్యనిర్వాహకవర్గ సభ్యులు తప్పకరాగ బ్రాధితులు:
యర్రగుంట్ల వెంకటసుబ్బయ్య
భూ|| నారాయణస్వామి

కార్యదర్శులు.

ఉత్తరాలు వ్రాయడానికి తెలియక ఎందుకు దీర్ఘలోచన చేస్తావు
జగత్ ప్రసిద్ధమగు కే. యమ్. బెనర్జీగారి ఆంగ్లలెఖావళి
అను గ్రంథమునందు ఉత్తరములు వ్రాయుటకు కావలసిన అన్ని విషయములు పూర్తిగా యున్నవి. ఆగ్రంథమును చదివిన నీవు నేర్చుకొనుము.
ఆగ్రంథమునందు ఉత్తరములను వ్రాయుటగూర్చి వ్యాకరణము, శోకో క్షుణ్ణమున్న గుహానిని గూర్చియు అవ సరమైనత విషయములను తెలుపుప్రకరణములు చాలగలవు. అనేక విషయములనుగూర్చి సమానాఉత్తరములు కూడా ఏస్తారముగానున్నవి. వర్తకమునకు, వ్యాపారమునకు, దావాతకు, కేసులకు, ఇతరవిషయములకు సంబంధించిన అనేక ఉత్తరములను అనేకరకములకు స్థానములను ఉన్నవి. విద్యార్థులకు కూడా చాల ఉపయోగకరము.
ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులోనే వ్రాయవలయును. కేల పోస్ట్ జింక 1-12-0
Industry Office (Book Depot) Shambazaar, CALCUTTA

అత్యద్భుతకుమారో గని వారిణి
గుణములేదని రుజువుచేయువారికి రు 116-0-0 లు బహుమాన మివ్వబడును. అష్టాదశ కుమారోగములు గ్యారంటీగ కుదుర్చబడును 1 నెలకు సరిపడు ఔషధము ధర రు. 8-0-0 రెండునెలలకు పరిపడు ఔషధము వెల రు. 10-0-0 ప్యాకింగు హిస్టాఖర్చులు నేరు.
నూరు యోగ్యతాపత్రములు గల క్యాటలాగు యివ్వం.
రెడ్డి అండు కో, ప్రొఫ్రముటరు, యం. సుబ్బారెడ్డి, గోపాలపురం, క్రొత్తపేటపొస్టు గోదావరిజిల్లా. 1278

"ఇ స నా ఫె లి" నీ మలేరియాకు వాడుటవలన
ప్రపంచమందున్న మలేరియాకు జిల్లాలయందు అంతటను అతాఘమైన గుణ మిచ్చుచున్నదను పేరు కానికీ గలెగినది. ఈ యోషధముయొక్క నివాసాక్షిని గుఱించి వైద్యనిపుణులే అంగీకరించి యున్నారు. క్రైస్తవ తత్వాల మునకు కొంతకాలించేయును. అట్టి జాగాలలో "ఇసనాఫెలి"ని వాడి పూర్తిగా గుణముకలిగినట్లు రుజువుగలదు. మలేరియాకు ఇది సిద్ధోషధమని ప్రసిద్ధిచెందినది.
శిడ్డెలకు ద్రవయోషముగా నన్న "ఇసనాఫెలి"ను వాడవలెను. (1521)
ఇండియా, బర్మా, సిలోనుకు సోల్ వజంట్లు,
Gori Ltd, Post Box 159, Fort, Bombay

అమృతసరు ఖిలాఫతురభ

తీర్మానములు

ఈ క్రింద ఉన్న తీర్మానములు వర్తమాన నిరసించుచున్నాము. కావనభలగాను లోపలబోధలగాను, ఉద్దేశములలోను ఇతర విషయములను ప్రశ్నార్థక పాఠ నిర్వచనములను పొందుపరచు మహమ్మదు ఓప్పించవలెను. ముస్లిం తాసాసిం ఉద్దేశమును నిరసనగా రామోదించుచున్నాము. అనుతీర్మానము లామోదించబడెను. అ. ప్రె.

చెన్నపురి బజారుధరలు

దినంబరు 10-వ తేది బుధవారము

(1) ధాన్యములు

దనియాల బా 1-కి రు 80.0-0 మొదలు 42.0-0 మొదలు	
బియ్యము బస్తాలు మొదలు వరకు	
కునుకు తెనాలి ,, ప 48 గలది రు 14.0-0 14.8-0	
నెల్లూరిది ,, డిటా ,, 15.8-0 16.0-0	
డిల్లీది ,, డిటా ,, 16.8-0 17.0-0	
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి ,, 8.12-0 9.0-0	
శువులు ,, ,, 20.0-0 24.0-0	

(2) వస్తుధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి రు 205 రు 11.0-0 రు 12.0-0	
నెనగలు ,, డిటా ,, 10.8-0 11.8-0	
నెనలు ,, డిటా ,, 11.8-0 12.4-0	
మినుములు ,, డిటా ,, 13.0-0 16.0-0	
ఉలలు రు 164 ,, ,, 9.4-0 11.4-0	

(3) నూనె వస్తువులు

శువులనూనె బా 1-కి రు 160.0-0 165.0-0	
నెయ్యి బా 1-కి ,, 14.0-0 26.0-0	
కొండాపురం నెయ్యిబా 1-కి ,, 60.0-0 65.0-0	
ఇతర ప్రదేశము ,, ,, 55.0-0 58.0-0	
కీరు నెయ్యిబా 1-కి రు 180 మి.కె. బా 1-కి రు 120	
అమడు బా 1-కి రు 160.0-0	

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి రు 170.0-0 175.0-0	
కూరపసుపు ,, రు 145.0-0 150.0-0	
మిరపకాయలు(గుంటూరు) బా 1-కి రు 120.0-0 138.0-0	
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ముఖగు 1-కి రు 50, 55	
కాళహస్తీపాయకట్టు ,, రు 70, 75	
తెల్లము బా 1-కి రు 85.0-0 60.0-0	
చింతపండు బా 1-కి రు 80.0-0 49.0-0	

(5) ఇనుము

కట్టా కం బా 1-కి రు 80.0-0 81.0-0	
చదరం ,, 80.0-0 88.0-0	
కవుండు ,, 80.0-0 88.0-0	

(6) లోహములు

కండి 100 కుంటుకు రు 75.0-0 76.8-0	
బంగారము, కుంటు 1 కి రు 22.8-0 23.0-0	
వరస 1-కి 14.10.9	
ఇత్తడి బా 1-కి రు 249.0-0 255.0-0	
రాగి డిటా రు 290.0-0 295.0-0	
అస్కాచక్కర బా 1-కి రు 86.0-0 86.4-0	

(7) రంగులు అలిజరైను

అవుకమ్మడు 20 డిగ్రీలు రు 78.0-0	
కొట్టికమ్మడు డిటా రు 72.0-0	
సింహం డిటా ,,	
గుర్రం డిటా ,,	

(8) కూడి

జోండా నూనెబా 1-కి రు 820.0-0	

(9) నూలు

కోయంబురూరు నెం 10 1/2 పెటె 1-కి రు 9.0-0	
వధుర నెం 12 1/2 పెటె 1-కి రు 8.0-0	
పుల్లూరు యేనుగ నెం 8 1/2 పెటె 1-కి రు 8.12-0	
అహమదాబాదు నెం 12 1/2 పెటె 1-కి రు 9.0-0	
డిటా నెం 14 డిటా రు 9.12-0	
నూలేయేనుగ నెం 20 రు 11.4-0	
జపాన్ నెం 20 రు 11.12-0	
,, ,, 40 ఏ తేలిక అయినను రు 14.4-0	
గోకాన నెం 12 1/2 రు 9.4-0	
వద్యాక నెం 24 1/2 రు 11.12-0	
14 1/2 క్లింక్ నెం రు 9.2-0	

Now Ready for Sale :

1924-25 Edition

Published for the mutual Benefit of the

Foreign and Indian Business Houses

THE BUSINESS DIRECTORY of India, Burma, and Ceylon.

A Comprehensive Directory of the various Businessmen, Exporters, & Importers, Firms, Factorie, Merchants, Manufacturers, Mills, and Industries of the principal Cities, Ports and Towns of India, Burma and Ceylon.

Price Rs. 10 per copy.

V. P. charge Re. 1 extra

AS FEW TESTIMONIAL.

The British Export Gazette, London:—We would draw the attention of all interested in Far Eastern markets to the excellent "Business Directory of India, Burma and Ceylon," published by the Business Directory Co., Kanara Press Buildings, Madras. The work covers the principal towns of the countries concerned, business names being arranged under trade headings, while there are additional sections particularising firms in certain foreign centres who are engaged in trade with India. Not the least helpful part of the volume is that devoted to the Indian import and export Customs tariff.

The British Printer, London.

The Business Directory offers a bulky volume in stout covers, suitably arranged for reference. The Kanara Press has certainly shown very strong enterprise in the production of the Directory. The lists must be of the greatest use to business people in the enormous districts covered, as also to export houses in this country. The volume is well supported by advertisers.

Ceylon Daily News, Colombo.

A useful addition to the libraries of business houses in India, Burma and Ceylon. It affords a useful reference book, and the manner in which the index of products is compiled makes it simple to place a finger on the right place for the goods. The printing is clear and distinct, and the volume serviceably bound.

The Hindu, Madras.

The Business Directory is a handsome book of reference useful for businessmen of every description, including traders and merchants. It is a directory of Banks, Firms, Associations and Business houses in all important towns and cities of India, Burma and Ceylon, arranged in the alphabetical order. The description of these cities is brief and interesting. The names of Foreign Banks and Firms interested in trade with India are also given.

The Servant, Calcutta.

On the whole we congratulate the publishers on this very useful publication. Every business firm will encourage this first Indian enterprise of the kind will do so with profit.

Madras Mail, Madras.

It is a well-got-up publication and gives a comprehensive list of the different trades, not only in the principal cities of the Indian Empire but also in various mofussil centres. The publication should prove of great use to merchants and tradesmen on the look-out for improving their business.

Indian Daily News, Calcutta.

This is a very handy volume containing a mine of information. It not only gives a detailed list of business firms in order of subjects of almost all the important towns of India, Burma and Ceylon, but it has also a Foreign Section stuffed with similar information. Every business man and public institution should possess a copy.

The Bombay Chronicle, Bombay.

The Business Directory has an attractive get up and it offers a good medium of advertisement. It contains valuable information for businessmen. Some prominent features are exchange values and money equivalents, ready reckoner tables, Indian Customs duties and tariff valuations, together with brief descriptive notices on important business centres. Occasional photographs of special attractions of cities give some relieving interest. Some tips to salesmen are also given. The volume is a welcome addition to the number already in the field.

Ceylon Observer, Colombo.

It is clearly printed and is a comprehensive work dealing with the businesses of about 200 principal places. In the foreign section is given a list of firms in the United States of America interested in trade with India and the Far East. On the whole this Directory should prove a useful work of reference to businessmen.

The Statesman, Calcutta.

The Business Directory of India, Burma and Ceylon for 1923 issued from the Kanara Press, Madras, is a useful work of reference. It has an Indian as well as a foreign section and the information given is of a kind that will be appreciated not only by businessmen in this country, but also by manufacturers, merchants and exporters in foreign countries.

The Modern Review, Calcutta.

This is a very useful book of reference for businessmen and a very good medium of advertisement. Chief towns of India have been treated under different sections, sometimes with short introductory notices about their origin and objects of interest. The book deserves a good circulation among the public taking an interest in commerce, industry and trade of the country.

The Industry, Calcutta.

This handy volume contains addresses not only of the Business houses of this country but also of some representative firms of Shanghai, (China); Kobe (Japan), Singapore (F. M. S.) etc. This is a new diversion for which the directory should be liked by merchants wishing to extend their trades in oriental seas. It is neatly printed, decently bound and cheaply priced.

PUBLISHERS :

THE BUSINESS DIRECTORY Co.,

2/13, VANIER STREET, KANARA PRESS BUILDINGS, MADRAS.

వెలస్వల్పము! ఫలమత్యధికము!! ప్రతియొక్కరుతప్పక వాడతగినది!!

పాశ్చాత్య వైద్యులచేతను వారి లోకానుభవం కనుగొనబడినది—ఈ విద్యవల్లము మిక్కిలి విలువైనదిగాను, కుంకుమపువ్వు, పచ్చకర్పూరము, అమలమిడి, వనమాలికలచేర్చి తయారుచేయబడినది. ఇంత విలువగల వైద్యవల్లమును మొదలు భాగ్యవంతులు వరకు కష్టములేక కొనుటకై 250-300 మార్కులు గల బుడ్డి 1-కి ధర 0-4-0 కే యివ్వబడుచున్నది. 6 బు 1-4-0. ప్యాకెంతు, పోస్టాభివృత్తం. విద్యలు మొదలు పెద్దలవరకు సాధారణమైన వ్యాధులన్నిటికీ అనుపాదకములలో వాడవలెను. ఇంకా ఈ దిగుత తెలుపబడినది ఆత్యద్భుతమగు గుణమిచ్చును.

కృత్యరాజసాయము:—బలహీనత, రక్తిమలేనివారు, నిశ్శక్తులు, జ్ఞాపకశక్తిలేనివారు, అతి కాకము వలగు వ్యాధులు కలవారి కిదిరామవాయముగా జరిగి. వైద్యులను కుదుర్చుటయేగాక మంచిర కృత్యుని, అద్భుతమైన ధాతువునికలిగించును.

మహాభృంగములకలెము:—కండ్లుమంటు, నిద్రలేమి, మనస్సుకు వ్యాధులము, వినువని తలనొప్పి మొదలు పనిచేయకుండుట మొదలు ఇంకా, శ్రేణిగములను తప్పక కుదుర్చును. 0-8-0

వృద్ధులవారికి:—ఎక్కిరకము తీకు, పొద, ఎంతకాలము నుండియున్నను మారుమూలలో మాడిపోవును. 0-4-0

వారికొంజము: కండ్లలో ఎఱుపు, నీళ్లుకాయుట, ముసక గాయండుట, కండ్లనొప్పి, కండ్లమంట మొదలగునవిమా అదుగును 0-8-0

మా వైద్యవల్లమున్నియు ధరస్వల్పము, ఫలమధికము. దీనినిము ఒకసారి మావైద్యవల్లముల కొనినవారికే తెలియను.

పాశ్చాత్య వైద్యులచేతను, వైద్యులచేతను, ప్రధానవైద్యులు. 1

శ్రీ సీతారాధువనైద్యశాల, మైసూరు.

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబు శెట్టినిది మదరాసు.

(వేండ్రుకం వెని, బెజవాడ

క్రొత్త స్థలమునకు మార్చబడినది.

అన్ని రకముల వస్తువులు సరసమైన ధరలకు విక్రయించబడును.

REMOVAL NOTICE.
HAMILTON & Co.,
has been removed from Villivakkam to
158-A, Broadway, MADRAS.

మలేరియా, ఇతర జ్వరములకు

1591

వైరెక్సు

ఒక్కటే ఆమెలు మైన గుణమునిచ్చును. దీనిని ఉపయోగించి మంచిగుణమును, ఆరోగ్యమును పొందిన లెక్కలేనివారే ఈ యోగ్యతాపత్రక నిచ్చియున్నారు. అందువల్లనే

వైరెక్సు అమితముగా

విక్రయమగుచున్నది

రహస్యమైన ఔషధములుకాదు. ఫారమ్యూలావాలిన పంపబడును.

బుడ్డి 1-కి ధర రూ. 0.18-0

వి. పి. చార్జీతోపాటు రూ. 1.2-0.

Bengal Chemical & Pharmaceutical Works Ltd.
CALCUTTA

Enjoy
it?

Rather!

దీనిని వాడి

నేఖి:పుడు!!

అతడు మిక్కిలి సుఖముగా నున్నాడు.

అతని చర్మమునకు శ్రేష్ఠమైనట్టి

గుడ్ విన్యస్ బబుల్ నే

ఉపయోగించుచున్నాడు.

3

Goodwin's Toilet Soap

C 25

ఇంద్రజాలమహేంద్రజాలము

ఈ ఆయుర్వేదగ్రంథములో జర్మనీ గారడీ, యోగవృద్ధి, కాస్తూరిమణి, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము మంత్రాశ్రయము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీట్లచేత భూతవైద్యము, తమనాటి విద్యుత్ విశోధవిద్యలు గలవు. ఇంతేగాక మనుష్యుని మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, తీవ్రముతో నమాధియగుట, కఠినములేని తలకాయచేత మాటలాడించుట భూమిపైన గజముయెత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిధారణగా నిల్పుట మొదలగు విద్యలెల్లములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథములు చదివిన ఆత్మద్యుతముగా మేజిక్ చేయగలవని గాఢరంజిత యిచ్చుచున్నాము. దీని ధర రూ. 4.00 లు (11/8) 1/2 పి. ఆర్. బార్బరం కామెసు, సింగపూ. పంపిణీదారులు.

శ్రేష్ఠతరమైన పెంటుకల

లైలము "మోనూనె"

మిక్కిలి మహోపకారమైన సువాసనగలది. వైట్ ఆయిల్ యిగుల ఆవాయకరమైనపుడు చేరుబడదు. ఇది చాలకాలమునుండి మంచిగుణముకలిగి, వాడుకలోనున్నది. బుడ్డి 1 కి ధర రూ. 1.0-0.

దీనిని వాడుటచే వెంట్రుకలు మిక్కిలి శాంతిగాను నల్లగాను, బలముగాను యుండును. చిందును రానీయక వెంట్రుకలను బాగుగా పెంచును. యితరవివరములకు మా క్రొత్త క్యాలెండరును (వ్రాసిన ఇనాముగా పంపెదము.

ఆతంకని గ్రహ మార్మసి,
46, (బ్రాడ్వే, మద్రాసు)

చేంబర్రేనుగారి
వెయిన్ బామ్

వాత సువ్వులు, నడుము
కొప్పి, కాలినగాయములు.
తలనొప్పి, కండ్లనొప్పి,
నరుకులు, దెబ్బలు
మున్నగునవి దీనివలన
తప్పక గుణ మగును.

అన్ని బాగాలలో
విక్రయమునకు
కొరకును. (1)

